

Projekt založení studentského spolku zaměřeného na environmentální aktivity

Bc. Veronika Blablová

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Veronika Blablová**
Osobní číslo: **M18163**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Projekt založení studentského spolku zaměřeného na environmentální aktivity**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vymezte základní pojmy v kontextu s udržitelným rozvojem.
- Zpracujte teoretické poznatky související se založením zapsaného spolku.

II. Praktická část

- Na základě analýzy prostředí vypracujte projekt studentského zapsaného spolku zaměřeného na environmentální aktivity.
- Navrhněte plán jeho činnosti, způsob organizace a financování.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BLEWITT, John. *Understanding sustainable development*. 3rd ed. New York: Routledge, 2018, 418 s. ISBN 978-13-154-6583-8.
ELLIOTT, Jennifer A. *An introduction to sustainable development*. 4th ed. London: Routledge, 2013, 361 s. ISBN 978-04-155-9073-0.
MOLDAN, Bedřich. *Podmaněná planeta*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2015, 511 s. ISBN 978-80-246-2999-5.
PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3. akt. vyd. Praha: Grada Publishing, 2018, 336 s. ISBN 978-80-271-2117-5.
VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2015, 160 s. ISBN 978-80-247-5477-2.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjímání tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 15.6.2020

Jméno a příjmení: VERONIKA TSCARCOVÁ

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na pochopení důležitosti environmentální osvěty a roli nestátních neziskových organizací v ochraně životního prostředí. Teoretickým základem je definování pojmů v kontextu s udržitelným rozvojem a environmentální politikou. Jsou zpracovány teoretické poznatky související s neziskovými organizacemi a založením zapsaného spolku. Cílem této diplomové práce je zpracovat projekt založení studentského zapsaného spolku zaměřeného na environmentální aktivity. V analytické části je provedena analýza prostředí pro vznikající spolek na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a dotazníkové šetření mezi studenty této univerzity. Na základě těchto poznatků jsou formulovány závěry pro návrh založení zapsaného spolku a návrh stanov spolku. Dále je vypracován plán činnosti spolku, organizační struktura a možné zdroje financování plánovaných aktivit organizace.

Klíčová slova: environmentální politika, nezisková organizace, spolek, založení, zdroje financování

ABSTRACT

This diploma thesis is focused on understanding the importance of enlightenment in the area of environment and the role of non-governmental non-profit organizations in environmental protection. The theoretical basis is defining concepts in the context of sustainable development and environmental politics. In the thesis, theoretical findings on non-profit organizations and association establishment are also written up. The goal of this thesis is to process the establishment of a registered student association focused on environmental activities. In the analytical part, the environmental analysis for a nascent association at Tomas Bata University in Zlin and survey research amongst the students is conducted. Based on these findings, conclusions for establishing the registered association are formulated, as well as a draft of the association's statutes. There also is a description of the association's work plan, power structure and possible funding sources for planned activities.

Keywords: environmental politics, non-profit organisation, association, establishment, founding sources

Touto cestou bych chtěla poděkovat Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D. za vedení mé diplomové práce, cenné rady a připomínky. Jsem moc ráda, že jsem mohla zpracovávat práci na téma, které je nám oběma blízké.

Dále mé poděkování patří Ing. Miroslavě Dolejšové, Ph.D. za konzultace a vstřícnou pomoc s analytickou částí diplomové práce.

Děkuji své rodině a příteli za zázemí, trpělivost a oporu, kterou mi během celého studia poskytovali. Děkuji kamarádům a spolužákům, že mi pomáhali překonávat strasti studentského života a budovat nezapomenutelné zážitky a přátelství. Poděkování náleží také všem aktivním studentům a lidem, kteří se podílejí na rozvoji naší univerzity a není jim lhostejný stav životního prostředí.

„Just don't waste.“

David Attenborough

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 HISTORICKO-TEORETICKÁ VÝCHODISKA ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLEMATIKY	13
1.1 ENVIRONMENTALISMUS	14
1.3 VÝVOJ ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY	15
2 PROENVIRONMENTÁLNÍ CHOVÁNÍ	18
3 UDRŽITELNÝ ROZVOJ.....	21
4 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY	25
4.1 STÁTNÍ POLITIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	25
4.2 STRATEGICKÝ RÁMEC ČESKÁ REPUBLIKA 2030	27
4.3 DOBROVOLNÉ NÁSTROJE	28
4.4 ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PORADENSTVÍ	29
4.4.1 Environmentální vzdělání a výchova vysokoškolských studentů.....	30
4.5 ROLE VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU	30
4.6 SUBJEKTY ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY.....	31
4.6.1 Státní subjekty.....	31
4.6.2 Nestátní instituce.....	32
5 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	33
5.1 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY NNO	33
5.2 DRUHY NNO.....	34
5.3 DŮVODY ZALOŽENÍ NNO.....	34
5.4 SYSTÉM DOBROVOLNICTVÍ.....	34
5.5 TYPOLOGIE NNO V ČR PODLE JEJICH ČINNOSTI.....	35
5.5.1 Zmapování NNO zaměřených na ochranu životního prostředí.....	36
6 ZAPSANÝ SPOLEK.....	38
6.2 ZÁKONNÉ PŘEDPOKLADY, VZNIK A REGISTRACE ZAPSANÝCH SPOLKŮ	39
6.3 STANOVY SPOLKU	39
6.4 ORGANIZACE SPOLKU.....	40
7 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ ZAPSANÉHO SPOLKU.....	43
7.1 VÍCEZDROJOVOST	43

7.4	FUNDRAISING A SPONZORING	45
7.5	GRANTY A DOTACE	45
7.5.1	Možnosti financování NNO v oblasti environmentálních aktivit	46
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	49
8	ANALÝZA PROSTŘEDÍ.....	50
8.1	ANALÝZA PESTE	50
8.1.5	Environmentální prostředí.....	52
8.2	ANALÝZA PROSTŘEDÍ UTB A JIŽ EXISTUJÍCÍCH STUDENTSKÝCH ORGANIZACÍ.....	52
8.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	55
8.3.2	Popis datového souboru	56
8.3.3	Vyhodnocení průzkumu	57
8.3.4	Závěr průzkumu	61
9	PROJEKTOVÁ ČÁST – ZALOŽENÍ UTB ZA KLIMA Z.S.....	63
9.1	NÁZEV A LOGO	64
9.2	SÍDLO SPOLKU	65
9.3	CHARAKTERISTIKA SPOLKU, JEHO ÚČEL A CÍLE	65
9.3.1	Zásady komunity	66
9.4	CÍLOVÁ SKUPINA	67
9.5	ČINNOST SPOLKU	67
9.5.1	Dlouhodobé vize	68
9.6	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	69
9.6.1	Pracovní skupiny spolku	70
9.7	ČLENSTVÍ VE SPOLKU	71
9.7.1	Členská základna.....	72
9.8	PRÁVNÍ KROKY ZALOŽENÍ SPOLKU	72
9.8.1	Ustanovující schůze	73
9.8.2	Návrh zápisu spolku do spolkového rejstříku	74
9.8.3	Náklady spojené se založením spolku.....	75
9.9	ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY ZALOŽENÍ SPOLKU	76
9.9.1	Vedení účetnictví	76
9.9.2	Finanční úřad.....	77
9.9.3	Bankovní účet.....	78
9.9.4	Finanční plánování	79
9.10	PROPAGACE A ZPŮSOBY KOMUNIKACE	80
9.11	SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI.....	82
9.12	VHODNÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ ČINNOSTI SPOLKU	83
9.12.1	Samofinancování.....	83
9.12.2	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	84

9.12.3	Fundraising a sponzoring	85
9.12.4	Nadační fondy	85
9.12.5	Veřejné rozpočty	86
10	ZHODNOCENÍ PROJEKTU A DOPORUČENÍ	88
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	93
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	100
	SEZNAM OBRÁZKŮ	102
	SEZNAM TABULEK	103
	SEZNAM PŘÍLOH	104

ÚVOD

Neziskový sektor je významnou složkou společenského, ekonomického i politického prostředí České republiky. Neziskové organizace se pohybují v mnoha veřejně prospěšných oblastech jako jsou sociální a zdravotní služby, kultura a ochrana kulturních památek, rozvoj komunit a volnočasových aktivit nebo ochrana životního prostředí. Neziskové organizace se liší svým posláním, působností, strukturou, náplní činností, právním rámcem i zdroji financování.

Životní prostředí a jeho budoucí vývoj je v současné době jedním z nejdiskutovanějších témat. Stále častěji se dozvídáme alarmující zprávy o klimatické krizi, jejímž následkem je globální oteplování, přírodní katastrofy nebo ztráta biologické rozmanitosti. V globálním měřítku jsou přijímány opatření a politické programy, které by této krizi měly zabránit nebo ji alespoň zpomalit. Nestátní neziskové organizace jsou jedním ze subjektů podílejících se nejen na ochraně přírody, ale také na tvorbě a implementaci politiky životního prostředí. Tyto organizace zastávají důležitou výchovnou funkci a napomáhají k environmentální osvětě široké veřejnosti. Environmentální výchově, vzdělání a osvětě se dnes už z povinnosti věnuje každá součást vzdělávacího systému. Environmentální vědomí je vštěpováno již dětem v mateřských školách, avšak na vysokých školách je výuka v oblasti životního prostředí a zodpovědného chování společnosti většinou opomíjena.

Cílem této diplomové práce je zpracovat projekt založení studentského zapsaného spolku zaměřeného na environmentální vzdělávání a aktivity vedoucí k udržitelnému chodu Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V teoretické části jsou definovány nejdůležitější pojmy v kontextu s udržitelným rozvojem a environmentální politikou a osvětou. Dále jsou zpracovány literární poznatky související s neziskovými organizacemi. Pozornost je věnována možným zdrojům financování aktivit neziskových organizací a je popsán postup založení a fungování zapsaného spolku.

Analytická část práce se věnuje analýze prostředí pro vznikající spolek na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a dotazníkovému šetření, které bylo provedeno mezi studenty na této univerzitě. Na základě poznatků teoretické a analytické části jsou formulovány závěry pro návrh založení zapsaného spolku. Cílem projektové části je návrh stanov spolku, plán jeho činnosti, organizační struktura a možné zdroje financování plánovaných aktivit organizace. Výsledkem práce je tedy konkrétní projekt, který může sloužit jako podklad pro založení spolkové činnosti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavní myšlenkou práce je poukázat na urgentnost řešení klimatické krize a formou zodpovědného přístupu společnosti zabránit nebo zpomalit její následky. Cílem diplomové práce je navrhnout založení studentské neziskové organizace, která by na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně pomáhala vzdělávat studenty, zaměstnance i široké okolí a rozšiřovat tak povědomí odpovědnosti člověka k životnímu prostředí. Hlavním cílem práce je vypracování projektu založení tohoto spolku, sepsání stanov, popsání potřebných náležitostí k založení, definování činností a analyzování možností financování jeho aktivit.

V první řadě bude provedena analýza prostředí, ve kterém daná organizace vzniká, pomocí analytické metody PESTE. Prostřednictvím této analýzy budou identifikovány nejvýznamnější vnější faktory politických, ekonomických, sociálních, technických a environmentálních podmínek, které mohou ovlivnit zakládající se spolek. Pro jednotlivé faktory budou shromažďovány aktuální obecně známá fakta a bude posuzován jejich vliv na daný spolek. Pomocí vlastního sběru informací bude provedena analýza prostředí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Analýza se bude zaměřovat na již existující studentské spolky v prostředí univerzity. Tyto organizace budou dále stručně popsány.

Součástí analytické části bude proveden kvantitativní výzkum prostřednictvím online dotazníkového šetření. Hlavním cílem dotazníkového šetření je zjistit, zda studenti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně mají zájem o vznik vzdělávací environmentální platformy na univerzitě, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro studenty i zaměstnance. Pro účel vyhodnocení výzkumu byly stanoveny výzkumné otázky a hypotézy. Dotazníkové šetření bude vyhodnocováno v programu MS Excel 2016 za použití statistických metod popisné statistiky, testu nezávislosti a proporčního testu.

Na základě poznatků teoretické a analytické části bude navržen projekt založení studentského spolku zaměřeného na environmentální aktivity.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORICKO-TEORETICKÁ VÝCHODISKA ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLEMATIKY

Od vzniku planety Země dochází ke stálým klimatickým změnám, jejichž důsledkem jsou globální výkyvy teplot. Tento stav není v historii ničím zvláštním, avšak v posledních staletích jsou tyto změny rozsáhlejší a oteplování planety podstatně rychlejší a dramatičtější. (Kadmožka, 2008, s. 15) V dlouhodobé perspektivě se organismy s přirozenými změnami klimatu časem dokázaly vyrovnat, avšak v současnosti pojem globální změna klimatu označuje právě tu část zahrnující aspekt úbytku vhodného prostředí vlivem vývoje lidské společnosti a hospodaření v krajině. Tato změna tak hraje významnou roli v podmínkách života na planetě Zemi. (Moldan, 2015, s. 14)

Podle Herčíka (2004, s. 54–55) má zhoršující se stav životního prostředí tyto důsledky:

- klimatické změny,
- kontaminace potravinových řetězců a kumulování nebezpečných látek v prostředí,
- narušování tlumících a samočisticích vlastností ekosystému krajiny,
- pokles přirozených reprodukčních schopností krajinných systémů,
- zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva,
- ekonomické škody a ztráty,
- narušování sociální struktury společnosti,
- narušování politického systému společnosti,
- ohrožení mezinárodního postavení státu a další.

Z výše uvedeného výčtu vyplývá, že s kvalitou životního prostředí nesouvisí pouze stav přírody a krajiny, ale také sociální úroveň společnosti. Proto by měl být kladen důraz na plnění ekologické politiky států a dodržování mezinárodních dohod.

Mezřický (2005, s. 27) jednoznačně uvádí vliv člověka jako hlavní příčinu negativního ovlivňování životního prostředí na naší planetě. Naše stále se zvyšující nároky na uspokojování potřeb – změny vzorců spotřeby přírodních zdrojů a růst lidské populace, jejíž požadavky na prostředí (čerpání zdrojů, výstavba sídel, zábor ploch pro zemědělskou činnost a jiné) se stále zvyšují. Činnost člověka ve vztahu k přírodě představuje v současné době tak silný faktor, že je považována spolu s přirozenými disturbancemi za jeden z nejzásadnějších vlivů. Tento fakt vedl až k novému označení moderního období vývoje člověka – Antropocén (éra člověka). (Mezřický, 2005, s. 52)

1.1 Environmentalismus

Heywood (2008, s. 276) označuje pojem **environmentalismus** jako „*reformistický přístup k přírodě, ve kterém se odrážejí lidské zájmy a starosti*“. Popisuje, že myšlenka environmentalismu může být rozdělena na dva směry, kdy první přináší novou politickou ideologii a druhý chce zelenou tematiku zohlednit ve stávající ideologii. Šmajš (2012, s. 87–88) vysvětluje tento pojem jako nad-ideologický, zastupující postoj jak radikální, tak konformní a popisuje, že environmentální radikálové jsou radikální kvůli ideologii, ke které připojují svůj environmentalismus, nikoliv kvůli samotným zeleným idejím. Ekology označuje jako lidi, kteří zastávají radikálně zelené postoje neslučitelné s dosavadními ideologiemi. S tímto tvrzením souhlasím, starost o životní prostředí nestačí svěřit pouze vládě, avšak některé radikální postoje ekologů překračují hranici dnešního demokratického světa.

1.2 Environmentální etika

Dnešní člověk si musí vytvářet představy dobra a zla, tedy i představy ekologické ideje: jak se sluší chovat na této Zemi.

Kohák (2000) klasifikuje jednotlivé typy environmentální etiky takto:

- Morální smysl přírody – popisuje tradiční chápání hranice mezi lidským a nelidským životem. Otázkou jsou morální hodnoty lidských činů jako důsledek utrpení mimolidských živých tvorů.
- Etika bázně boží – člověk není středem všeho smyslu, tím je posvátná příroda. Zaměření života na víru, péči, pokoru před posvátností přírody a pastýřská péče o ni.
- Etika vznešeného lidství – vysvětluje, že by lidé měli omezit své nároky na přírodu na úroveň přirozené obnovy (udržitelnosti) právě pro dlouhodobé dobro lidského živočišného druhu.
- Etika úcty k životu – vychází z podstaty prostého bytí, kdy Země je soustava vzájemných závislostí a kde lidé, i všechno živé, jsou rovnoprávními členy tohoto společenství.
- Etika Země – správné je to, co podporuje integritu, stabilitu a krásu biotického společenství s důrazem na úctu k životu a k Zemi.

- Etika záchranného člunu – nejen planeta Země, ale každé teritorium a každý stát má omezenou kapacitu, ať už ekologickou, ekonomickou nebo populační. Princip záchranného člunu poukazuje na to, že nelze spravedlivě rozdělit zdroje a bohatství a je odrazem dnešních globálních problémů. (Kohák, 2000, s. 61–107)

1.3 Vývoj environmentální politiky

Již během 19. století došlo k mnoha vědeckým poznáním skleníkového efektu v ovzduší, na konci tohoto století se tak otázky podnebí staly významným předmětem výzkumu. Počátky norem upravující ochranu životního prostředí lze ale datovat až po druhé světové válce, kdy byla podepsána Charta OSN, která měla za úkol řešit poválečné problémy včetně ekologických. Charta zpočátku ochraně životního prostředí mnoho pozornosti nevěnovala, ale otevřela diskuzní téma v obdobích budoucích. V roce 1948 se UNESCO zasadilo o vznik IUCN – Mezinárodní unie pro ochranu přírody. O rok později OSN organizovala celosvětovou vědeckou konferenci o ochraně a využívání přírodních zdrojů. Činnosti OSN v oblasti životního prostředí byly nejdříve spojovány s využíváním přírodních zdrojů mimo území jednotlivých států (převážně se jednalo o těžbu ropy v oceánu) a řešením jaderných pokusů a jejich dopadů na prostředí a zdraví obyvatel. (Hák a kol., 2002, s.16)

V průběhu 60. let došlo k nárůstu společenského, politického i vědeckého zájmu o environmentální problematiku. Mnoho odborníků (například tzv. Římský klub) začalo poukazovat na riziko vyčerpání neobnovitelných zdrojů a na negativní dopad průmyslového a demografického růstu na mezinárodní stabilitu. (Waisová, 2016, s. 15) Podle Kadrožky (2008) významně přispěl i rozvoj v dobývání kosmu, kdy NASA zveřejnila pozoruhodné fotografie naší planety z vesmíru. V roce 1961 byl založen Světový fond ochrany přírody (WWF).

Prvním zásadním zlomem v environmentální politice byla Konference OSN o životním prostředí v roce 1972 ve Stockholmu. I přes politické neshody byl zde přijat dokument tzv. Stockholmská deklarace, který obsahuje 26 principů a akční plán se 109 úkoly environmentální politiky v rámci OSN. Dokument se pokoušel kombinovat optimismus týkající se lidského potenciálu inovovat a překonávat environmentální a demografické problémy s prokazatelným varováním, že pokud by současné trendy pokračovaly, došlo by k nevratným ekonomickým a ekologickým důsledkům.

V roce 1980 byla IUCN, ve spolupráci s Programem OSN pro životní prostředí (UNEP) a WWF, vydána Světová strategie ochrany přírody. Byl to průlomový dokument, který

pomohl definovat koncept „udržitelného rozvoje“ a formoval globální ochranu a agendu udržitelného rozvoje. O tři roky později Valné shromáždění OSN zřídilo zvláštní Světovou komisi pro životní prostředí a rozvoj (WCED), jejímž úkolem bylo zpracovat studii o životním prostředí a globální problematice do roku 2000. (Blewitt, 2018, s. 9–12)

Roku 1988 bylo OSN, Světovou metropolitní organizací (WMO) a UNEP vytvořeno volné sdružení vědců IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Tento panel pracuje doposud na vydávání zpráv o vyhodnocování rizik změny klimatu. Pracovní skupiny IPCC sehrály klíčovou úlohu v přípravách Rámcové úmluvy o změně klimatu, která byla přijata na Summitu Země v Rio de Janeiro v roce 1992. Výsledkem bylo přijetí programového dokumentu tzv. Agenda 21, který obsahoval závazek snížit produkci oxidu uhličitého do roku 2020 o 50 procent, ne však konkrétní závazky států. Na základě tohoto nedostatku byla roku 1997 uspořádána konference v Kjótu. Na této první akci proti přílišnému oteplování planety se v Kjótském protokolu dohodlo 159 zemí, avšak největší světový znečišťovatel USA, protokol odmítl ratifikovat. (Kadrnožka, 2008, s. 389–393)

Následovalo mnoho dalších konferencí o ochraně životního prostředí. Zásadním byla také ratifikace Kjótského protokolu Ruskem a Kanadou v roce 2002. Na summitu G8 v Německu roku 2007 si realitu klimatických změn uvědomila i americká administrativa, a tak následovala mezinárodní konference v USA, avšak dodnes se ke Kjótskému protokolu nepřihlásili. V roce 2009 byla v Kodani svolána další konference, na které se mělo rozhodnout o nástupci Kjótského protokolu, nakonec zde však nevznikla žádná právně závazná smlouva. Terčem kritiky se stala Čína, Indie a Spojené státy, kteří souhlasili s tím, že globální oteplování by nemělo překročit 2 °C, ale nestanovili žádné skutečné cíle snižování emisí. Velké očekávání a nakonec zklamání, přinesla konference Rio + 20 v roce 2012, kde ve výsledku nedošlo k žádným novým dohodám ani cílům, až v prosinci toho roku bylo v katarském Dauhá vytvořeno několik dokumentů, které prodloužily Kjótský protokol do roku 2020. (Blewitt, 2018, s. 15)

Nyní dlouhodobé cíle ochrany klimatu formuluje Pařížská dohoda, která byla přijata v prosinci 2015 a od 1. ledna 2020 nahrazuje dosud platný Kjótský protokol. Dohodu přijaly státy ze všech pěti kontinentů včetně významných producentů emisí skleníkových plynů jako je Čína a USA s výjimkou Ruské federace. Poslední konference OSN o změně klimatu proběhla 2. prosince 2019 v Madridu. Nejdiskutovanější zde byl článek 6 Pařížské dohody, který pojednává o třech mechanismech dobrovolné spolupráce. Jedná se o možnost obchodovat s cíli snižování emisí CO₂ jednotlivých států. Jednoduše řečeno, pokud některý

stát přesáhne své stanovené cíle, může tento přesah odprodat státu, který svých cílů není schopen dosáhnout. Tento mechanismus by však místo usnadnění snižování emisí a naplňování cílů dohody mohl celý proces narušit. Konference tak skončila bez shody o základních problémech, které se budou znovu projednávat na následující konferenci. (Carbon Brief, © 2019)

Globální oteplování je nyní trendem, který je potřeba zvrátit. Podle Waisové (2016, s. 12) je spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí novým nástrojem pro transformaci a řešení konfliktů. Environmentální spolupráce tak umožňuje institucionální a behaviorální změnu i změnu přístupu angažujících se aktérů.

Jak uvádí Jones (2011, s. 67–69), je zapotřebí zmobilizovat síly srovnatelné s celonárodním vzepětím, ke kterému došlo během druhé světové války. Taková proměna bude vyžadovat práci milionů lidí napříč světem a masivní podporu v sociální, kulturní, ekonomické a politické rovině. Aby mohla zelená ekonomika a udržitelná společnost růst, je zapotřebí, aby jim cestu připravila hrubá síla veřejného sektoru.

2 PROENVIRONMENTÁLNÍ CHOVÁNÍ

Jelikož je člověk v neustálé interakci se svým prostředím, mohli bychom environmentálním chováním nazvat veškeré lidské chování. Je tedy nutné posuzovat environmentální chování člověka podle dopadů jeho činností na životní prostředí. Podle toho takové chování dělíme na pozitivně či negativně působící na životní prostředí. Abychom vystihli motivy člověka k proenvironmentálnímu chování, je zapotřebí pochopit vztah člověka k životnímu prostředí a přírodě jako takové. (Krajhanzl, 2011, s. 243)

Podle Krajhanzla (2014, s. 31–36) je vztah člověka k přírodě a životnímu prostředí rozdělen na pět charakteristik:

- a) Podle **potřeby kontaktu s přírodou** se společnost dělí na ty, které příroda láka a hledají způsoby, jak v ní být co nejvíce a na ty, kteří kontakt s přírodou příliš nevyhledávají.
- b) Setkání s přírodou a **adaptace na přírodní podmínky** souvisí s určitými schopnostmi a dovednostmi, kterými jsou lidé obdařeni v různé míře. Jedná se o to, zda člověk přírodě dobře rozumí a umí se v ní pohybovat, nebo jej pobyt v přírodě stresuje a způsobuje mu nepohodlí.
- c) Podstatou **estetického postoje k přírodě** jsou morální emoce a přesvědčení, jaké mají lidé práva a povinnosti ve vztahu k přírodě. Jde o střetnutí zájmů člověka se zájmy přírody.
- d) **Environmentální vědomí** je vnitřní pohnutka chránit životní prostředí. Člověk s vysokým environmentálním vědomím nehledá jen způsoby, jak se ohleduplně chovat k přírodě, ale otázka ochrany přírody je spjata s jeho emocemi – cítí smutek z devastace ekosystémů, soucítí s ohroženými a trpícími zvířaty a prožívá obavy z environmentální budoucnosti.
- e) **Vztah** k přírodě a životnímu prostředí je nevyvážený a **plný rozporů**. Na příkladu turistů, který cestuje za divokou přírodou přes celou planetu, můžeme vidět vysokou potřebu kontaktu člověka s přírodou, ale nízké environmentální vědomí. Tyto nevyváženosti vztahu k přírodě a životnímu prostředí jsou mezi lidmi velice časté.

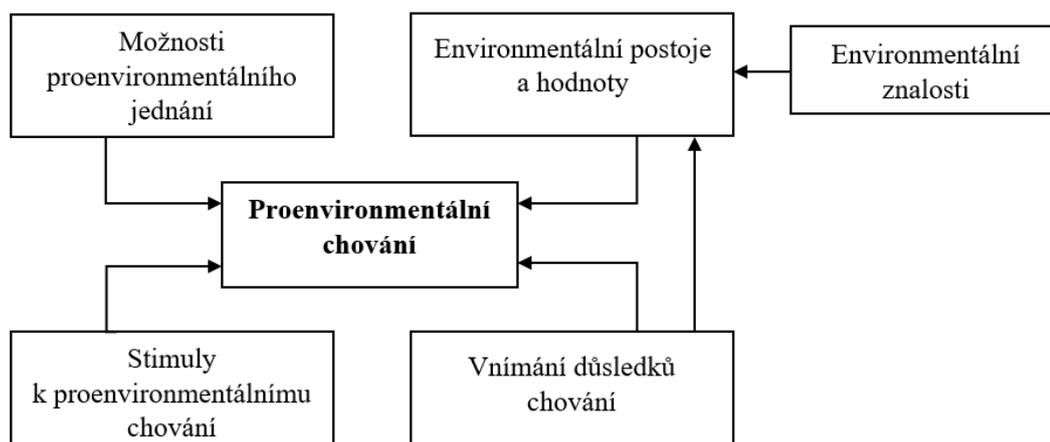
Současný stav planety a postupující klimatická krize pro některé lidi představuje velkou osobní zátěž. V současné době se tak setkáváme s novým pojmem tzv. **environmentální žal** či **ekologická úzkost**. Tyto pojmy popisují nejen strach z budoucnosti v souvislosti

s důsledky globální změny klimatu a dalšími problémy životního prostředí, ale také smutek z toho, že nenávratně zaniká část přírodního světa. Podle terapeutky Voštové (Voštová, © 2018) postihuje environmentální úzkost čím dál větší procento populace. Psychické problémy lidí, spojené s nevratnými škodami na přírodní rozmanitosti, jsou tak jen dalším důsledkem klimatické krize, které teď naše společnost musí čelit.

Nováček (2011, s. 218) uvádí, že lidé reagují na současné globální výzvy třemi způsoby. Prvním je podceňování, nebo přímo ignorování problému a nalhávání si, že situace není tak vážná. V druhém případě si již vážnost problému připouštíme, ale nevěříme, že by naše úsilí mohlo něco změnit. Třetí možností je aktivní snaha ovlivnit změnu dnešních nepříznivých trendů, formování a prosazování udržitelné vize rozvoje společnosti.

Chování, které je obecně v kontextu dané společnosti hodnoceno jako šetrná varianta environmentálního chování či příspěvek ke zdraví životního prostředí, můžeme nazvat **proenvironmentálním chováním**. Takové lidské chování pak ovlivňují **vnější faktory** (prostředí jedince) a **vnitřní faktory** (fyzické a psychické aspekty jedince). (Krajhanzl, 2011, s. 246)

Kollmuss a Ahyeman (2002) porovnali několik studií zabývajících se otázkou, proč lidé jednají proenvironmentálně a co jim v tomto chování brání. K vysvětlení poslouží následující model.

Obr. 1. Model environmentálního chování (Zdroj: Kullmuss a Ahyeman, 2002)

Jádrem je vždy jistá míra environmentálních znalostí. Na základě pochopení environmentálních problémů a uvědomění si jejich existence si dokážeme lépe vytvořit

hodnoty a postoje, jak s problémem naložit. Model dále poukazuje na to, že každý jedinec má odlišné možnosti a stimuly ekologického chování. Může se jednat o externí, infrastrukturní nebo ekonomické faktory, které mohou jak motivovat, tak bránit lidem jednat ekologicky. Například chudší státy jsou v řešení otázek životního prostředí většinou méně aktivní než státy vyspělejší. Důležitá je i zpětná vazba ekologického chování. Člověk potřebuje pozitivní vazbu, aby ve svém chování pokračoval. Tento model však nezohledňuje individuální, sociální a institucionální bariéry, předpokládá, že lidé jednají racionálně a systematicky využívají informace, které mají k dispozici.

Stern (2000) rozděluje proenvironmentální chování do čtyř skupin:

- 1) **Environmentální aktivismus** – aktivita veřejnosti za účelem ochrany životního prostředí (aktivní účast v environmentálních organizacích a demonstracích).
- 2) **Neaktivistické chování ve veřejné sféře** – jedná se o environmentální zájem podílet se prostřednictvím veřejné politiky (například ochota platit ekologické daně), podepisování peticí v otázkách životního prostředí či přispívání organizacím v oblasti životního prostředí.

Přesto, že obě tyto skupiny ovlivňují životní prostředí nepřímo, jedná se o důležitý efekt tohoto chování ve veřejné sféře. Jde především o rozšíření environmentálního zájmu do povědomí široké společnosti.

- 3) **Udržitelné chování v soukromí** – jedná se o chování jednotlivce v jeho každodenní rutině (nákup, používání a likvidace osobních domácích produktů) s dopadem na životní prostředí. I když je dopad osobního chování jednotlivce na životní prostředí velmi malý, má v souhrnu mnoha lidí větší důsledky než chování veřejné sféry.
- 4) **Udržitelné chování na pracovišti** – jde o způsob chování jednotlivců ve výkonu jejich profese a chování v organizacích obecně (výběr materiálů, spotřeba energií apod.) Takové chování může mít velký dopad na životní prostředí, protože organizace jsou největšími přímými zdroji mnoha environmentálních problémů.

Další environmentálně významné chování může zahrnovat akce jednotlivců, které mohou ovlivnit například chování celé organizace, do které daný jedinec spadá. Příkladem může být navržení ekologicky příznivého výrobku, který se pak distribuuje dál. (Stern, 2000, s. 409–410)

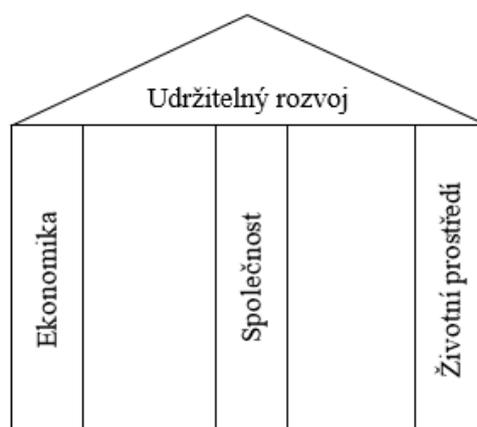
3 UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Právní řád České republiky užívá sousloví trvale udržitelný rozvoj a definuje jej v §6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí jako: „rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“. (Česká republika, 1992, s. 82)

Brundtland (1987) definuje udržitelný rozvoj jako takový, který „zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se to dělo na úkor jiných národů“. Dle této definice lze podle Maiera (2012, s. 12) nahlížet na udržitelný rozvoj ze dvou úhlů:

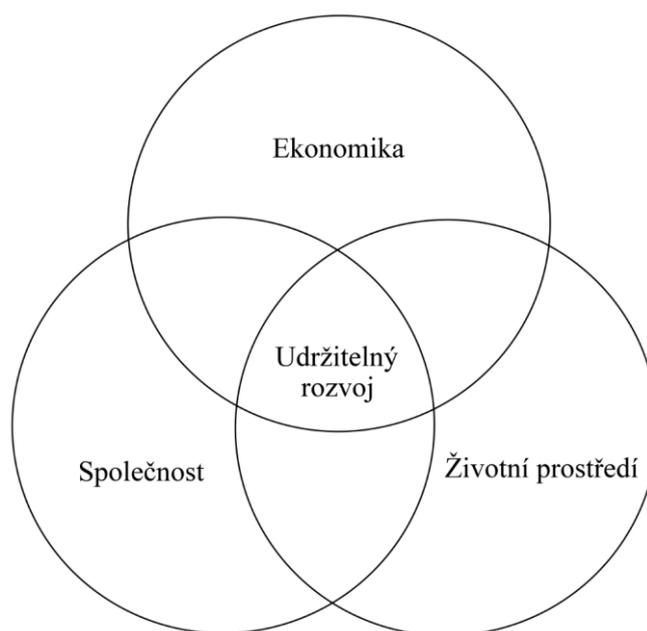
- časový – vyjadřuje zodpovědnost a solidaritu mezi různými generacemi lidského společenství,
- prostorový – vyjadřuje zodpovědnost a solidaritu mezi společenstvími sdílející prostor Země napříč regiony, státy i kontinenty.

Termín „udržitelný rozvoj“ odpovídá anglickému sousloví *sustainable development* a pojednává o ochraně životního prostředí, přírody a přírodních zdrojů v souladu s hospodářským a ekonomickým rozvojem. Podle Elliotta (2013, s. 20–21) udržitelný rozvoj obsahuje tři oblasti – společenskou, ekonomickou a ekologickou a je potřeba k nim přistupovat společně. Vztah udržitelného rozvoje a těchto oblastí tak lze vyobrazit dvěma způsoby, a to v podobě pilířů (viz obrázek 1), nebo v podobě kruhů (viz obrázek 2).

Obr. 2. Oblasti udržitelného rozvoje – pilířové zobrazení (Zdroj: Elliott, 2013; vlastní zpracování)

Toto zobrazení pilířů udržitelného rozvoje není efektivní kvůli složité komunikaci mezi jednotlivými pilíři a obtížné integraci myšlení a činnosti do udržitelného rozvoje napříč odděleními pro tvorbu politiky. Lepším vyobrazením je pomocí kruhů (viz obrázek 3), kde dochází k vzájemnému propojení. Tato zobrazení upozorňují na cíl udržitelného rozvoje, jehož záměrem je maximalizovat úsilí napříč všemi třemi oblastmi současně a možnost vzájemně se podporovat. Tento model poukazuje na praxi, kde k dosažení udržitelného rozvoje dochází ke kompromisům napříč různými oblastmi.

Obr. 3. Oblasti udržitelného rozvoje – kruhové zobrazení (Zdroj: Elliott, 2013; vlastní zpracování)

K definování obsahu pojmu udržitelný rozvoj a dosažení jeho cílů slouží strategie a v nich obsažené indikátory, které umožňují měřit a vyhodnocovat jednotlivé složky udržitelnosti – nosnou kapacitu přírody, vliv lidských aktivit na životní prostředí a kvalitu života a lidského společenství. V praxi však nastává problém při měření základních složek udržitelného rozvoje, a to především kvůli nejasné vazbě mezi jednotlivými pilíři, kdy dochází k častým rozporům (např. ochrana přírody versus výstavba dálnice). (Mezřický, 2005, s. 79)

Daly (1989) uvádí tři principy, jak bychom měli dlouhodobě udržitelně využívat přírodní zdroje a ekosystémy naší Země:

- 1) Intenzita užívání obnovitelných zdrojů (těžba lesů, rybolov...) nesmí přesáhnout rychlost jejich regenerace.
- 2) Intenzita využívání neobnovitelných přírodních zdrojů nesmí překročit míru substitucí jejich obnovitelných náhrad.
- 3) Intenzita znečišťování nesmí přesáhnout hranici asimilačních schopností životního prostředí.

3.1 Cíle udržitelného rozvoje OSN

Program rozvoje OSN na období 2015–2030 navazuje na agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Jedná se o sedmáct cílů udržitelného rozvoje, které byly přijaty v září 2015 na summitu OSN v rámci tzv. Agendy 2030 viz obrázek níže (Obr. 4).

Obr. 4. Cíle udržitelného rozvoje (Zdroj: United Nations, © 2019)

Cíle uvedené na obrázku by měly být díky zapojení vlády a komerčních, neziskových i soukromých sektorů naplněny do roku 2030. I když v otázkách stanovených cílů dochází k pokroku, nepostupuje se v požadované rychlosti ani měřítku. V rámci následujících deseti

let by se tak naše společnost měla z vlastní iniciativy aktivně zapojit do všech otázek stanovených problémů, a to nejen prázdny gesty, ale opravdovým zapálením pramenícím z pokory a uvědomění.

Světoví vůdci vyhlásili tzv. A Decade of Action (Desetiletí akce) a vyzývají k desetileté činnosti k plnění cílů pro udržitelný rozvoj a zavázali se mobilizovat financování, posílit národní implementaci a posílit instituce k dosažení stanovených cílů. Vyzývají k mobilizaci za účelem vytvoření nezastavitelného hnutí prosazujícího požadované transformace na třech úrovních:

- **globální opatření** k zajištění lepšího vedení, více zdrojů a prozíravějšího řešení cílů udržitelného rozvoje,
- **místní akce** zahrnující potřebné přechody do politik, rozpočtů, institucí a regulačních rámců vlád, měst a místních orgánů,
- **akce lidu**, včetně mládeže, občanské společnosti, sdělovacích prostředků, soukromého sektoru, odborů, akademické obce a dalších zúčastněných stran.

Vyzývají také vůdce a organizace občanské společnosti k „super roku aktivismu“. Cílem této snahy je urychlit pokrok v dosahování milníků udržitelného rozvoje, naléhat na světové vůdce, aby využili svůj vliv, podpořili místní akce a inovace, posílili datové systémy a instituce, vyvážili rovnováhu mezi lidmi a přírodou a uvolnili další financování udržitelného rozvoje. (United Nations, © 2020)

4 ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

Politika životního prostředí se zaměřuje na uplatnění principů udržitelného rozvoje, na pokračování integrace hlediska životního prostředí do sektorových politik a na zvyšování ekonomické efektivnosti a sociální přijatelnosti environmentálních programů, projektů a činností.

Za východisko environmentální politiky v České republice můžeme pokládat Ústavu, jejíž článek 7 zní: „Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.“ (Parlament České republiky, 1992) Dále ji doplňuje zákon o životním prostředí č. 17/1992 Sb., který definuje základní pojmy, jako je životní prostředí, jeho znečištění a poškozování, ale i ochranu prostředí a udržitelný rozvoj společnosti. (Moldan, 2015, s. 409)

4.1 Státní politika životního prostředí

V České republice státní správu v oblasti životního prostředí zajišťuje především Ministerstvo životního prostředí ČR, které v září roku 2012 vydalo Státní politiku životního prostředí České republiky na období 2012–2020. Tento strategický dokument vymezuje cíle politiky životního prostředí, východiska a nástroje pro její realizaci do roku 2020.

V aktualizované verzi z roku 2016 MŽP uvádí, že *„hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.“* (Ministerstvo životního prostředí, 2020)

Tematické oblasti jsou zaměřeny na (Ministerstvo životního prostředí, 2020):

- **Ochrana a udržitelné využívání přírodních zdrojů**, dbá na ochranu vod a zlepšování jejich stavu, prevenci vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního zpětného využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí.
- **Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší**, jejímž cílem je snižování emisí skleníkových plynů a obecné snížení úrovně znečištění ovzduší a také maximální využití obnovitelných zdrojů energie.

- **Ochrana přírody a krajiny** si klade za cíl především posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech.
- **Bezpečné prostředí**, které bude předcházet přírodním nebezpečím a katastrofám, jako jsou povodně, dlouhodobé sucho nebo eroze, extrémní meteorologické jevy apod. a omezovat negativní dopady změny klimatu na území ČR.

Dále je důležité uplatňovat následujících sedm principů:

- **Princip integrace politik** – spolupráce na všech úrovních veřejné správy.
- **Princip prevence** – preference včasného zavádění preventivních opatření než nápravy způsobených škod.
- **Princip předběžné opatrnosti** – zavádění preventivních opatření v případech, kdy není jistota, jak rychle k nežádoucímu jevu dojde nebo není tento jev dostatečně prozkoumán.
- **Princip „znečišťovatel platí“** – každý, kdo způsobí škodu na životním prostředí, musí nést následky s tím spojené (např. zahrnutí negativních externalit do nákladů znečišťovatele).
- **Princip nákladové efektivity** – dosahování ekonomicky optimální úrovně poškozování životního prostředí účelnou a hospodárnou alokací omezených zdrojů.
- **Zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách životního prostředí** – odpovídající povědomí veřejnosti o stavu životního prostředí je základním předpokladem pro úspěšnou realizaci politiky. Zvyšování povědomí veřejnosti vede k lepšímu porozumění souvislostí jak hospodářského, environmentálního a sociálního rozvoje společnosti, tak ke zvýšení kvality rozhodování občanů jakožto spotřebitelů a následně ke zvýšení kvality jejich života.
- **Princip mezinárodní odpovědnosti** – dodržováním přijatých závazků vyplývajících z členství v EU, mezinárodních dohod, úmluv a členství v organizacích jako je OSN či OECD. (Ministerstvo životního prostředí, 2020)

V roce 2019 MŽP zahájilo přípravu nového dokumentu, který naváže na dosavadní Státní politiku ŽP a úsilí o zlepšení a ochranu životního prostředí, zohlední nové výzvy a stanoví cíle do roku 2030, popř. 2050.

4.2 Strategický rámec Česká republika 2030

Dalším důležitým dokumentem pro ochranu životního prostředí je Strategický rámec ČR 2030, jímž se udává směr, kterým by se měl vydat rozvoj země a společnosti v následujícím desetiletí. Naplnění hesla „*Společně – Udržitelně*“ by mělo vést ke zvýšení kvality života v České republice a nasměrovat zemi k udržitelnému rozvoji po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni.

Strategický rámec obsahuje šest kapitol:

- **Lidé a společnost** – vizí je společnost jako soudržný celek, kde lidé mají možnost získat důstojnou práci, zdravotní a sociální péči a mají rovný přístup ke kultuře a vzdělávání. Cílí na zdravý životní styl obyvatel žijících ve zdravém prostředí za předpokladu minimalizace dopadů na životní prostředí a sociální vyloučení.
- **Hospodářský model** – cílem je vyrovnat se průměrné ekonomické úrovni zemí EU prostřednictvím strukturálních změn v oblasti hospodářských institucí a inovací, hospodařením se zdroji, infrastruktúře a veřejných financích.
- **Odolné ekosystémy** – vyrovnání se s následky vyvolanými změnou klimatu, zpomalení odtoku vody z krajiny, zlepšení stavu a systému hospodaření s půdou, podpora ekologického zemědělství, ochrana původních biologických druhů, navýšení podílu lesní půdy.
- **Obce a regiony** – klíčová je zde adaptace měst na změny klimatu a kvalitu života v obcích, městech a regionech. Zaměřuje se na odpovědné využívání území, které vytváří podmínky pro harmonický rozvoj a omezování negativních jevů.
- **Globální rozvoj** – přispívat domácí i zahraniční politikou k prosazování principů udržitelného rozvoje v EU i ve světě. Následování cílů udržitelného rozvoje OSN.
- **Dobré vládnutí** – prostřednictvím veřejných politik, nástroji veřejné správy za pomoci podílejících se občanů na rozhodování o věcech veřejných dlouhodobě zvyšovat kvalitu života obyvatel ČR a naplňovat cíle udržitelného rozvoje. (Úřad vlády ČR, 2017)

4.3 Dobrovolné nástroje

Za dobrovolné nástroje jsou označovány aktivity podnikatelských subjektů, neziskových organizací nebo jednotlivců, které směřují ke snižování negativních dopadů jejich činností na životní prostředí, přičemž jsou prováděny na základě jejich svobodného (dobrovolného) rozhodnutí a jsou nad rámec požadavků platných legislativních norem.

Hlavními principy dobrovolných nástrojů jsou:

- **dobrovolnost** – je stěžejní pilíř, jde o osobní pohnutku něco změnit, aniž by legislativa ukládala povinnost,
- **prevence** – zaměření se na předcházení environmentálních problémů a odstraňování jejich příčin, nikoli jejich důsledků,
- **systematický přístup** – účelné působení na oblasti a činnosti organizace, které mají nebo mohou mít negativní vliv na životní prostředí (Ministerstvo životního prostředí, © 2020).

Jedním z dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí jsou také **dobrovolné dohody** uzavřené mezi veřejnou autoritou a soukromými subjekty. Tyto smluvní dohody mají různý charakter, může jít o jednostranné závazky, veřejné dobrovolné programy nebo dobrovolné environmentální dohody. Při oboustranné ochotě dochází k rychlejšímu, efektivnějšímu a mnohdy méně nákladnému řešení daného problému a někdy se stávají i základem nové legislativy. (Ministerstvo životního prostředí, © 2020)

Strategický rámec ČR 2030 podporuje systém dobrovolných nástrojů pomocí tzv. **dobrovolných závazků**, kterým vyčlenil celou sekci, jejichž myšlenkou je jednat společně a udržitelně. V této sekci je možno zaregistrovat svou společnost, instituci, obec nebo pouze sebe a přijmout závazek směřující k ochraně životního prostředí, nebo sdílet příklady dobré praxe jako inspiraci pro ostatní subjekty a jednotlivce.

Mezi dobrovolné nástroje patří také **Systém ekologického řízení a auditu (EMAS)**, který byl navržen Evropskou komisí za účelem zjišťování a sledování vlivu činností organizací na životní prostředí. Jde o způsob, jak může organizace deklarovat, že v rámci své činnosti dbá na ochranu životního prostředí. Registrovat se může jak soukromá, tak veřejná organizace, která splňuje dané požadavky. Místem, kde jsou organizace evidovány je CENIA (Česká informační agentura životního prostředí).

Dalšími dobrovolnými nástroji jsou **environmentální účetnictví a environmentální značení**. Účetnictví udržitelného rozvoje slouží na podporu rozhodování v podniku, hodnotí ekonomické dopady šetrného přístupu k životnímu prostředí při respektování sociálních aspektů podnikání. Environmentální značení slouží k označování výrobků a služeb, které jsou v průběhu celého životního cyklu prokazatelně šetrnější nejen k životnímu prostředí, ale i ke zdraví spotřebitele. (CENIA, © 2020)

4.4 Environmentální vzdělávání a poradenství

Přeměna systému k udržitelnosti je dlouhodobý proces, který nemá žádnou naději na úspěch, pokud jej nevezmou za své lidé, spotřebitelé, výrobci a občané v kterémkoliv postavení. Primární roli tak hraje vzdělávání a informace, na jejichž základě si lidé utvářejí své hodnoty, postoje a následně chování. (Moldan, 2015, s. 398)

Environmentální vzdělávání a výchova je významným prostředkem v procesu celoživotního učení, proto není cílem působit pouze na mladou generaci, avšak ekologická výchova je systematicky cílená již na děti předškolního věku. Dětem jsou tak vštěpovány ekologické hodnoty nezbytné pro ochranu a péči o životní prostředí. Environmentální osvěta je pak směřována v rovině informativní spíše k dospělým. (Činčera, 2009, s. 17)

V České republice je environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) a environmentální poradenství nezbytným preventivním nástrojem Státní politiky životního prostředí. Na podporu rozvoje a aktivit EVVO slouží aktuální Akční plán na léta 2019–2021 jehož úkolem je „*vést občany k takovému myšlení a jednání, které je v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a k úctě k životu ve všech jeho formách.*“ (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020)

Ekologickou výchovu provádějí nejen veřejnoprávní subjekty jako např. školy a další neškolní příspěvkové organizace, ale i subjekty soukromoprávní, tj. nevládní neziskové organizace včetně spolků, jejichž role není zanedbatelná a v určitých oblastech i klíčová. Těmto subjektům, ale i občanům pak poslouží Environmentální poradenství, které poskytuje odborné kvalifikované rady při řešení konkrétních otázek a životních situací souvisejících s životním prostředím. Jedním z klíčových kanálů je ekoporadenský portál MŽP – ekoporadny.cz. (Ministerstvo životního prostředí, © 2020)

4.4.1 Environmentální vzdělání a výchova vysokoškolských studentů

Bečvařová a Soloshych (2012, s. 33) uvádí, že vysoké školy řeší výchovu k ochraně životního prostředí podle vlastní úvahy a aspekty udržitelného rozvoje prosazují prostřednictvím akreditačních řízení pro jednotlivé studijní programy. Cílem je zajistit propojení environmentálních aspektů do odborné vysokoškolské kvalifikace, poskytnout oborové odborné znalosti, podporovat řešení a náležité ohodnocení environmentálního vzdělávání a výchovy v kreditním systému, při zkouškách a v diplomových pracích, podporovat alternativní a mezioborová studia, motivovat zvyšování kvalifikace vysokoškolských pedagogů po obsahové i metodické stránce.

Činčera (2016) kritizuje, že se systém EVVO v ČR zaměřuje především na vzdělávání dětí předškolního věku, dále dětí základních a středních škol nikoliv studentů na vysokých školách. Univerzity dlouhodobě nemají silnou roli v rozvoji environmentální výchovy a je zde malé propojení vědecké komunity s pedagogickými pracovníky.

V aktuálním Státním programu environmentálního vzdělání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025 však nalezneme opatření zaměřená na motivaci vysokých škol k rozvoji programů začleňujících environmentální principy a principy vzdělávání pro udržitelný rozvoj v rámci provozní a vzdělávací praxe škol. (Činčera, 2016, s. 14)

4.5 Role veřejného a soukromého sektoru

V otázkách ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje má veřejný sektor výlučné postavení garanta. Posláním veřejného sektoru je zajistit ochranu a prosazování veřejného zájmu. Udržitelný rozvoj je nesporně veřejným zájmem sdíleným celým lidským společenstvím a úkolem veřejného sektoru je vytvářet předpoklady a podmínky pro udržitelný rozvoj. Je několik způsobů, jak může veřejný sektor využívat své pravomoci, zdroje a kapacity pro ochranu veřejného zájmu:

- regulace chování subjektů prostřednictvím předpisů a rozhodování ve správních řízeních,
- nepřímo pomocí finančních nástrojů (poplatky, daně nebo naopak dotace a příspěvky),
- vstupem do rozvoje jako investor (provozovatel služeb či zařízení). (Maier, 2012, s. 23)

Hlavní rolí soukromého sektoru (tedy veřejnosti) je v první řadě volba představitelů ve svobodných volbách. Samotná účast veřejnosti na formování a naplňování politiky životního prostředí je pak v některých případech zakotvena specifickými zákony. Na mezinárodní úrovni řeší účast veřejnosti v oblasti environmentální politiky Aarhuská úmluva z roku 1998 (úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí). Tato úmluva definuje veřejnost jako „jednu nebo více fyzických nebo právnických osob a – v souladu s vnitrostátní právní úpravou nebo praxí – jejich sdružení, organizace nebo skupiny“. (Evropská unie, 2020) Pojem veřejnost je spojován především s právem na informace o životním prostředí, veřejnost se však může podílet na přípravě koncepcí, například v rámci územního rozhodování a stavebního řízení. (Moldan, 2015, s. 418)

Nesoulad mezi stále se prohlubujícími globálními problémy a omezenými možnostmi efektivních opatření vytváří poptávku po nových přístupech k řízení, kde budou hrát větší roli firmy a občanská společnost.

4.6 Subjekty environmentální politiky

Podle Mezřického (2005) je tvorba environmentální politiky záležitostí celé společnosti a na přípravě a provádění by se tak měl podílet celý společensko-politický systém. Subjekty environmentální politiky můžeme rozdělit do dvou skupin, a to na státní a nestátní instituce. (Mezřický, 2005, s. 59)

4.6.1 Státní subjekty

Aktéry státní úrovně můžeme rozdělit na základě dělby moci. „Všechny tři úseky státní moci (moc zákonodárná, výkonná i soudní) jsou v otázkách ochrany životního prostředí více či méně angažovány a i za ně do jisté míry odpovídají.“ (Damohorský, 2010, s. 61)

V první řadě tak tvorbu environmentální politiky schvaluje a koordinuje **Vláda ČR** prostřednictvím právních nástrojů v podobě tvorby návrhů zákonů a vydáváním nařízení vlády. Zákonodárnou iniciativou a schvalováním vládou předkládaných návrhů zákona se na tvorbě ekologické politiky podílí **Parlament ČR**. Jednotlivé plány a prováděcí programy podle řešené odbornosti pak připravují **ústřední orgány státní správy**, kde je **Ministerstvo životního prostředí** v roli hlavního zpracovatele a koordinátora. Často je zde uplatňován princip subsidiarity a některé otázky životního prostředí jsou tak v kompetenci **krajů, měst a obcí** v podobě samostatné nebo přenesené působnosti. (Mezřický, 2005, s. 59)

4.6.2 Nestátní instituce

Velkou skupinou, která se na utváření environmentální politiky podílí jsou **nestátní subjekty**, které plní roli prosazování politiky, jejího rozvíjení a případné revize a reprezentují zájmy občanské veřejnosti. Specifické postavení zaujímají **veřejné stráže** (stráž přírody, stráž lesní, stráž myslivecká a stráž rybářská), neboť nejsou státními orgány, ale v podstatě nejsou ani laickou veřejností, jelikož během výkonu své funkce jsou v postavení úřední osoby. (Damohorský, 2010, s. 69–70)

Mezi nestátní subjekty patří i **politické strany**, které mají značný vliv na tvorbu této politiky (nejznámější stranou v ČR je Strana zelených). Významnou roli zde hraje i soukromý ziskový sektor (**průmysl a obchod**), který má primárně ekonomický charakter, ale závisí na něm celková sociální stabilita společnosti. Roste zájem veřejnosti o záruku ekologické nezávadnosti výrobků a je požadováno ekologické označování výrobků. Další skupinou subjektů jsou **nestátní neziskové organizace**, které plní důležitou, obecně výchovnou funkci. Tím, že některé organizace vyvolávají politický zájem o řešení environmentálních problémů, přispívají k lepší informovanosti veřejnosti. Neziskové organizace často dopomáhají veřejné správě, neboť mnohdy dokážou zprostředkovat úplnější poznatky rychleji, než může zajistit byrokracie veřejné správy. (Mezřický, 2005, s. 60–63)

5 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Boukal (2009) definuje nestátní neziskové organizace (NNO) jako organizace nevytvářející zisk k přerozdělení mezi své vlastníky, správce nebo zakladatele. Podle něj lze z právního hlediska vymezit nestátní neziskové organizace jako právnické osoby založené za účelem poskytování obecně (veřejně) prospěšných služeb. Jedná se o veřejné služby zejména v oblastech ochrany životního prostředí, vzdělávání a výchovy, péče o volný čas, kultury, sportu apod. (Boukal, 2009, s. 13–15)

V České republice pojem neziskové organizace upravuje pouze zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který neziskové organizace považuje za poplatníky, kteří nebyli zřízeni za účelem podnikání. Takto pojaté neziskové instituce se označují také jako organizace dobrovolné, neziskového sektoru, třetího sektoru, nevládní či nestátní.

5.1 Charakteristické znaky NNO

Charakteristické znaky, podle kterých lze neziskové organizace lépe analyzovat zpracovali vědci Salomon a Anheier, jedná se o těchto pět základních vlastností:

- **Institucionalizace** – mají jistou institucionální strukturu, organizační skutečnost, bez ohledu na to, zda jsou formálně nebo právně registrovány.
- **Soukromé vlastnictví** – jsou odděleny od státní správy a nemohou mít významnou státní podporu.
- **Neziskovost** – nepřipouští se přerozdělování zisků mezi vlastníky nebo vedení organizace. Ve své činnosti mohou vytvářet zisk, ten však musí být vždy použit na poslání organizace.
- **Samosprávnost a nezávislost** – organizace mají vlastní postupy a struktury, které umožňují kontrolu jejich činností (tzn. jsou schopny se samy řídit).
- **Dobrovolnost** – využití dobrovolné účasti (neplacené práce) na činnostech organizace.

Mnoho autorů dále doplňuje šestou charakteristiku:

- **Veřejná prospěšnost** – usilují o veřejné dobro jak jednotlivců, tak společnosti jako celku. (Stejskal, 2013, s. 9)

5.2 Druhy NNO

Podle nové právní formy s účinností od 1.1. 2014 se nestátní neziskové organizace člení dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník na:

- **Korporace** – v současné době zde řadíme spolky, církve, politické strany, profesní komory, příspěvkové organizace apod.
- **Fundace** – jejich základ (fundus) tvoří majetek určený k určitému účelu, patří zde nadace a nadační fondy.
- **Ústav** – jsou kombinací osobní a majetkové složky, ústav na rozdíl od korporace nemá členy, ale zaměstnance. V hlavní i vedlejší činnosti mohou provozovat podnikatelskou činnost, případný zisk však musí být použit pro ústav. (Pelikánová, 2016, s. 27)

5.3 Důvody založení NNO

Důvody založení neziskové organizace podle Boukala (2009, s. 20) jsou tyto:

- Nezisková organizace je založena za účelem dobročinné, nebo charitativní činnosti, tj. související se snahou poskytovat humanitární pomoc.
- Existence NNO překonává disparity ve vládních a tržních selháních. Neziskové organizace se tak snaží prosazovat zájmy menšiny v různých oblastech života společnosti.
- Snaha podporovat určité skupiny osob v podnikání, v politice nebo v jiných oblastech společenského života, např. v oblasti výchovy, zdravotní a sociální péče, péče o životní prostředí apod.
- NNO zastupují veřejnost na základě principu aktivního občanství a posilují přímou pozici občanů vůči státní správě.

5.4 Systém dobrovolnictví

Dobrovolnické práce tzv. dobrovolnictví je jeden z nejdůležitějších prvků a charakteristických rysů NNO. Dobrovolnictví můžeme definovat jako vykonávání samostatné činnosti bez nároku na odměnu, kterou člověk vykonává ve prospěch společnosti. (Stejskal, 2012, s. 46)

V ČR upravuje dobrovolnictví zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, dle kterého je dobrovolníkem „*fyzická osoba, která se na základě svých vlastností, znalostí a dovedností svobodně rozhodne poskytovat dobrovolnickou službu.*“ (Česká republika, 2002)

Boukal (2009, s. 138) za dobrovolníka považuje „*člověka, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti*“.

Podle Tošnera (2006, s. 50) je na dobrovolníky často nahlíženo jako na fanatické církevní či ekologické aktivisty, což pramení z víry, že dělat něco dobrovolně a zadarmo musí v dnešní době, kdy je svět řízen ekonomickou mocí peněz, pramenit z hlubokého ideologického přesvědčení. Boukal (2009, s. 133) však tvrdí, že dobrovolnictví má mimořádný dopad na hospodaření NNO i státu. Dobrovolnictví podle něj představuje skrytý ekonomický zdroj, především organizace v oblastech sportu, kultury, zájmových činností, humanitární pomoci a ochrany životního prostředí se bez dobrovolníků neobejdou.

Podle ČSÚ bylo za rok 2017 v neziskových institucích dobrovolníky odpracováno přes 47 milionů hodin a tato dobrovolnická práce byla oceněna na přibližně 7 miliard korun. (Český statistický úřad, © 2020)

5.5 Typologie NNO v ČR podle jejich činnosti

Podle Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015–2020 lze členit typy NNO z hlediska jejich funkcí na:

- **Servisní** – organizace poskytují přímé služby svým klientům. Jde většinou o nečlenské organizace, které usilují o svou profesionalizaci. Často servisní funkce splývá s advokační, tady organizace plní obě funkce současně. Typicky zde patří NNO v oblasti zdravotnictví a sociálního začlenění nebo v oblasti rozvojové spolupráce a humanitární pomoci.
- **Advokační** – usilují o práva vymezených skupin či vybraných veřejných zájmů. Svou činností prosazují změny nebo naopak brání před změnami vůči veřejným nebo soukromým institucím. Mají významnou roli v prosazování principu rovnosti a nediskriminace, v ochraně menšinových zájmů a veřejného zájmu, jako je ochrana zdraví, životního prostředí nebo práv spotřebitelů.
- **Zájmové** – jsou nejpočetnější skupinou v českém neziskovém sektoru. Zaměřují svou zájmovou činnost především na své členy nebo s přesahem na širší veřejnost.

Organizované aktivity se blíží službám poskytovaným určitým skupinám obyvatelstva. Jedná se například o NNO v oblasti sportu, kultury, tradiční venkovské zájmové spolky apod.

- **Filantropické** – podporují finančně i hmotně veřejně prospěšné aktivity. Typicky se jedná o nadace a nadační fondy poskytující granty a dary. (Úřad vlády ČR, 2019)

Dále se mohou NNO dělit dle realizované činnosti třemi různými klasifikacemi:

- mezinárodní klasifikace neziskových organizací – ICNPO,
- systém klasifikace netržních činností OSN (COPNI),
- klasifikace ekonomických činností CZ–NACE.

5.5.1 Zmapování NNO zaměřených na ochranu životního prostředí

V České republice působí celá řada ekologických institucí, které svou činnost vyvíjejí nezávisle na státu, neexistuje však žádná jednotná databáze neziskových organizací v oblasti životního prostředí. V ČR se užívá klasifikace ekonomických činností neziskových institucí CZ–NACE, která rozděluje organizace podle odvětví a sektoru. Bohužel oblast životního prostředí v této klasifikaci chybí. Dle satelitního účtu ČSÚ bylo za rok 2017 napočítáno 140 026 nestátních neziskových institucí. Tyto organizace jsou dále rozděleny podle právní formy. Nestátní neziskové organizace zaměřující svou činnost na ochranu životního prostředí mají nejčastěji právní formu spolku, kterých bylo za rok 2017 v ČR napočítáno celkově 91 987. (Český statistický úřad, © 2020)

NNO zabývající se ochranou životního prostředí často přesahují do dalších problémových oblastí jako je dodržování a ochrana lidských práv. Některé z těchto organizací působí na nadnárodní úrovni jako například nejznámější organizace Greenpeace Česká republika nebo Česká společnost ornitologická. Mnoho organizací má však regionální povahu, proto těchto institucí nalezneme v databázích hned několik. Například Junák – český skaut má v registru ekonomických subjektů ARES registrováno 567 spolků. Dalšími významnými organizacemi v oblasti ochrany životního prostředí jsou právě ty, které vznikly těsně po revoluci a mají tak na území České republiky širokou členskou základnu a jsou také mediálně známé: Český svaz ochránců přírody, Hnutí DUHA, Hnutí Brontosaurus, Děti Země, Zelený kruh, Přátelé přírody, Společnost pro trvale udržitelný život, Nesehnutí, Arnika, Frank Bold (Ekologický právní servis), Econnect, Liga ekologických alternativ a další. Nutno podotknout, že většina těchto organizací má, po novelizaci občanského zákoníku v roce 2014, právní formu spolku.

5.5.1.1 Etický kodex ekologických organizací

V roce 2005 se některé ekologické nevládní organizace sdružily pod asociaci Zelený kruh. V rámci asociace byl schválen etický kodex, který shrnuje etické principy jejich činností. Posláním těchto ekologických organizací je prosazovat, hájit a uskutečňovat veřejný zájem na zdravém prostředí pro život každého z nás a na ochraně přírody. Například usilují o legislativní změny, pečují o některé z nejvzácnějších částí české přírody, obhajují zájmy místních lidí a ochrany přírody v rozhodování o velkých stavbách či o nakládání se zelenými plochami a krajinou. Budují a provozují naučné stezky, zajišťují ekologickou výchovu a vzdělávání nebo spolupracují s obcemi při zavádění šetrných projektů. Etický kodex zahrnuje i striktní pravidla pro financování těchto organizací, jedná se především o vyvarování se přijímání finančních prostředků od firem poškozujících životní prostředí. Na dodržování závazného Kodexu dohlíží etická komise, která je volena na jeden rok. (Zelený kruh, © 2020)

5.5.1.2 Studentské iniciativy na veřejných vysokých školách

Role veřejných vysokých škol v oblasti životního prostředí spočívá nejen ve vědecké a výzkumné činnosti, ale především v samotné výuce studentů v oborech spadajících do oblasti životního prostředí. Podle portálu VysokeSkoly.cz máme v České republice okolo 30 fakult nabízejících studijní obory v oblasti ekologie a ochrany prostředí. (Vysoké školy.cz, 2020) Tyto instituce vychovávají odborníky s vědeckým přístupem, jak chránit, a jak se chovat k prostředí kolem nás. Jsou to také organizace podílející se na environmentální osvětě veřejnosti. Se vzrůstající potřebou společnosti zajímat se o stav a ochranu životního prostředí, roste také zájem studentů (a to nejen těch ekologicky zaměřených oborů) podílet se na environmentálních aktivitách své univerzity. V Olomouci působí studentská iniciativa Udržitelný Palacký, která se snaží o udržitelnější a přátelštější univerzitní prostředí. V Praze vznikla platforma Univerzity za klima, která nabádá vysoké školy, aby byly aktivnější v řešení otázek klimatu. Tato platforma vznikla v reakci na vlnu středoškolských stávek za klima, známých jako Fridays For Future. Podobné studentské (zelené) iniciativy pomalu vznikají napříč českými školami s cílem zvýšit povědomí o klimatické krizi a pomoci své škole v proenvironmentálních aktivitách. Většinou se jedná pouze o neformální společenství, které nemají právní subjektivitu právnické osoby.

6 ZAPSANÝ SPOLEK

Dne 1. ledna 2014 v českém právu došlo ke změně zákona o sdružování občanů. Občanská sdružení se transformovala na spolky a pobočné spolky. Spolek je zvláštní formou právnické osoby, je určen pro samosprávné a dobrovolné sdružení fyzických a právnických osob, založené za účelem naplňování společného zájmu svých členů. (Kryšková, 2019, s. 36)

Účel, pro který je spolek zakládán, může být zcela **soukromý** (skupina osob sdružujících se za účelem věnovat se společně svému zájmu např. sportovní nebo kulturní spolky) nebo naopak **veřejný** (spolek založen například za účelem charitativní pomoci). Zákonná úprava umožňuje obě podoby i jejich kombinaci. (Pelikánová, 2016, s. 30)

6.1.1 Zásady spolkového práva

Právní úprava obsahuje několik zásad, na kterých je postaveno spolkové právo:

- spolek má právní osobnost, procesní způsobilost i omezenou deliktní způsobilost,
- princip dobrovolného členství,
- ústavní princip oddělenosti od státu,
- členská základna s hlasovacím právem,
- princip neexistence zákonné vkladové povinnosti členů,
- struktura orgánů (určení statutárních zástupců a způsobu jejich jednání),
- spolková autonomie (samospráva),
- ochrana hlavní činnosti spočívající v nemožnosti založení spolku za účelem podnikání,
- obecně prospěšný účel (předmět činnosti) jiný než hospodářský.

Právo zakládat spolky je výrazem svobody sdružování zaručené Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Zákonná úprava s výrokem „neurčí-li stanovy jinak“ je více než benevolentní a umožňuje spolkům odchýlit se od zákona a použít vlastní úpravu na vnitřní poměry spolku. Cílem právní úpravy je, aby stát spolkům nic nenařizoval a mohly tak samy hledat cesty, jak efektivně dosahovat stanovených cílů. Můžeme se tak setkat s malými místními spolky o několika členech, nebo s velkým spolkem s několikatisícovou členskou základnou. Pokud však zakladatelé neupraví otázky fungování spolku ve stanovách, bude se na existenci spolku aplikovat zákonná úprava. (Dobrozemský, Stejskal, 2016, s. 112)

6.2 Zákonné předpoklady, vznik a registrace zapsaných spolků

Podle Dobrozemského a Stejskala (2016, s. 110) institut spolku jako jedné z právnických osob je známý již z římského práva, ve kterém se ukotvila zásada *tres faciunt collegium* (tři tvoří spolek). K založení spolku je tak zapotřebí alespoň tři osob, fyzických či právnických, vedených společným zájmem. Založit spolek pak mohou buď zakládající členové, kteří se shodnou na obsahu stanov a podepíší je, nebo je svolána ustanovující členská schůze, která stanovy přijme. Spolek vzniká dnem zápisu do spolkového rejstříku, návrh na zápis podávají zakladatelé nebo osoba určená ustanovující schůzí. Pro zapsání spolku do rejstříku je nutné doložit:

- formulář návrhu na zápis do veřejného rejstříku s úředně ověřenými podpisy,
- stanovy spolku,
- zápis osvědčující průběh ustanovující schůze a usnesení,
- souhlas členů orgánu se zápisem do rejstříku a jejich čestná prohlášení, o splnění podmínek pro výkon funkce členů orgánů,
- doklad o právním důvodu užívání prostor, kde bude sídlo spolku (smlouva nebo prohlášení vlastníka). (Kryšková, 2019, s. 37)

6.3 Stanovy spolku

Stanovy jsou základním a nejdůležitějším dokumentem pro vnitřní život spolku. Stanovy musí být uloženy v sídle spolku. Právní úprava vymezuje minimální obsahové náležitosti stanov nezbytně nutné pro vymezení práv a povinností členů spolku a pro ochranu třetích osob. Dohoda zakladatelů o obsahu stanov je tedy nezbytnou podmínkou pro založení spolku. Pro stanovy jako zakladatelské právní jednání právnické osoby postačí prostá písemná forma. Stanovy musí obsahovat dle § 218 NOZ minimálně tyto náležitosti:

- **Název spolku** musí odlišit daný spolek od jiné právnické osoby, název nesmí být klamavý. Název musí obsahovat označení právní formy tzn. slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“ popřípadě zkratku „z.s.“.
- **Sídlo spolku** nemusí být uvedeno ve stanovách, stačí uvést pouze obec, kde má spolek sídlo. V případě stěhování spolku v rámci jedné obce pak nemusí měnit celé stanovy. Úplná adresa musí být zapsána pouze ve spolkovém rejstříku.

- **Účel spolku**, pro který se spolek zakládá jsou nějaké ideje a vize, které bude daný spolek naplňovat. Dle zákona není povinností uvádět výčet činností, které vedou k dosahování účelu spolku, avšak uvedení této skutečnosti přispívá k transparentnosti spolku vůči členům i veřejnosti.
- **Práva a povinnosti členů vůči spolku**, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat. Zákon uvádí jen povinnost určení vzniku a zániku členství. Práva a povinnosti členů jsou pak dobrovolnými náležitostmi. Mezi práva členů spolku lze zařadit právo podílet se na činnosti spolku, podávat návrhy, volit a být volen do orgánů spolku a další. Povinností členů pak může být dodržování stanov, podílení se na poslání spolku, placení členských příspěvků apod.
- **Určení statutárního orgánu**, kterému je svěřena veškerá působnost. Statutární orgán může být kolektivní (o více členech, např. výbor) nebo individuální (o jednom členu, např. předseda). (Dobrozemský, Stejskal, 2017, s. 15–17)

Spolky by měly mít své vnitřní poměry upraveny dalšími vnitřními předpisy (řády, směrnice, vyhlášky, pokyny apod.) jejichž vydání spočívá na konkrétních spolkových orgánech. Takové dokumenty slouží ke konkretizaci obsahu stanov a jsou měněny jednodušším způsobem než stanovy. (Dobrozemský, Stejskal, 2016, s. 115)

6.4 Organizace spolku

Zákon stanovuje povinnost mít **statutární orgán** a **nejvyšší orgán**. Statutární orgán (individuální – předseda, kolektivní – výbor) zpravidla jedná za spolek a řídí jeho činnost. Nejvyšší orgán pak určuje zaměření činnosti spolku, rozhoduje o změně stanov, schvaluje výsledek hospodaření, rozhoduje o přijetí a vyloučení členů atd. Neurčí-li stanovy jinak, je nejvyšším orgánem spolku členská schůze, která se musí konat minimálně jednou do roka. Je však možné, aby byl statutární orgán zároveň i nejvyšším orgánem, pokud je tak uvedeno ve stanovách. Pravomoci těchto orgánů lze nastavit libovolně (včetně názvů orgánů), kromě faktu, že statutární orgán je vždy ten, který jedná za spolek navenek. Pokud si spolek ve stanovách neupraví jinak, je funkční období členů volených orgánů spolku pět let.

Spolek dle zákona může, ale nemusí, zřídit **kontrolní orgán**, **rozhodčí orgán** a jiné orgány uvedeny ve stanovách. Kontrolní orgán může být kontrolní komise, která musí být tvořena alespoň třemi členy nezávislými na statutárním orgánu spolku. Zákon také vymezuje základní pravomoci, kterými je dohlížení jsou-li řádně vedeny záležitosti spolku v souladu

se stanovami a právními předpisy. Spolek může zřídit i kontrolní orgán pod jiným názvem (např. revizní komise), pro který výše uvedené neplatí a pravomoci jsou určeny libovolně dle stanov, to platí i u rozhodčí komise. Rozhodčí orgán má taktéž zákonem stanoveny základní pravomoci, jejím úkolem je rozhodovat v rozsahu daném stanovami při sporné záležitosti ve spolkové samosprávě. (Vít, 2015, s. 51–50)

Stanovy mohou také založit **pobočný spolek** jako svou organizační jednotku spolku nebo určit, jakým způsobem se pobočný spolek zakládá a který orgán rozhoduje o založení, zrušení nebo přeměně spolku. Pobočný spolek je právnickou osobou a je součástí organizační struktury hlavního spolku. Vzniká zápisem do veřejného rejstříku. Dojde-li ke zrušení hlavního spolku, musí zaniknout i pobočné spolky.

Dále mohou spolky vytvořit nový spolek jako svůj **svaz** k uplatňování společného zájmu. Takový nový spolek je samostatná právnická osoba, musí však vyjádřit ve svém názvu svazovou povahu. (Kryšková, 2019, s. 38)

6.5 Zrušení a zánik spolku

Spolek může být zrušen dobrovolně na základě rozhodnutí členů ve formě nejvyššího orgánu. Nebo může být spolek zrušen uplynutím doby, na kterou byl založen a dosažením účelu, k němuž byl spolek založen. Postup zrušení bývá obvykle obsažen ve stanovách. Dále může být spolek zrušen soudem za předpokladu hrubého porušování zákonných povinností nebo vykonávání nezákonné činnosti anebo nesplňováním předpokladů vyžadovaných pro vznik právnické osoby či v případě, kdy déle než dva roky není statutární orgán spolku usnášeníschopný. Den zrušení právnické osoby je skutečnost zapisovaná do veřejného rejstříku. Před zánikem spolku se provádí majetkové vypořádání. Při zrušení spolku likvidací, sestaví likvidátor soupis jmění a zpřístupní jej v sídle spolku všem členům. V případě provedení likvidace spolku, podá likvidátor do třiceti dnů od skončení likvidace návrh na výmaz spolku ze spolkového rejstříku, pokud likvidace neproběhla, podává návrh na výmaz statutární orgán. Spolek zaniká výmazem ze spolkového rejstříku, který provádí rejstříkový soud. Spolek může být také zrušen bez likvidace jako důsledek fúze s jiným spolkem. (Dobrozemský, Stejskal, 2016, s. 176–179)

6.6 Právní předpisy pro NNO

U norem upravujících ekonomiku neziskových organizací je nutné dbát na to, aby dané předpisy byly určeny nevýdělečným subjektům. U neziskových organizací je možné vést

účetnictví ve formě jednoduché i podvojně. Právní úpravu pro vedení jednoduchého účetnictví určuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví. Podvojně účetnictví potom upravuje stejný zákon a vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojněho účetnictví a dále České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 401–414. Daňovou oblast potom upravuje především zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 17 – § 21a o dani z příjmů právnických osob. (Pelikánová, 2018, s.53)

7 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ ZAPSANÉHO SPOLKU

Finanční zdroje jsou u většiny organizací nezbytné k dlouhodobému fungování a naplňování svého poslání. Každý subjekt soukromého nebo veřejného sektoru musí určitým způsobem získávat zdroje ke krytí nákladů spojených s jeho činností. Je zapotřebí, aby si nezisková organizace utvořila strategii, která jí umožní dlouhodobě zabezpečit finanční zdroje. Při tvorbě strategie se neziskové organizace nespolehnají jen na příjmy z vlastní činnosti, ale často se obrací na subjekty, které se chtějí na jejím poslání podílet. Vícezdrojové financování je pro nestátní neziskové organizace klíčové. (Boukal, 2009, s. 71)

7.1 Vícezdrojovost

Podstata vícezdrojovosti financování NNO je v zabezpečení nezávislosti na jednom zdroji a předcházení tak negativním důsledkům při jeho neočekávaném selhání. Důvodem vícezdrojovosti je skutečnost, že organizace zpravidla nejsou schopny na svou činnost získat prostředky z vlastních příjmů a externí dárci většinou nejsou ochotni hradit celkové náklady konkrétního projektu nebo provozu organizace. Jde o tzv. spolufinancování nebo vícezdrojové financování projektů. Zdroje financování lze rozdělit podle čtyř kritérií:

- **Způsob získání:**
 - interní (vlastní) zdroje,
 - externí (cizí) zdroje;
 - **Charakter zdrojů:**
 - finanční zdroje (peněžní prostředky),
 - nefinanční zdroje (věcné dary, informace, know-how, dobrovolnictví aj.);
 - **Původ zdrojů:**
 - domácí, místní zdroje,
 - zahraniční zdroje;
 - **Financující subjekty:**
 - veřejné zdroje (státní správa, samospráva, mezinárodní instituce, daňová asignace)
 - soukromé zdroje (nadace, podnikatelské subjekty, individuální dárci apod.).
- (Stejskal, 2012, s. 94–95)

7.2 Daňové úlevy

Podle Pelikánové (2016, s. 42) existují čtyři obecné možnosti daňových režimů pro toky finančních prostředků NNO, a to:

1. osvobození finančních toků NO od daní – např. osvobození určitých příjmů, osvobození od majetkových daní, osvobození příjmů z hlediska DPH,
2. úleva na daních NO – z vypočtené daně z příjmu je možnost uplatnit snížení daňové povinnosti,
3. úlevy na daních donátorům – přispěvatelé mají možnost uplatnit si dar jako nezdanitelnou část základu daně nebo odčitatelnou položku,
4. daňová asignace – je zvláštní daňový režim, kdy poplatník daně může poukázat část zaplacené daně konkrétní NO.

7.3 Samofinancování

Základním principem financování NNO je způsob získávání finančních a nefinančních zdrojů pro jejich činnost. Ty může organizace vytvářet buď vlastními kapacitami nebo je získává z vnějšího prostředí. Samofinancování, neboli generování příjmů z vlastní činnosti, organizaci přináší vyšší míru nezávislosti. Mezi základní činnosti, které zajišťují samofinancování NNO patří:

1. členské příspěvky – jedná se buď o individuální dary členů organizace, anebo příspěvky poskytované na základě stanov, statutu či jiných zřizovacích listin,
2. zpoplatnění poskytovaných služeb – organizace může zpoplatnit některé své činnosti (např. poradenství v oblasti právní, sociální, ekologické apod.),
3. prodej vlastního zboží – tržby z prodeje vlastních výrobků,
4. pronájem hmotného majetku – příjmy z pronájmů budov, prostor, automobilů apod. na základě nájemní smlouvy,
5. využití nehmotného majetku – nejčastěji jde o reklamu, kdy organizace poskytne za poplatek své jméno podnikatelskému subjektu. (Boukal, 2009, s. 94–96)

Nutno podotknout, že výdělečné aktivity – doplňkové nebo podnikatelské činnosti jsou vždy předmětem daně z příjmů. Je důležité brát v potaz i etické hledisko, kdy NNO není založena za účelem dosahování zisku, ale je nucena k diverzifikaci svých zdrojů. Tedy využívat

i výdělečné aktivity k podpoře stability činnosti. Výdělečné aktivity organizace však nesmí převýšit původní poslání organizace. (Stejskal, 2012, s. 96)

7.4 Fundraising a sponzoring

Fundraising je systematická činnost organizace za účelem získávání vnějších finančních i nefinančních zdrojů. Role fundraisera nespočívá jen v oslovování dárců k získávání peněžních prostředků k přežití organizace, ale v budování dlouhodobých vztahů, získávání důvěry a s tím i udržitelnosti neziskové organizace. Fundraising lze realizovat v různých formách:

- individuální fundraising – finanční prostředky od jednotlivců formou daru (peněžité nebo věcný), veřejné sbírky, dárcovská SMS apod.,
- firemní fundraising – oslovování firem nejen k získávání prostředků, ale také např. k zapůjčení prostor, techniky či pracovníků,
- fundraising od státních donátorů – prostředky získané formou projektů státní správy a místní samosprávy,
- nadace, nadační fondy – nadační příspěvky, granty a dotace,
- Evropská unie – zakázky a projekty Evropské unie. (Pelikánová, 2016, s. 38–39)

Darování, ať už finančních prostředků nebo hmotných věcí, bývá zabezpečeno darovací smlouvou definovanou v §2055 občanského zákoníku. U příjemce daru, který je veřejně prospěšným poplatníkem, je příjem z bezúplatného plnění osvobozen od daně z příjmů. Je nutné rozlišovat darování a sponzoring, jelikož u darů je nepřipustné protiplnění neziskové organizace směrem k dárci. Míra protiplnění, která nenarušuje povahu bezplatnosti daru, je poněkud sporná. Přípustné protiplnění je například zveřejnění jména a dalších informací o dárci na webových stránkách obdarovaného, v jeho tiskových materiálech apod. Pokud však dárci vystupuje jako partner organizované akce, jedná se již o reklamu (sponzoring), který zajišťuje sponzorská smlouva a podléhá dani z příjmů. (Vít, 2015, s. 102–103)

7.5 Granty a dotace

Získávání prostředků pomocí grantů a dotací je dalším způsobem, jak zajistit potřebný kapitál z vnějších zdrojů. Jedná se o veřejné financování, kdy jsou poskytovateli instituce státní správy a samosprávy, nadace a nadační fondy a programy vyhlášené Evropskou unií. (Boukal, 2009, s. 72) Instituce státní správy podporují NNO z veřejných rozpočtů

prostřednictvím státní dotační politiky dle struktury hlavních oblastí, což jsou státem určené preferované oblasti, kam by měly především dotace směřovat. Na rok 2020 jsou definovány tyto hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO:

1. Boj s korupcí	11. Rodinná politika
2. Bydlení	12. Romská menšina
3. Děti a mládež	13. Rovné příležitosti žen a mužů
4. Kultura	14. Sociální služby
5. Národnostní menšiny	15. Tělesná výchova a sport
6. Ochrana spotřebitele	16. Vzdělání a lidské zdroje
7. Ostatní (nezařazené)	17. Zahraníční aktivity
8. Péče o zdraví a zdravotní prevence	18. Životní prostředí a udržitelný rozvoj
9. Protidrogová politika	(Úřad vlády ČR, 2019)
10. Rizikové chování	

Financování prostřednictvím samosprávy z krajských, městských a obecních rozpočtů jsou významné především pro NNO regionálního charakteru. Pro tyto organizace je důležité sledovat webové stránky krajů a měst, kde jsou zveřejňovány grantové programy. Dále mohou NNO využít také příspěvky ze zdrojů Evropské unie, jak ze strukturálních fondů, prostřednictvím regionálních operačních programů v jednotlivých NUTS II, tak i z jednotlivých programů vyhlášených správcovskými institucemi či organizacemi. (Pelikánová, 2016, s.46–48)

7.5.1 Možnosti financování NNO v oblasti environmentálních aktivit

Pro potřebu praktické části budou představeny některé zdroje vhodné pro zapsaný spolek zaměřený svou činností na environmentální aktivity.

7.5.1.1 Státní dotační politika

Výše byly uvedeny hlavní oblasti státní dotační politiky pro NNO na rok 2020, mezi které patří i oblast životního prostředí a udržitelného rozvoje. Pro tuto oblast je odhadovaná alokace přes 221 mil. Kč, přičemž 23 mil. Kč je určeno žadatelům výhradně z řad NNO. (Úřad vlády ČR, © 2019)

- **Grantová řízení Ministerstva životního prostředí**

Ministerstvo životního prostředí dlouhodobě podporuje aktivity NNO v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Dotace na projekty jsou poskytovány ve dvou

podprogramech. Výběrové řízení je obvykle vyhlašováno v roce, který předchází roku realizace projektu. Výzva vždy obsahuje podporované tematické oblasti, na rok 2020 byly definovány oblasti: Ochrana přírody a biologické rozmanitosti, Životní prostředí a vlivy na lidské zdraví, Adaptace na klimatickou změnu, Environmentální vzdělání, výchova a osvěta. Maximální výše podpory jednoho projektu je 250 tis. Kč. (Ministerstvo životního prostředí, © 2019)

- **Dotační programy Zlínského kraje**

Pro menší neziskové organizace jsou nejpřístupnější dotační programy nabízené krajem či městem, ve kterém organizace působí. Zlínský kraj na rok 2020 vyhlásil několik dotačních programů, které jsou vhodné pro NNO zaměřující se na životní prostředí. Například program **Podpory ekologických aktivit v kraji**. Tento program se zaměřuje na zvýšení kvality a profesionality environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Oprávněnými žadateli jsou právě neziskové organizace. Předpokládaná částka pro tento program je 1,5 mil. Kč a maximální výše dotace na jeden projekt je 100 tis. Kč. (Zlínský kraj, © 2020)

Město Zlín pak umožňuje na environmentální aktivity čerpat finanční prostředky ze svého účelového „Ekofondu“. Vyhlášené výzvy k podání žádosti o dotaci vhodné pro spolek jsou „Environmentální vzdělání, výchova a osvěta“ a „Projekty na realizaci opatření vedoucích ke zlepšení stavu životního prostředí ve statutárním městě Zlíně“. Jedná se o menší dotační programy, objem peněžních prostředků v těchto programech se pohybuje kolem 70 tis. Kč. (Statutární město Zlín, © 2020)

7.5.1.2 Dotace ze strukturálních fondů EU

Jednotlivé členské země si dojednávají s Evropskou komisí operační programy (OP), které zprostředkovávají finanční podporu mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci podpory. V právě probíhajícím programovém období 2014–2020 má ČR nyní deset národních operačních programů. Jednotlivé OP pak umožňují čerpat finanční prostředky prostřednictvím vyhlašovaných výzev. Pro organizace zaměřující se na environmentální aktivity, budou nejvhodnější dotační programy v OP Životní prostředí a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

- **OP Životní prostředí**

Hlavním cílem je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel České republiky, podpora efektivního využívání zdrojů, eliminace negativních dopadů lidské činnosti na

životní prostředí a zmírňování dopadů změny klimatu. Oprávněnými žadateli jsou obce, organizace státní správy a samosprávy, výzkumné a vědecké ústavy, podnikatelé i neziskové organizace. (Ministerstvo životního prostředí, 2020)

- ***OP Výzkum, vývoj a vzdělávání***

Klíčovým principem OP VVV je rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti. OP si klade za cíl zabezpečit zvyšování kvality vzdělání s důrazem na využívání moderních technologií, používání cizích jazyků, propaguje přírodovědné a environmentálně zaměřené obory a předměty a jiné. V rámci vyhlášených výzev podporuje také neformální vzdělávání v nestátních neziskových organizacích. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020)

7.5.1.3 Komunitární programy

Komunitární programy jsou víceleté programy poskytující neinvestiční podporu a financují se přímo z rozpočtu EU. Tyto programy slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU v oblastech, které souvisejí s jednotlivými politikami Společenství. U většiny komunitárních programů je podmínkou pro získání podpory vytvoření partnerství mezi několika subjekty z různých států. Cíle, metody a formy spolupráce by měly přesáhnout lokální, regionální nebo národní zájmy. V oblasti životního prostředí je v tomto programovém období podporován program LIFE. Program LIFE si klade za cíl přispět k rozvoji nízko-emisního hospodářství, které efektivně využívá zdroje a je odolné i ohleduplné vůči klimatu, přispět k ochraně a zlepšení stavu životního prostředí, přírody a biodiverzity. Program LIFE slouží i k podpoře a rozvoji environmentální legislativy v Evropské unii. Žadatelem zde může být každá právnická osoba se sídlem v EU a partnerem projektu pak může být i subjekt mimo EU, je-li to nezbytné k dosažení cílů projektu. Avšak žádosti jsou velmi náročné na přípravu vzhledem k celoevropské konkurenci předkladatelů. (Euroskop.cz, © 2005–2020)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ANALÝZA PROSTŘEDÍ

Pro poznání externího okolí, ve kterém organizace vzniká, a pro získání informací o podmínkách, které mohou organizaci ovlivnit začíná analytická část práce analýzou prostředí tzv. PESTE analýzou (zkratka slov Political, Economical, Social, Technological a Ecological). Pro zjištění, zda je na UTB zájem o vznik environmentálního spolku byl proveden kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Tento výzkum je dále v analytické části představen a vyhodnocen.

8.1 Analýza PESTE

Analýza prostředí obsahuje v základní formě analýzu politických, ekonomických, sociálních a technických podmínek. Pro zvolenou organizaci použijeme rozšířenou verzi o environmentální prostředí. Tyto faktory většinou organizace nedokáže ve větší míře ovlivnit, jelikož se jedná o obecné vnější podmínky v ČR nebo v místě, kde se nacházejí, ale odvíjí se od nich příležitosti a hrozby organizace a fungování jako takové.

8.1.1 Politicko-právní prostředí

Zapsané spolky se řídí novelizovaným zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který neziskovým organizacím umožňuje velkou flexibilitu v jejich fungování. Není známo, že by v blízké době mělo dojít k nějakým právním změnám, které by mohly chod zapsaných spolků razantně ovlivnit. Je však nezbytné sledování aktualizací různých zákonných norem a právních předpisů, které je nutno dodržovat. Dalším z politicko-právních faktorů je i zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který vymezuje osvobození od daně z příjmů, nebo zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, díky kterému mnoho menších neziskových organizací není plátcí DPH, protože podle §6, nedosahují obratu nad 1 mil. Kč. Avšak mnoho organizací i menších živnostníků volá po navýšení limitu, protože stávající hranice je několik let neměnná a s růstem inflace tak není dostačující. Pro malé organizace by překročení limitu a plátcovství DPH mohlo přinést komplikace nejen v podobě větší administrativní zátěže. Začátkem roku 2020 česká opozice podala návrh na zvýšení roční hranice pro povinnou registraci k DPH z jednoho milionu na dvojnásobek.

8.1.2 Ekonomické prostředí

Hlavním z ekonomických faktorů je působení NNO v národním hospodářství, kdy tyto organizace částečně suplují roli státu ve vybraných oblastech, mezi které patří i oblast

ochrany životního prostředí. Pomocí služeb, které zajišťují neziskové organizace dochází ke snížení celkových výdajů státu a rozšíření nabídky na trhu práce. Pozitivem je absence vládních zásahů do fungování NO a zvyšující se počet dobrovolných pracovníků v neziskovém sektoru. (Satelitní účet neziskových institucí, 2020) Mezi ekonomické faktory jistě patří také vývoj sazby daně z příjmů právnických osob, vývoj poskytování dotací, nebo limit pro plátcovství DPH, kterým byl již zmiňován. Důraz by měl být kladen na vícezdrojové financování, především proto, že mnoho organizací je částečně závislá na možnosti čerpání grantů případně darech individuálních subjektů, a to závisí na celkové ekonomické situaci země. Do nedávna byla česká ekonomika na vzestupu, avšak nyní se nejen naše země, ale celý svět potýká s krizí, kterou přinesla situace s rozšířením viru COVID-19. Mezi obavy ze zvyšujících se cen energií, poplatků, služeb a materiálů se tak přidala i obava z následků koronavirové krize. Nicméně pro námi zamýšlenou organizaci, která by měla působit na půdě UTB je velkou příležitostí účast univerzity ve světovém hodnocení univerzit z hlediska jejich udržitelnosti (UI GreenMetric World University Ranking). Předpokládá se, že UTB tak bude více peněz alokovat do „zelených projektů“.

8.1.3 Sociálně-kulturní prostředí

Trend stárnutí populace České republiky se projevuje i ve městě Zlín (Zlínský kraj, © 2020), i tak se ale jedná o poněkud „mladé město“ a to především díky studentům UTB. I proto město usiluje o zapojení mladé generace do místní komunity, což je velkým pozitivem pro studentské spolky (Statutární město Zlín, © 2020). Spolupráce s univerzitou a městem by mohla být markantní nejen pro rozvoj organizace, ale také pro zvýšení aktivního zájmu o problematiku, kterou se organizace bude zabývat. Významným faktorem je v rámci společenské odpovědnosti vzrůstající ochota firem a organizací pro vzájemnou spolupráci a participaci na environmentálních projektech. Narůst trendu zdravého životního stylu a zájmu společnosti o životní prostředí může mít eminentní vliv na vznikající organizaci.

8.1.4 Technologické prostředí

Mezi technologické faktory patří zejména využívání digitální technologie jako hlavního prostředku propagace aktivit dané organizace, především tedy kvalitní webové stránky a užívání sociálních sítí. Využitím potenciálu, který přináší spolupráce s fakultami univerzity pomůže k držení kroku s nejmodernějšími trendy. Technické zázemí v podobě prostor pro činnost organizace by také mohla zajišťovat univerzita, jako tomu je u jiných studentských spolků.

8.1.5 Environmentální prostředí

Již Tomáš Baťa se snažil, aby Zlín byl prosperujícím městem vhodným ke kvalitnímu životu a bydlení. Prostřednictvím Projektu Zdravé město Zlín, se město snaží o podporu zdraví, udržitelného rozvoje a zlepšování podmínek pro kvalitní život obyvatel. Rozsáhlejší politika životního prostředí zde však chybí. Strategie rozvoje Statutárního města Zlín do roku 2020 pojednává o nástrojích ve vztahu města k životnímu prostředí velice okrajově. Zabývá se pouze veřejnou zelení, odpadovým hospodářstvím, protipovodňovými opatřeními a snižováním znečištění ovzduší. (Statutární město Zlín, © 2020) Jako zástupce studentů i zástupce neformální iniciativy UTB za klima jsem součástí pracovní skupiny s názvem „Kvalita života“ na vytváření nové Strategie rozvoje města do roku 2030. Budu se tak snažit o prosazení důkladnějších řešení otázek ochrany životního prostředí.

V rámci místní koncepce EVVO na léta 2019–2022 město pořádá nejrůznější osvětové kampaně, ekologické výukové programy, soutěže, výstavy a akce k ochraně přírody. Na těchto akcích spolupracuje s místními firmami a organizacemi. I zde je důležité zmínit příležitosti, které plynou ze spolupráce s UTB, především pak s Fakultou technologickou a Fakultou logistiky a krizového řízení. Tyto fakulty se v rámci svých studijních programů věnují i environmentální problematice.

8.2 Analýza prostředí UTB a již existujících studentských organizací

Ve Zlíně působí několik studentských organizací, které svými činnostmi, v úzké spolupráci s univerzitou, pomáhají zlepšovat jak studentské prostředí, tak samotný chod UTB. Členové těchto organizací jsou převážně studenti, kteří na základě dobrovolného působení v organizacích ve svém volném čase, získávají cenné zkušenosti a kontakty, které budou moci uplatnit ve svých budoucích profesích. Působení těchto organizací na univerzitní půdě a kooperace s vedením univerzity přináší výhody jak studentům, samotné univerzitě tak i široké veřejnosti.

Svou pobočku zde má mezinárodní studentská nezisková organizace AIESEC, která propojuje mladé lidi v mezinárodních projektech, nabízí možnosti osobního rozvoje a příležitosti odborných zahraničních stáží. Další mezinárodní nevládní neziskovou organizací je také IAESTE, která sdružuje studenty a akademiky, usiluje o profesní a osobní rozvoj studentů v oblasti personálního managementu a zprostředkovává zahraniční odborné praxe pro studenty UTB. Ve spolupráci s Mezinárodním oddělením UTB zde působí zapsaný spolek Buddy Systém Zlín, který je také členem Erasmus Student Network (největší

evropské studentské organizace). Hlavní činnosti spolku se zaměřují na zahraniční studenty, kteří do Zlína přijíždějí studovat. Organizace jim pomáhá s nezbytnými záležitostmi spojenými s příjezdem na univerzitu a poté pro ně pořádá aktivity zpříjemňující jejich pobyt v ČR. Své nepostradatelné funkce plní i dvě studentské unie, které na UTB působí. Studentská unie UTB z.s. je dobrovolnická nezisková organizace působící ve Zlíně, která zastřešuje studenty ze všech fakult univerzity. Jejím posláním je hájit zájmy studentů a zlepšovat studentský život ve Zlíně prostřednictvím vzdělávacích akcí, kulturních, party a společenských událostí. Druhou je Unie studentů v Uherském Hradišti z.s., kde působí Fakulta logistiky a krizového řízení. Činností této organizace je zkvalitňování studentského života v Uherském Hradišti organizováním řady akcí určených pro studenty i veřejnost. Na Fakultě multimediálních komunikací funguje Komunikační agentura (KOMAG), což je předmět pro studenty této fakulty, v kterém se setkává výuka s praxí. V rámci tohoto předmětu studenti každoročně pracují na 6 projektech společenských a vzdělávacích akcí, které obohacují kulturní život ve Zlíně.

8.2.1 Potřeba založení právnické osoby

Výše byly zmíněny studentské organizace působící na půdě UTB a zaměření jejich činností. Žádná z těchto organizací se nevěnuje environmentální problematice a většina ani nemá prostor přibrat další aktivity ke své činnosti. V říjnu 2017 byla založena neformální skupina studentů pod názvem Udržitelnost UTeBe, jako prostor pro sdílení informací, nápadů a snahu o budování udržitelnějšího prostředí na naší univerzitě. Tato skupina zde působila poměrně krátkou dobu (asi jeden rok). Hlavním důvodem, proč se skupině nedařilo dále rozvíjet, bylo ukončení studia jejich nejaktivnějších členů. Fluktuace členů v dobrovolnických organizacích je jedna z největších hrozeb jejich existence. Musí se brát v úvahu, že v případě studentské organizace bude tato fluktuace častá, právě kvůli dokončení studia a opuštění univerzitní půdy, proto je třeba s ní počítat. Neformální skupiny bez daných pravidel a organizační struktury tak nemají velkou naději dlouhodobě fungovat.

V říjnu 2019 vznikla nová aktivní skupina studentů se stejným záměrem pod názvem „UTB za klima“. Aby se její poselství mohlo předávat mezi dalšími generacemi, zvažuje tato iniciativa založení právnické osoby. Dalším faktorem je i financování aktivit neformálních spolků, kdy její aktivity většinou financují členové nebo individuální dárci. Navázat větší finanční spolupráci bez transparentnosti a důvěryhodnosti organizace tak není snadné. Poptávku po studentské organizaci, která by se věnovala environmentální problematice,

vyjádřili i zástupci univerzity. Spolek již v záležitostech spolupráce s univerzitou jednal například s kancléřkou a vedoucím technicko-provozního odboru UTB.

Jak bylo zmíněno, v roce 2019 se UTB zapojilo do světového hodnocení univerzit z hlediska jejich udržitelnosti a umístila se na 730 pozici z celkového počtu 780 univerzit. (UI GreenMetric, © 2019) Zástupci UTB by také uvítali vznik studentského spolku, který by univerzitě pomáhal vytvářet udržitelnější prostředí a společně tak docílit lepšího hodnocení v mezinárodním měřítku.

8.3 Dotazníkové šetření

Pro získání dalších poznatků je zvolena metoda kvantitativního výzkumu prostřednictvím online dotazníkového šetření. Hlavním cílem dotazníkového šetření je zjistit, zda studenti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně mají zájem o vznik vzdělávací environmentální platformy v rámci univerzity, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro studenty i zaměstnance. Pro účel vyhodnocení výzkumu byly stanoveny výzkumné otázky a hypotézy.

- **Výzkumné otázky a hypotézy**

První výzkumná otázka se zabývá zjištěním, zda mají studenti UTB aktivní zájem o stav životního prostředí. Dále je cílem zjistit, zda jsou studenti UTB ochotni změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí. Následná výzkumná otázka se zaměřuje na zjištění možnosti studentů environmentálně se vzdělávat v rámci jejich studia na UTB. Stěžejní výzkumná otázka se zabývá zjištěním, zda studenti ocení existenci environmentální platformy na UTB. Výzkumné otázky jsou formulovány takto:

1. *Zajímají se studenti aktivně o problematiku životního prostředí?*
2. *Jsou studenti ochotni změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí?*
3. *Mají studenti v rámci svého studia na univerzitě možnost se environmentálně vzdělávat?*
4. *Ocenili by studenti existenci environmentální platformy, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro své studenty i zaměstnance?*

K jednotlivým výzkumným otázkám jsou stanoveny odpovídající hypotézy.

H1: O problematiku životního prostředí se aktivně zajímá více než 50 % studentů.

H2: Zájem o environmentální problematiku je vyšší u studentů humanitních oborů než u studentů technických oborů.

H3: V rámci environmentální odpovědnosti více než 50 % studentů není ochotno změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí.

H4: Více než 50 % studentů nemá možnost v rámci svého studia na UTB se environmentálně vzdělávat.

H5: Alespoň 11,5 % studentů by ocenilo vznik vzdělávací environmentální platformy.

8.3.1 Metodika průzkumu

Průzkum byl prováděn od února do konce dubna 2020 formou kvantitativního výzkumu. Byl vytvořen online dotazník pomocí Google formuláře na téma **Environmentální uvědomělost studentů a zaměstnanců UTB**, který se skládal ze 13 základních otázek. Cílovou skupinou průzkumu byli především studenti UTB, ale dotazníkem byli osloveni také zaměstnanci UTB. Výstup dotazníkového šetření je k nalezení v příloze P I, kde je pomocí výsečových grafů zobrazen souhrn odpovědí všech respondentů.

Dotazník byl rozdělen do sekcí, které na sebe navazovaly podle jednotlivých odpovědí respondentů. V úvodu dotazníku byly otázky, které sloužily k vytvoření představy o povědomí respondenta v dané problematice. Další část obsahovala otázky zaměřené na podrobnější rozbor environmentálního cítění respondentů a analýzu prostředí UTB v otázkách udržitelnosti. Závěr dotazníku obsahoval demografické údaje (pohlaví respondenta) informace o fakultě, typ studijního programu a zda se jedná o studenta či zaměstnance UTB.

K vyhodnocení dat byly použity následující statistické metody:

1. Nástroje popisné statistiky (absolutní a relativní četnosti, kontingenční tabulky).
2. Test nezávislosti k ověření existence statistické závislosti mezi vybranými proměnnými.
3. Proporční testy k ověření významnosti mezi podíly vybraných proměnných.

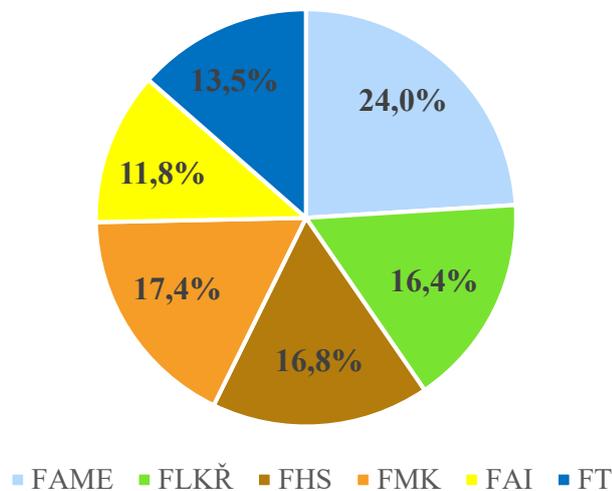
8.3.2 Popis datového souboru

Dotazníkové šetření bylo zveřejněno ve veřejné Facebookové skupině UTB – Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Prostřednictvím této skupiny bylo osloveno přibližně 4540 respondentů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 320 respondentů, návratnost je tak 7 %.

Z celkového počtu respondentů bylo 304 studentů a 16 zaměstnanců UTB. Nízký počet vyplněných dotazníků zaměstnanci UTB byl nejspíš zapříčiněn přijatými opatřeními v souvislosti s vypuknutím pandemie a jejich zvýšeného pracovního vytížení. Z tohoto důvodu byli zaměstnanci z dalších analýz vyloučeni.

Z počtu 304 studentů bylo 107 mužů a 197 žen. Dále byli studenti rozděleni podle studijních programů. Z bakalářských studijních programů bylo 172 respondentů, z magisterských studijních programů 122 studentů a pouze 10 studentů bylo z doktorských studijních programů. Respondenti byli dále rozděleni podle jednotlivých fakult. V následujícím grafu je zobrazen jejich procentuální zastoupení.

Rozdělení respondentů podle fakulty

Graf 1. Rozdělení respondentů podle fakult (Zdroj: Vlastní zpracování)

73 studentů bylo z Fakulty managementu a ekonomiky (FaME), 50 studentů z Fakulty logistiky a krizového řízení (FKLŘ), 51 studentů z Fakulty humanitních studií (FHS), 53 studentů z Fakulty multimediálních komunikací (FMK), 36 studentů z Fakulty aplikované informatiky (FAI) a 41 studentů z Fakulty technologické (FT). Jednotlivé fakulty pak byly seskupeny do dvou skupin, a to na humanitní obory (FaME, FHS, FMK) a technické obory (FAI, FLKŘ, FT).

8.3.3 Vyhodnocení průzkumu

Vyhodnocení dotazníků probíhalo v programu MS Excel 2016. Všechny hypotézy byly testovány ve statistických programech XLStatistic a SPSS na 5 % hladině významnosti.

1. Zajímají se studenti UTB aktivně o problematiku životního prostředí?

Vyhodnocení odpovědí na tuto otázku zobrazuje kontingenční tabulka (Tab. 1.).

Tab. 1. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle pohlaví. (Zdroj: vlastní zpracování)

Odpověď	Pohlaví		Celkem
	Muži	Ženy	
Ne	66	95	161
Ano	41	102	143
Celkem	107	197	304

H1: O problematiku životního prostředí se aktivně zajímá více než 50 % studentů.

Z této kontingenční tabulky vyplývá, že se o problematiku životního prostředí zajímá 47 % studentů. Tuto skutečnost potvrdil i proporční test ($Z = -1,032$, $p = 0,849$). Méně než 50 % studentů se aktivně zajímá o problematiku životního prostředí. Tuto statistickou hypotézu se tak nepodařilo prokázat.

H2: Zájem o environmentální problematiku je vyšší u studentů humanitních oborů než u studentů technických oborů.

Tab. 2. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle fakult (Zdroj: vlastní zpracování)

Fakulta	Odpověď		Celkem
	Ne	Ano	
FAI	25	11	36
FaME	43	30	73
FHS	24	27	51
FLKŘ	24	26	50
FMK	18	35	53
FT	27	14	41
Celkem	161	143	304

Zájem o problematiku životního prostředí je nejvyšší u studentů FMK (24,5 %) a studentů FaME (21 %). Studenti FHS i FLKŘ také projevují aktivní zájem o tuto problematiku (18 %). O danou problematiku se příliš nezajímají studenti FAI (7,7 %) a překvapivě ani studenti FT (9,8 %).

Existence statistické závislosti mezi zájmem studentů o problematiku životního prostředí a fakultami byla testem nezávislosti prokázána: $\chi^2(1) = 16,583$, $p\text{-value} = 0,005$. Studenti FMK statisticky významně častěji než náhodně (na hladině významnosti $\alpha = 5\%$) mají aktivní zájem o problematiku životního prostředí. Oproti tomu u studentů FAI se statisticky méně často než náhodně (na hladině významnosti $\alpha = 5\%$) projevuje aktivní zájem o problematiku životního prostředí. V ostatních polích kontingenční tabulky nejsou mezi náhodným rozložením a empirickým rozložením žádné zobecnitelné rozdíly a není možné je tedy v celé

populaci očekávat (nejsou statisticky významné). Síla závislosti měřená Cramerovým koeficientem V je slabá (0,234).

Z hlediska studovaného oboru znázorňuje odpovědi studentů následující kontingenční tabulka (Tab. 3).

Tab. 3. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle oborů (Zdroj: vlastní zpracování)

Odpověď	Technické obory	Humanitní obory	Celkem
Ne	76	85	161
Ano	51	92	143
Celkem	127	177	304

Při sloučení fakult v rámci oborů bylo zjištěno, že studenti humanitních oborů (51,9 %) se aktivněji zajímají o problematiku životního prostředí než studenti technických oborů (40,2 %). Toto zjištění podpořil i proporční test ($Z = -2,036$, $p\text{-value} = 0,02$). Statistickou hypotézu se tímto zjištěním podařilo prokázat.

2. Jsou studenti ochotni změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí?

Vyhodnocení odpovědí na tuto otázku zobrazuje kontingenční tabulka (Tab. 4).

H3: Více než 50 % studentů není ochotno změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí.

Tab. 4. Ochota studentů změnit své návyky vedoucí ke zlepšení životního prostředí podle pohlaví. (Zdroj: vlastní zpracování)

Odpověď	Pohlaví		Celkem
	Muži	Ženy	
Ne	21	12	33
Ano	86	185	271
Celkem	107	197	304

Výše uvedená tabulka (Tab. 4) zobrazuje ochotu studentů změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí. Z tabulky je patrné, že 11 % studentů není ochotno změnit své návyky. Tuto statistickou hypotézu se nepodařilo proporcčním testem prokázat ($Z = -13,65$, $p\text{-value} = 1$). Z celkového počtu 89 % studentů projevuje zájem změnit své návyky ve vztahu ke zlepšení životního prostředí.

3. Mají studenti v rámci svého studia na univerzitě možnost se environmentálně vzdělávat?

Odpovědi na tuto otázku byly založeny na subjektivním pocitu studentů, vyhodnocení odpovědi zobrazuje následující tabulka (Tab. 5).

Tab. 5. *Možnost studentů environmentálně se vzdělávat v rámci svého studia podle oborů a fakult (Zdroj: vlastní zpracování)*

Odpověď	Technické obory				Humanitní obory				Celkem
	FAI	FLKŘ	FT	Celkem	FaME	FHS	FMK	Celkem	
Ne	24	11	16	51	21	22	29	72	123
Ano	5	34	16	55	23	13	14	50	105
Nevím	7	5	9	21	29	16	10	55	76
Celkem	36	50	41	127	73	51	53	177	304

H4: Více než 50 % studentů nemá možnost se environmentálně vzdělávat.

Z kontingenční tabulky (Tab. 5) vyplývá, že 40 % studentů UTB nemá možnost se v rámci studia environmentálně vzdělávat, 35 % studentů tuto možnost má a čtvrtina dotazovaných studentů neví. Proporční test prokázal, že více než 50 % studentů nemá možnost se v rámci studia environmentálně vzdělávat ($Z = -2,116$, $p = 0,017$). 123 studentů (40,46 %) uvedlo, že v rámci studia nemají možnost se environmentálně vzdělávat. Statistická hypotéza tedy byla prokázána. Z výsledků je patrné, že možnost environmentálně se vzdělávat mají nejvíce studenti FLKŘ a FT. Tento fakt byl očekávaný, protože uvedené fakulty mají studijní programy zaměřené na environmentální problematiku. Je možné se tedy domnívat, že pro studenty, kteří nestudují tyto specializované programy, by vznik environmentální platformy mohl být žádoucí.

4. Ocenili by studenti UTB existenci environmentální platformy, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro své studenty i zaměstnance?

Z níže uvedené tabulky (Tab. 6) je patrné, že 71,7 % studentů má zájem o vznik environmentální platformy na UTB, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro své studenty i zaměstnance. Tento zájem je nepřímě potvrzen i výsledky předchozích statistických testů. I když se většina studentů aktivně nezajímá o otázky životního prostředí, jsou tito studenti ochotni změnit své návyky ve vztahu ke zlepšení životního prostředí. Většina studentů se také nemá možnost environmentálně vzdělávat v rámci svého studia, proto by vznik vzdělávací platformy uvítala.

Tab. 6. Zájem studentů o vznik environmentální platformy na UTB podle pohlaví (Zdroj: vlastní zpracování)

Odpověď	Pohlaví		Celkem
	Muži	Ženy	
Ne	40	46	86
Ano	67	151	218
Celkem	107	197	304

H5: Alespoň 11,5 % studentů by ocenilo vznik vzdělávací environmentální platformy.

Procentní zastoupení 11,5 % bylo ověřováno na základě provedení předvýzkumu. Předvýzkum byl prováděn na základě dat získaných pomocí Facebook statistik. Pro zjištění, kolik % studentů, v poměru k počtu studentů univerzity, by ocenilo vznik platformy, byla porovnávána sledovanost podobné environmentální platformy jménem Udržitelný Palacký a sledovanost Univerzity Palackého, kde tato platforma působí.

Je možné tvrdit, že alespoň 11,5 % studentů oceňuje vznik environmentální vzdělávací platformy na UTB, protože tento předpoklad potvrdil proporční test: $Z = 32,907$, $p < 0,001$). Hypotéza tak byla prokázána.

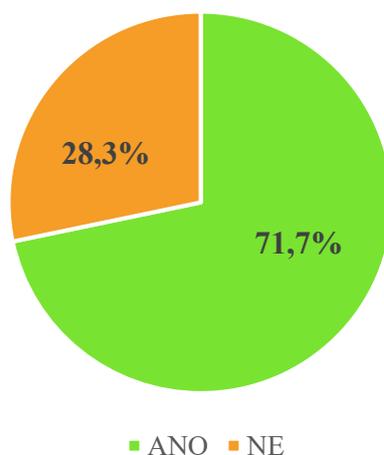
8.3.4 Závěr průzkumu

Statistický průzkum byl prováděn za účelem zjištění, zda je mezi studenty UTB zájem o vznik vzdělávací environmentální platformy. Výzkum ukázal, že převážná část studentů si je vědoma následků změn klimatu a cítí vlastní potřebu chovat se udržitelně ve vztahu k životnímu prostředí. V rámci dotazníkové šetření byli studenti dotazováni, zda běžně dělají

nějakou činnost, kterou považují za udržitelné chování. Velká část respondentů odpověděla, že třídí odpad a nosí na nákup vlastní tašky. Často se také objevovaly odpovědi, že kvůli stavu životního prostředí studenti nejí maso a nakupují ve specializovaných bezobalových obchodech.

Většina studentů by chtěla být více informována o tom, jak se chovat udržitelně, a je ochotna upravit své chování tak, aby vedlo ke zlepšení životního prostředí. 67 % studentů si myslí, že UTB dostatečně nemotivuje své studenty a zaměstnance k udržitelnému chování. Na otázku, jakým způsobem UTB motivuje studenty a zaměstnance k udržitelnému chování, respondenti nejčastěji odpovídali, že jsou v budovách univerzity k dispozici koše na tříděný odpad. Mnoho studentů nemá možnost se v rámci svého studia na UTB vzdělávat v environmentálních otázkách, což potvrzuje jejich zájem o vznik vzdělávací platformy.

Ocenili byste existenci environmentální platformy na UTB, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro své studenty a zaměstnance?

Graf 2. Zájem studentů o vznik environmentální platformy (Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že 71,7 % dotazovaných studentů by uvítalo vznik environmentální platformy na UTB. Studenti, kteří projevíli zájem o vznik této platformy byli dále dotazováni, zda by se účastnili přednášek a akcí organizovaných takovým spolkem, a zda by měli zájem osobně se podílet na fungování environmentálního spolku. 87 % z dotazovaných studentů uvedlo, že by mělo zájem se účastnit akcí pořádaných environmentálním spolkem. Podílet se na fungování takového spolku by mělo zájem 30 % dotazovaných studentů. Z uvedených výsledků vyplynulo, že většina respondentů by environmentální platformu na UTB uvítala. Cíl průzkumu byl splněn.

9 PROJEKTOVÁ ČÁST – ZALOŽENÍ UTB ZA KLIMA Z.S.

Životní prostředí, jeho stav a budoucí vývoj je v současné době jedním z nejdiskutovanějších témat. Stále častěji se dozvídáme alarmující zprávy o klimatické krizi, jejímž následkem je globální oteplování, přírodní katastrofy nebo ztráta biologické rozmanitosti. Sféra ochrany a tvorby životního prostředí z velké části spadá do neziskového sektoru. Nestátní neziskové organizace jsou jedním ze subjektů podílejících se na tvorbě a implementaci státní politiky životního prostředí. Zastávají důležitou výchovnou funkci a napomáhají k environmentální osvětě široké veřejnosti. Environmentální výchově, vzdělání a osvětě se dnes už z povinnosti věnuje každá součást vzdělávacího systému. Přesto, že se environmentální vědomí vštěpuje již dětem v mateřských školách, paradoxně na vysokých školách je výuka v oblasti ochrany životního prostředí a zodpovědného chování společnosti již vcelku opomíjena. Přitom po opuštění zázemí rodiny, v novém prostředí univerzity, si každý ze studentů osvojuje důležité aspekty chování, které formují jeho charakter na celý život.

Pomocí dotazníkového šetření bylo zkoumáno, jak se studenti UTB staví k ochraně životního prostředí, zda cítí potřebu chovat se udržitelně a zda mají možnost se v rámci svého studia environmentálně vzdělávat. Výsledkem bylo zjištění, že studenti mají o danou problematiku zájem a rádi by se v oblasti ochrany životního prostředí více vzdělávali. Výzkum podložil potřebnost vzniku spolku zaměřeného na environmentální aktivity a vzdělávání.

Tato kapitola je tak věnována zpracování projektu založení environmentálně zaměřeného zapsaného spolku na půdě Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a vychází z poznatků teoretické a analytické části. Tento projekt bude sloužit jako návod pro budoucí založení právnické osoby již fungující neformální iniciativy UTB za klima. Jedná se o návrh, založený na poznatcích získaných při studiu pramenů nutných k informovanosti o dané problematice.

Cílem projektové části diplomové práce je navrhnout stanovy spolku, navrhnout postup založení, způsob fungování a financování daného spolku. Projektová část se zabývá návrhem základních charakteristik vznikajícího spolku, cílovou skupinou, organizační strukturou a dalšími náležitosti potřebnými k založení a fungování zapsaného spolku. V rámci projektové části budou také navrženy stanovy spolku „UTB za klima z.s.“ a popsány jednotlivé kroky potřebné k jeho založení. Navržené stanovy jsou přílohou P II a obsahují veškeré povinné náležitosti podle zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Stanovy a jednotlivé kroky při zakládání spolku budou podrobněji popsány v dílčích podkapitolách.

9.1 Název a logo

Podle § 132 zákona 89/2012 Sb., musí být název právnické osoby odlišitelný od jiného subjektu a obsahovat označení její právní formy. Přesto, je v tomto případě název organizace záměrně podobný iniciativě na základě které, tento spolek vzniká. Název i logo bylo vybráno po vzoru neformální iniciativy Univerzity za klima, která působí v Praze.

Jako název zapsaného spolku byl pro účely této práce zvolen „**UTB za klima, z.s.**“, podle neformální studentské iniciativy, která se již pod tímto názvem schází.

Obr. 5. Logo UTB za klima (Zdroj: UTB za klima, 2020)

Logo organizace je tvořeno bílým nápisem názvu organizace na zeleném poli a obrázkem zeměkoule. Logo vytvořil jeden ze členů a je vlastnictvím iniciativy UTB za klima. Název i logo mají symbolizovat cíle tohoto spolku, a to zastupování a podporování studentských iniciativ, nápadů a aktivit, které povedou k udržitelnějšímu chodu Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Dle § 134 zákona 89/2012 Sb., může název právnické osoby obsahovat některý příznačný prvek názvu jiné právnické osoby, za předpokladu, že je mezi těmito subjekty vzájemný vztah. Aby spolek mohl ve svém názvu oprávněně užívat zkratku „UTB“ musí mít tuto skutečnost povolenou od rektora univerzity. Toto povolení se nemusí nikde dokládat, avšak pro potřeby spolku by tuto skutečnost měl mít i písemně doloženou. Ten, kdo má právo udělit souhlas k užití názvu, jej může i kdykoliv odvolat za předpokladu, že užívání jména zasahuje do jeho pověsti. Spolek pak musí dbát dobrého jména nejen své organizace, ale také dobrého jména univerzity.

9.2 Sídlo spolku

Jak již bylo zmíněno „UTB za klima z.s.“ bude převážně studentským spolkem a jeho činnosti neziskového charakteru budou směřovány především na prostředí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Univerzita se snaží svým aktivním studentům v jejich spolkové činnosti vycházet vstříc, proto většina spolků působících na UTB má své sídlo v budovách univerzity. Vznikající spolek ke své činnosti zatím nepotřebuje žádné specifické prostory. K výkonu své činnosti mu z počátku postačí pouze místnost s odpovídajícím vybavením jako je dostatečný počet míst k sezení, počítač a projektor. Avšak k uchování dokumentů (např. stanovy, které musí být umístěny v sídle spolku), nebo pokladny a materiálu, je zapotřebí mít k dispozici místnost, do které budou mít přístup pouze členové spolku. Po vzoru spolupráce univerzity s ostatními studentskými spolky na UTB, se předpokládá, že univerzita vznikajícímu spolku také bezúplatně poskytne malou kancelář, ve které bude mít organizace své sídlo. K zasedání Plenární schůze všech členů pak musí spolek domluvit propůjčení volné zasedací místnosti nebo učebny. Aby mohl spolek uvést přesnou adresu sídla do potřebných dokumentů (návrhu zápisu do spolkového rejstříku) musí získat souhlas o umístění sídla od vlastníka nemovitosti, jeho vzor je přílohou VII. Pro potřeby této práce bylo zvoleno sídlo v univerzitní budově U11 na adrese Nad Ovčírnou 3685, 760 01 Zlín. Tato budova tzv. Upper slouží jako prostor pro absolventy a studenty UTB pro nastartování jejich podnikání nebo právě ke spolkové činnosti studentských organizací.

9.3 Charakteristika spolku, jeho účel a cíle

„UTB za klima z.s.“ bude dobrovolnou, nevládní, neziskovou organizací sdružující studenty, akademické pracovníky i zaměstnance Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně s aktivním zájmem o budování udržitelného prostředí na této univerzitě. Jedním z cílů organizace je dát studentům možnost se aktivně a dobrovolně zapojit do environmentálního dění na univerzitě. „UTB za klima z.s.“ tak bude místem pro kolektivní tvorbu alternativní a ekologičtější budoucnosti. Organizace se chce soustředit na tvorbu takového programu, který vstupuje do kolektivního společenského procesu a novými a kreativními způsoby představuje formy žití v antropocénu. Jako nestátní instituce se bude podílet na tvorbě a provádění environmentální politiky v České republice a snažit se o společné naplňování Cílů udržitelného rozvoje OSN. Spolek bude nabízet prostor pro seberealizaci jedincům, které trápí zhoršující se stav životního prostředí a poskytovat lidem potřebnou oporu a možnosti, jak se vyrovnat s environmentálním žalem. Spolek bude tvořen lidmi, kteří si uvědomují nebezpečnost a

bezvýchodnost klimatické krize a chtějí věnovat svou energii do zpomalování jejich následků v lokálním měřítku.

Snahou spolku bude pomocí vzdělávací platformy rozvíjení prostředí a života studentů i zaměstnanců UTB v souladu s pravidly udržitelného rozvoje. Posílit tak společenskou odpovědnost každého jedince a podporovat environmentálně příznivé chování na univerzitě. Vizí organizace je, aby si každý jedinec osvojil zásady chování, které nemá negativní vliv na životní prostředí. Spolek si klade za cíl vybudovat fungující informační kanál, prostřednictvím kterého bude moci informovat veřejnost o stavu životního prostředí, a tak zdůrazňovat urgentnost potřeby řešení klimatické krize. Dalším cílem je spolupracovat s vedením UTB na vytváření strategických opatřeních a pomáhat jí v hledání dlouhodobých koncepcí udržitelného provozu univerzity, a to ve všech jejích součástech (provoz jednotlivých budov univerzity včetně kolejí i menz). V rámci své činnosti bude prosazovat dobré jméno UTB a propagovat její kroky k udržitelnému rozvoji. Bude spolupracovat a postupovat společně ve všech záležitostech, které se dotýkají ostatních organizací zastupující studenty UTB. Úkolem spolku je hledat a prosazovat lidské hodnoty a způsoby života, které umožňují udržitelný rozvoj, a dbát ve své činnosti na zásady ekologického chování tak, aby byl vzorem pro ostatní.

9.3.1 Zásady komunity

1. Respektování hodnot členů – navzájem respektovat názory všech členů, jejich rozhodnutí, politické přesvědčení a životní styl.
2. Dobrovolnost – umožnit každému členu účastnit se na činnostech spolku na základě dobrovolné a svobodné vůle.
3. Fungovat udržitelně a prosazovat zelené myšlení – zvažovat počet a typ akcí, výběr dodavatelů a materiálů. Ve své činnosti upřednostňovat poskytovatele zelených energií a preferovat ekologické technologie a produkty. V rámci pořádaných akcí nabízet vegetariánské či veganské pohoštění s minimem obalů a odpadu.
4. Recyklovat – v rámci fungování organizace dbát na znovupoužití materiálů a řádné recyklování odpadu.
5. Podporovat myšlenku sdílené ekonomiky – sdílení mezi jednotlivci i kolektivy napříč institucemi (sdílení zahraničních hostů, sdílení materiálu a techniky, sdílení vědomostí apod.).

6. Prověřovat zdroje financování – partneři a soukromí donátoři budou posuzováni z hlediska ekologické zátěže vytvářené jejich činnostmi.
7. Spolupracovat s odborníky – zveřejňovat publikace a stanoviska z ověřených zdrojů nebo od odborníků s odpovídajícím vzděláním a praxí.

9.4 Cílová skupina

Spolek bude svými činnostmi působit převážně na půdě UTB, proto jeho primární cílovou skupinou jsou studenti a zaměstnanci UTB. Avšak svou činností v podobě organizovaných akcí a všeobecné environmentální osvětě bude spolek cílit i na širokou veřejnost, a to nejen ve Zlíně, ale i v Uherském Hradišti, kde se nachází jedna z fakult univerzity. V rámci činnosti se chce organizace zaměřit i na spolupráci s jinými organizacemi sdílejícími stejný nebo podobný zájem.

9.5 Činnost spolku

Cíle spolku budou naplňovány pomocí činností směřujících k ochraně a uspokojení společných zájmů a účelu, za kterým se spolek zakládá. V rámci své činnosti chce spolek přispívat k naplňování státní politiky životního prostředí a napomáhat k dosažení globálních cílů udržitelného rozvoje.

Hlavní činnosti spolku se zaměřují především na:

- Organizování vzdělávacích akcí v podobě přednášek, seminářů, workshopů, informačních stánků, setkávání odborníků s veřejností apod.
- Pořádání osvětových a zábavných akcí na mezinárodní dny významné pro životní prostředí. Jedná se například o Den Země, Světový den lesů, Světový den vody, Světový den zdraví apod.
- Organizování kampaní a petičních aktivit, jež cíleně usilují o prosazení environmentálně příznivých řešení.
- Informační a osvětová činnost prostřednictvím vyhledávání a shromažďování informací, vytváření odborných textů, správy informačních systémů a provozování zpravodajských kanálů.
- Praktická činnost a participace na projektech zaměřených na environmentální problematiku, a to ve spolupráci s vedením UTB, jednotlivými fakultami a organizacemi zde působícími.

- Propagační činnost o vývoji UTB v environmentálních otázkách.
- Ochrana přírodních a kulturních hodnot a zdravého životního prostředí nenásilnými a demokratickými prostředky.

Plán činností spolku a jeho cíle vypracovává Rada spolku na rok dopředu. Tuto koncepci pak předkládá Plenární schůzi, která ji schvaluje hlasováním. Plán činnosti má vazbu na dlouhodobé cíle a vize spolku, které jsou popsány níže. Dle potřeby může být tento plán pololetně aktualizován. Z počátku fungování spolku bude zřejmě plán činností aktualizován i v průběhu roku dle potřeby a prostředků organizace, vždy jej však musí schválit Plenární schůze.

9.5.1 Dlouhodobé vize

V rámci výchovy a osvěty studentů UTB v oblasti environmentální problematiky, si spolek klade za cíl ve spolupráci s univerzitou vyvinout **výukový program**, který bude otevřen pro studenty bakalářských i magisterských studijních oborů všech fakult UTB. Jednalo by se o volitelný předmět „Environmentální výchova“ jehož lektory a mentory budou odborníci z praxe, do výuky tak bude přizvána řada specialistů z různých oblastí (finance, právo, technologie, inovace apod.).

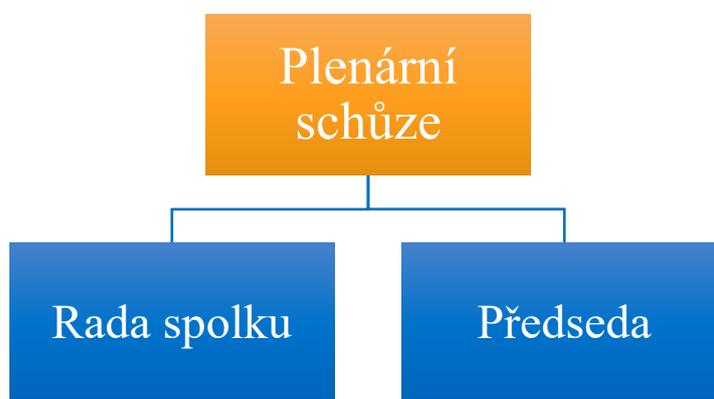
Dalším dlouhodobým cílem je vybudování **environmentální platformy** tzv. Zeleného úřadu na UTB, který by nabízel nejen informace ve specializovaných oblastech, ale také kvalifikované poradenství. Součástí této platformy by byla i ekoporadna, která studentům a zaměstnancům UTB zdarma poskytne všeobecné poradenství v otázkách týkajících se životního prostředí, např. praktická ochrana přírody, péče o zahrady, biovýrobky a ekologicky šetrné výrobky, desatero domácí ekologie, řešení ekologických problémů a další. Tato platforma by také nabízela výchovné programy a kvalifikační kurzy a zapojení do projektů zeleného kampusu.

Na UTB studují studenti z různých koutů republiky i ze zahraničí. Mnoho z nich za celou dobu studia nemá příležitost blíže poznat okolí Zlína. Zajímavou nabídkou služeb pro studenty by byly tzv. **terénní exkurze** do přírody. Exkurze budou organizovány v průběhu školního roku a zaměřeny budou především na budování pozitivního vztahu k přírodě a zvýšení environmentálního povědomí a proenvironmentálního chování účastníků. Tyto exkurze budou probíhat v okolí Zlína, především pak v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty.

Ve spolupráci s dalšími studentskými spolky na UTB, obcemi v okolí Zlína a Lesy ČR, chce spolek organizovat **výsadby stromů** pod názvem Studenti sází na budoucnost. Pro realizaci projektu bude spolek hledat vhodné plochy k výsadbě a finance na nákup stromů. Samotná realizace pak bude v podobě celodenního programu, kdy se na výsadbě budou podílet studenti UTB.

9.6 Organizační struktura

Níže uvedený obrázek představuje organizační strukturu. Podrobný rozsah působnosti, oprávnění a povinností jednotlivých orgánů jsou k nalezení ve stanovách spolku v příloze P II.

Obr. 6. Schéma organizační struktury UTB za klima z.s.
(Zdroj: vlastní zpracování)

Nejvyšším orgánem spolku je **Plenární schůze**, kterou tvoří všichni členové spolku. Tento orgán je svoláván podle potřeby Radou spolku, minimálně však dvakrát ročně. Rozhodnutí nejvyššího orgánu je přijímáno s využitím většinového způsobu rozhodování na základě hlasů, kdy každý člen má jeden rovnocenný hlas. K usnášeníschopnosti je zapotřebí přítomnost alespoň 2/3 všech řádných členů. Pokud není Plenární schůze usnášeníschopná, lze dle stanov spolku hned po uplynutí 30 minut svolat novou schůzi, která je usnášeníschopná vždy. Neplatí to však u volby a odvolání členů Rady. Zde je zákon velice benevolentní a umožňuje tak spolku nastavit si pravidla pro jeho plynulé fungování podle vlastní potřeby. Tento krátký časový interval pro svolání nové schůze je zvolen z důvodu, vzbudit v členech spolku zodpovědnost a povinnost účastnit se Plenárních schůzí, jinak bude rozhodováno o věcech spolku bez jejich přítomnosti. Mimo volbu členů Rady patří do kompetencí tohoto orgánu ještě schvalování stanov a jejich změn, schvalování plánů a cílů činností spolku na další roky a rozhodování o přijetí a vyloučení členů.

Statutárním orgánem je **Rada spolku**, která řídí činnost organizace, činí strategická rozhodnutí, navrhuje a schvaluje závazné dokumenty (kromě stanov). Úkolem rady je pečovat o spolek tak, aby v budoucnosti mohl úspěšně naplňovat své poslání. Rada se skládá ze tří členů, kteří jsou do jednotlivých funkcí voleni na funkční období 2 let prostřednictvím tajného hlasování Plenární schůze.

Hlavním představitelem Rady je **Předseda spolku**, který je zároveň nejvyšším výkonným orgánem, tzn. zastupuje spolek navenek, jedná jménem organizace na veřejnosti a řídí chod organizace. Avšak jeho kompetence jsou omezeny a ke všem právním úkonům je vždy zapotřebí podpisu ještě jednoho člena Rady. Důležitá rozhodnutí spolku tak nespadají na bedra jen jedné osobě, ale o všem rozhodují kolektivně. Při volbě nového Předsedy může být na tento post nominován jakýkoliv řádný člen. Po výzvě k nominacím může kterýkoliv člen spolku navrhnout vždy jednoho kandidáta, a to prostřednictvím osobního e-mailu stávajícímu Předsedovi, který má povinnost upravit volby svého následovníka. Po ukončení příjmu nominací má Předseda povinnost oznámit daným členům jejich kandidaturu a vyzvat je k vyjádření, zda kandidaturu přijímají či nikoliv. Kandidáti, kteří nominace přijmou jsou poté představeni Plenární schůzi, která bude prostřednictvím tajného hlasování rozhodovat o zvolení nového Předsedy.

Předseda nominuje kandidáty na volbu dalších dvou představitelů Rady, jednoho do funkce **Místopředsedy** a druhého do funkce **Tajemníka**. Tyto nominace tak umožňují Předsedovi navrhnout podle něj nejvhodnější členy tak, aby Rada tvořila dobrý tým pro vedení organizace. Stvrzení těchto nominací pak závisí na hlasování Plenární schůze. Předseda ve své funkci zodpovídá za plynulý chod organizace a v jeho nepřítomnosti jej zastupuje Místopředseda. Tajemník spolku má na starosti zejména správu finančních záležitostí organizace jako je rozpočetnictví, vedení účetnictví a manipulace s finančními prostředky v pokladně či na bankovním účtu. Pro nominaci a volbu člena na post Tajemníka se zohlední jeho ekonomické vzdělání. Z povahy tohoto převážně studentského spolku, lze upřesnit, že vhodným kandidátem do funkce Tajemníka může být student z Fakulty managementu a ekonomiky. Pro takového studenta je plnění zmíněné funkce vhodnou možností praxe, kterou musí za své studium povinně absolvovat.

9.6.1 Pracovní skupiny spolku

Uvnitř již existující iniciativy fungují autonomní pracovní skupiny členů, které se zaměřují na dílčí oblasti činnosti organizace. Prozatím fungují pouze dvě pracovní skupiny, avšak

s rozvojem organizace a jeho členské základny budou vytvářeny další pracovní skupiny podle plánovaných projektů spolku.

Skupina s pracovním názvem „EKO UTB“ má na starosti záležitosti spojené s rozvojem udržitelnějšího provozu UTB. Její členové mají za úkol analyzovat data související s provozem jednotlivých částí univerzity a možnostmi proenvironmentálního chování na UTB. Patří sem zejména ekologická stopa provozu budov (odpadové hospodářství, energie, doprava, voda apod.), stravování v univerzitních jídelnách (ekologicky zodpovědné stravování), environmentální vzdělávání a osvěta, udržitelné chování jednotlivců na univerzitě a další. Aby získali potřebná data, spolupracují s pověřenými pracovníky jednotlivých provozů univerzity. Nutno zmínit, že prozatímní neformální iniciativa zde působí teprve chvíli. I přesto však nastartovala spolupráci s univerzitou, v rámci které, pořádali přednášku na téma Energetické náročnosti UTB, kde přednášejícím byl dlouholetý vedoucí technicko-provozního odboru UTB. Jako další je plánováno promítání dokumentu Mezi odpady s panelovou diskuzí. (UTB za klima – události, 2020)

Druhá pracovní skupina se zabývá propagací iniciativy na sociálních sítích i mimo ně, vnitřním fungováním organizace a navazováním spolupráce s dalšími spolky a univerzitou. Nejdůležitější úlohou je tedy komunikace, a to především s vedením univerzity a Akademickým senátem. Přesto, že spolek bude působit jako samostatný subjekt, na jeho kooperaci s univerzitou stojí poslání organizace. V rámci spolupráce tak iniciativa pomáhala například s výběrem a objednávkou ekologických propagačních předmětů univerzity.

9.7 Členství ve spolku

Jak vyplývá z podkapitoly 9.4, spolek bude sdružovat studenty, akademické pracovníky a zaměstnance UTB. Hlavním předpokladem pro přijetí do spolku je, že žadatel o členství musí být buď řádným studentem UTB zapsaným v jakékoliv formě studia, nebo musí být v pracovněprávním vztahu k UTB. Žadatel, který projeví zájem o členství, musí souhlasit s účely a cíli spolku i jeho stanovami a zavázat se k plnění povinností, které se váží ke členství ve spolku.

O přijetí nového člena spolku rozhoduje Plenární schůze hlasováním. Žádost o členství může být odmítnuta v případě, že žadatel nesplňuje podmínky pro členství, nebo pokud by přijetí žadatele za člena mohlo ohrozit řádné plnění poslání spolku. Za členství ve spolku se neplatí žádné poplatky. Členství trvá po dobu, kdy člen splňuje veškeré podmínky pro členství a zaniknout může skutečnostmi uvedenými ve stanovách.

Spolek rozlišuje dva druhy členství, a to řádné a čestné členství. Čestným členem se automaticky stává každý člen Rady spolku poté, co náležitě ukončí svůj mandát. O čestné členství může také zažádat řádný člen, který končí studium, nebo pracovní poměr na UTB a zanikne mu tak členství ve spolku. Návrhy na čestné členství předkládá Rada spolku Plenární schůzi. Navrhnout může každého člena nebo jinou osobu za dlouhodobý nebo významný přínos pro spolek. O udělení čestného členství rozhoduje Plenární schůze hlasováním. Čestný člen má všechna práva a povinnosti řádného člena s výjimkou práva volit a být volen, může se tedy účastnit zasedání Plenární schůze, ale nemůže se podílet na jejím rozhodování. Jak tedy vyplývá, hlavním právem řádného člena je právo volit v rámci Plenární schůze a být volen do všech funkcí spolku.

Členové se podílejí na plnění cílů spolku, účastní se akcí jím pořádaných a jednají jménem spolku v mezích pověření Radou spolku. Členové jsou pak povinni zejména dodržovat stanovy a přijatá usnesení orgánů spolku a účastnit se Plenárních schůzí.

9.7.1 Členská základna

Nyní nelze určit velikost členské základny neformální iniciativy UTB za klima, kterou prozatím zvolený spolek je, protože neexistuje žádná kniha členů. Iniciativa funguje na základě soukromé skupiny na Facebooku, kterou teď tvoří přes 70 členů. Většina těchto členů jsou pouze sympatizanti s danou problematikou. Členskou základnu těch neaktivnějších členů, nyní tvoří asi jen desítka lidí. Pro spolek tak bude stěžejní zjistit reálný zájem lidí ve skupině o aktivní členství ve vznikajícím spolku. Toho lze docílit vytvořením ankety ve zmiňované Facebookové skupině. Pro spolek bude důležité hlavně to, kolik lidí přijme pozvánku na ustanovující schůzi a kolik z nich se v rámci této schůze rozhodne stát členem spolku.

Spolku doporučuji uspořádat kampaň cílenou na nábor nových členů. Z provedeného průzkumu je patrné, že někteří studenti UTB mají zájem se podílet na činnosti spolku. Tuto skutečnost v dotazníku uvedlo 67 studentů.

9.8 Právní kroky založení spolku

Spolek bude právnická osoba založená za účelem uskutečňování společného zájmu. Postup při založení spolku je stanoven zákonem 89/2012 Sb., občanský zákoník § 214 až § 267.

Pro zapsání spolku do spolkového rejstříku je tak nutné doložit:

1. Zápis z ustavující schůze,

2. Souhlas statutárního zástupce se zápisem do spolkového rejstříku,
3. Souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla,
4. Návrh zápisu spolku do spolkového rejstříku.

9.8.1 Ustanovující schůze

Zapsaný spolek „UTB za klima z.s.“ dobrovolně, jako projev svobodné vůle, zakládají tři osoby vedené společným zájmem. Tyto tři osoby jsou tzv. svolavatelé a svolají ustanovující schůzi. Pozvánku na ustanovující schůzi obdrží všichni nynější členové neformální iniciativy UTB za klima pomocí e-mailu a to 30 dní před jejím konáním.

Všichni přítomní na ustanovující schůzi, kteří splňují podmínky pro členství ve spolku, podepíší listinu přítomných, kterou kontrolují svolavatelé. Listina obsahuje údaje o jménu a bydlišti všech přítomných a je na ni pohlíženo jako na řádnou přihlášku do spolku. Svolavatelé v úvodu schůze oznámí počet přítomných a navrhnou pravidla pro jednání schůze a volbu orgánů spolku. Svolavatelé navrhnou osobu pověřenou k řízení ustanovující schůze, tzv. předsedajícího schůze, který bude řídit průběh celé schůze, a dále zapisovatele, který zajistí, aby byly veškeré důležité informace formálně sepsány.

Předsedající předloží návrh stanov (viz příloha P II) k projednání. Je zapotřebí odsouhlasení základních náležitostí (název, sídlo a účel spolku) a pravidel pro fungování spolku (práva a povinnosti členů a orgánů spolku). Usnesení přijímá ustanovující schůze většinou hlasů přítomných v době hlasování. Po projednání těchto náležitostí a jejich úpravě ve stanovách spolku je hlasováno o přijetí stanov. Pokud někdo hlasuje proti přijetí stanov spolku, může podle zákona od přihlášky do spolku odstoupit. O této skutečnosti musí být učiněn záznam v listině přítomných, včetně podpisů odstupujících a toho, kdo zápis učinil. Po přijetí stanov jsou voleny orgány spolku.

Nejvyšším orgánem spolku je Plenární schůze, která rozhoduje o nejdůležitějších otázkách spolku. Tento orgán se však nevolí, jelikož je tvořen všemi členy spolku. Voleným orgánem je statutární orgán, který se skládá ze tří členů, tzv. Rada spolku. Jako první se volí Předseda, který je nejvyšším výkonným představitelem spolku. Nominaci na post Předsedy překládají svolavatelé. Předseda po svém zvolení nominuje kandidáty na post Místopředsedy a Tajemníka a jejich nominace je následně stvrzena volbou. Každý z představitelů volených orgánů podepíše svou jmenovací listinu, která bude také přílohou návrhu zápisu spolku do spolkového rejstříku (viz příloha V). Další volené orgány (např. kontrolní a revizní komise)

nejsou dle zákona povinné a je na zvážení spolku, zda je potřebuje. U navrhovaného spolku kontrolní orgány nejsou stanoveny, protože se jedná o malý spolek a další orgány by pro něj znamenaly personální zatížení.

Posledním úkolem ustanovující schůze je určení osoby pověřené k podání návrhu na zápis do spolkového rejstříku. Veškeré informace o dění a usneseníh ustanovující schůze je řádně zaznamenáno zapisovatelem do **zápisu z ustanovující schůze** (viz příloha P III), který bude sloužit jako příloha k návrhu o zapsání spolku do spolkového rejstříku.

9.8.2 Návrh zápisu spolku do spolkového rejstříku

Na základě zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, je dalším krokem k zahájení činnosti spolku právě zápis do spolkového rejstříku. Návrh na zápis musí být bez zbytečného odkladu podán pověřenou osobou, kterou určila ustanovující schůze, nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy této osobě vznikla tato povinnost.

Návrh zápisu do spolkového rejstříku se podává u příslušného rejstříkového soudu, kterým je krajský soud, v jehož obvodu má spolek sídlo. Zlínský kraj svůj rejstříkový soud nemá, proto bude návrh podáván u krajského soudu v Brně. Návrh zápisu je podáván prostřednictvím vyplnění inteligentního formuláře dostupného na stránkách Ministerstva spravedlnosti v sekci Podání do veřejného rejstříku (viz příloha VIII). Poté je v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem pověřené osoby zasílán také příslušnému rejstříkovému soudu. Je možné podat návrh i v elektronické podobě (se zaručeným elektronickým podpisem), ale tato forma se při podávání návrhu s řadou příloh příliš nevyužívá.

Ve formuláři se uvádí název spolku, který je nezaměnitelný s jinou právnickou osobou. Je nutné ověřit, zda již neexistuje právnická osoba s totožným názvem „UTB za klima“. Dále se vyplňuje sídlo spolku, které musí být určeno celou adresou. K umístění sídla spolku je třeba opatřit **souhlas vlastníka nemovitosti** s umístěním sídla (viz příloha VII), který bude sloužit jako jedna z příloh návrhu. Další přílohou je souhlas osob, které mají být zapsány jako členové orgánů spolku. Jedná se o **souhlas zástupců statutárního orgánu** se zápisem do spolkového rejstříku a čestné prohlášení, že splňují podmínky pro výkon jejich funkce (viz příloha VI). Spolu s tímto souhlasem musí být doložena i **jmenovací listina**, která prokazuje zvolení člena do dané funkce (viz příloha V). U zvoleného spolku tak podávají čestné prohlášení všichni tři členové Rady spolku. Podpis na tomto prohlášení musí být úředně ověřen. Dále se přikládá **zápis z ustanovující schůze**, který je doplněn **listinou**

přítomných na ustanovující schůzi a **stanovami**, které schůze přijala. Návrh podepisuje Předseda spolku, který byl ustanovující schůzí pověřen k podání návrhu. Spolky jsou ve věcech zápisů údajů o spolku osvobozeny od soudních poplatků. Za podání návrhu do spolkového rejstříku se tedy nehradí žádný poplatek.

O zápisu spolku rozhoduje usnesením rejstříkový soud. Dle § 226 odstavce 3 občanského zákoníku, soud ve lhůtě tří pracovních dnů, ode dne doručení návrhu, vydá usnesení, kterým vyzve navrhovatele k odstranění vad návrhu nebo k doplnění chybějících listin. Rejstříkový soud provede zápis nebo rozhodne o návrhu nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne podání opraveného návrhu. Není-li spolek do spolkového rejstříku zapsán do třiceti dnů od podání návrhu na zápis, ani mu nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do spolkového rejstříku třicátým dnem od podání návrhu. V rámci řízení o zápisu spolku do veřejného rejstříku je organizaci vydáno identifikační číslo. Tento dokument spolek obdrží společně s Usnesením soudu o zápisu spolku.

9.8.3 Náklady spojené se založením spolku

Se založením spolku jsou spojeny jednorázové finanční náklady potřebné pro zahájení činnosti neziskové organizace. Dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, jde o jednorázové náklady v podobě správních poplatků za ověření podpisů na listinách, které jsou uvedeny v tabulce (Tab. 7). Tyto poplatky musí spolek uhradit pouze při jeho zakládání. Ve chvíli, kdy nabude statutu právnické osoby zapsaného spolku, založeného k poskytování obecně prospěšných činností, bude od těchto poplatků dle zákona osvobozen.

Tab. 7. Správní poplatky (Zdroj: Zákon o správních poplatcích; vlastní zpracování)

Poplatky (30 Kč/podpis nebo stranu)	
Ověření podpisů na zápisu z ustanovující schůze	60 Kč
Ověření podpisu ověřovatele Listiny přítomných	30 Kč
Ověřená kopie zápisu z ustanovující schůze	60 Kč
Ověření souhlasu majitele nemovitosti	30 Kč
Ověření podpisů osob zapisovaných do spolkového rejstříku	90 Kč
Ověření podpisu osoby pověřené k podání návrhu o zápis do spolkového rejstříku	30 Kč
Celkem	300 Kč

Ověřování podpisů provádí krajské úřady, obecní úřady s rozšířenou působností, obecní úřady jejichž seznam stanoví vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů, dále újezdní úřady, Česká pošta a Hospodářská komora ČR. K ověřování podpisů lze využít také úřady, které poskytují službu Czech POINT.

Z tabulky (Tab. 7) je patrné, že spolek musí nechat ověřit téměř všechny dokumenty (kromě stanov), které jsou zasílány Krajskému soudu v Brně. Za úřední ověření jednoho podpisu je stanoven poplatek 30 Kč, stejně jako za každou stránku ověřené kopie dokumentu. V součtu to dělá 300 Kč, které musí zvolený spolek uhradit. Jako náklad spojený se založením spolku byl vynechán soudní poplatek ve výši 1000 Kč, který byl pro spolky zrušen novelou zákona č. 87/2015 Sb. Jedná se tak pouze o drobné náklady, které musí zřizovatelé při zápisu spolku uhradit.

Pokud by zakládáný spolek chtěl provádět vedlejší hospodářskou činnost, je třeba pro něj opatřit podnikatelské oprávnění. Zakladatelé by tak museli živnostenskému úřadu prokázat založení spolku a vyřídit si živnostenský list.

9.9 Účetní a daňové aspekty založení spolku

Se založením právnické osoby souvisejí i další povinnosti jako je vedení účetnictví nebo přihlášení se na finančním úřadu, pokud spolku vznikne daňová povinnost. Pro neziskovou organizaci, která chce financovat svou činnost prostřednictvím veřejných rozpočtů je také nutné zřízení bankovního účtu.

9.9.1 Vedení účetnictví

Povinnost vést průkazné účetnictví ukládá každé právnické osobě zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. Tento zákon je základní právní normou pro všechny typy účetních jednotek. Regulace účetnictví je v ČR dále představována prováděcími vyhláškami ministerstva financí ČR (vyhláška č. 504/2002 Sb.), českými účetními standardy a vnitřními směnicemi účetní jednotky. Ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví účetní jednotka otevírá účetní knihy a sestavuje zahajovací rozvahu.

NNO mohou využít možnost vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Dle § 1f zákona o účetnictví mohou spolky vést jednoduché účetnictví, pokud nejsou plátcem daně z přidané hodnoty a jejich celkové příjmy i hodnota majetku účetní jednotky za poslední účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč. Z vlastní zkušenosti doporučuji vedení účetnictví v plném

rozsahu, tzn. podvojného účetnictví, především z důvodu lepší přehlednosti a orientace v účetnictví. Přesto, že spolek nebude ze začátku svého fungování vykazovat mnoho činnosti. Také doporučuji vedení účetnictví prostřednictvím výpočetní techniky s možností výstupů údajů v písemné formě. Vhodným účetním programem je Money S3, který neziskovým organizacím nabízí slevu až 50 % za licenci. Licence na rok tak stojí 2495 Kč bez DPH. Výhodou zvolení uvedeného programu může být také fakt, že studenti oboru Účetnictví a daně na Fakultě managementu a ekonomiky v rámci výuky využívají účetní software od firmy Money. V případě nejasností se lze tak obrátit na některého k vyučujících nebo na Účetní a daňovou kancelář, která na fakultě působí.

Při zakládání spolku jsou základním vnitřním předpisem stanovy, ve kterých jsou zakotveny základní fakta o hospodaření organizace. Mimo tento předpis, který je ze zákona povinný, by měla mít každá organizace vytvořen i systém vnitřních předpisů. Pro úpravu organizace to může být organizační řád, volební řád, pravidla pro zpracování osobních údajů apod. Pro oblast účetnictví pak vnitřní účetní směrnice, účtový rozvrh, číselníky účtových dokladů apod. Především vnitřní účetní směrnice je nezbytná pro úpravu a specifikaci účetních operací spolku.

Pro nevýdělečnou organizaci je také důležitý finanční plán, který představuje rozpočet spolku, a to jak na jednotlivé projekty, tak pro celkové hospodaření organizace. Rozpočet hlavní činnosti spolku by neměl být stanoven jako přebytkový, a to z důvodu neziskové povahy spolku. Je třeba počítat s tím, že činnost spolku bude v prvním roce zpravidla ztrátová.

9.9.2 Finanční úřad

Na finanční úřad se musí spolek přihlásit, pokud se stane plátcem daně z příjmů (jak právnických, tak fyzických osob), nebo se stane plátcem daní majetkových (daň z nemovitých věcí a daň silniční) a také pokud budou plátcem daně z přidané hodnoty.

Zakládající se spolek bude neplátcem DPH, jelikož jeho činnost nebude vyšší obratu jednoho milionu korun. U spolku tak bude relevantní především daň z příjmů právnických osob. Zdanění příjmů NNO je mnohem obtížnější než u podnikatelského subjektu, a to kvůli různým typům příjmů (příjmy, které nejsou předmětem daně; příjmy, které jsou vždy předmětem daně; příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozeny apod.). Správné stanovení základu daně tak záleží na vymezení statutu organizace a její hlavní a vedlejší činnosti.

Pokud spolku vzniknou příjmy, které podléhají této dani, musí se do 15 dnů od vzniku daňové povinnosti registrovat k dani. Toto pravidlo je mnohdy těžké splnit, často se zjistí, zda příjem z hlavní činnosti je nebo není předmětem daně až v procesu účetní uzávěrky.

Pokud spolek vykazuje pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy osvobozené od daně nebo příjmy, z kterých je vybrána srážka daně podle zvláštní sazby, tak nemusí podávat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob.

U veřejně prospěšných poplatníků jsou nejčastějším příjmem, který je vždy předmětem daně, právě členské příspěvky a příjmy z reklam. Jak vyplývá ze stanov spolku, členské příspěvky zde nejsou vybírány. I kdyby však členské příspěvky spolek vybíral, tak by tyto příjmy byly od daně osvobozeny. Příjmy z reklam mohou být jedním z vedlejších příjmů organizace, proto spolku vznikne povinnost přihlásit se k dani z příjmů PO. Spolku doporučuji domluvit si schůzku na FÚ ve Zlíně s pověřenou osobou pro řešení daní z příjmů PO (speciálně pak spolků). Spolku zde ochotně poradí a pomůžou zjistit, zda má organizace povinnost podat daňové přiznání a popřípadě pomohou i s vyplněním.

9.9.3 Bankovní účet

Zřízení bankovního účtu je pro neziskovou organizaci nutností, především pro transakce a přijímání darů či dotací od veřejných institucí. Na trhu je široká nabídka specializovaných bankovních účtů pro neziskové organizace, které ovšem doprovází různé poplatky za základní bankovní služby. Pro srovnání účtů s výhodami pro neziskové organizace, byla použita webová stránka finparada.cz. Zde bylo porovnáno 7 bankovních účtů a jako nejlépe hodnocený byl účet Fio banky. Tato banka nabízí neziskové organizace jak transparentní účet, tak podnikatelský účet, na které se nevážou žádné poplatky za jejich zřízení či vedení.

Pro založení bankovního účtu spolku je potřebný výpis z obchodního rejstříku, pokud však splňuje uvedené náležitosti jako je název, IČO, adresa sídla spolku, dostatečně identifikované osoby tvořící statutární orgán PO a způsob jejich jednání za společnost. Pokud tedy výpis neobsahuje všechny potřebné náležitosti, musí žadatel přinést stanovy spolku a jmenovací listiny statutárních zástupců. Výpis z rejstříku může přinést žadatel o založení účtu (akceptují se výpisy z OR vytvořené na pobočkách CzechPointu, které nejsou starší než 6 měsíců), nebo si tento výpis vygeneruje a ověří zaměstnanec banky prostřednictvím portálu www.justice.cz. Založit účet může pouze statutární orgán. Danému spolku je navrženo, aby bankovní účet zakládal Předseda jakožto majitel účtu spolu s Tajemníkem, jakožto disponentem účtu. Dle stanov za správu bankovního účtu zodpovídá

právě Tajemník spolku. Založit účet tak mohou tyto osoby na jakékoliv pobočce banky, kde prokáží svou totožnost, podepíší potřebné dokumenty a vloží minimální zůstatek na účet v hodnotě 100 Kč.

9.9.4 Finanční plánování

Po vzniku spolku je důležité, aby si organizace sestavila plán organizovaných akcí a projektů na daný rok. Na základě těchto plánovaných aktivit je vhodné stanovit náklady na jednotlivé projekty tak, aby organizace věděla, s jakým finančním obnosem musí počítat a zda na danou akci existují finanční prostředky nebo bude potřeba nějaké získat. Pro organizaci tak bude důležité rozpočetnictví jednotlivých projektů. Výnosy se budou odvíjet od předpokládaných projektů. Získávání finančních zdrojů na jednotlivé projekty se bude také lišit. Bez plánu organizovaných akcí a kalkulací nákladu na jednotlivé projekty tak nelze sestavit finanční plán organizace. Lze však predikovat náklady na zajištění chodu organizace. Tyto náklady jsou vyčísleny v uvedené tabulce.

Tab. 8. Předpokládané náklady na první rok činnosti spolku (Zdroj: vlastní zpracování)

Náklady na zajištění činnosti organizace	Částka
Pronájem prostor	67 200 Kč
IT vybavení prostor	37 106 Kč
Kancelářský materiál	4 000 Kč
Propagační předměty	5 000 Kč
Bannery organizace	1 200 Kč
Studijní pomůcky – knihy a brožury	3 450 Kč
Licence účetního software	3 019 Kč
Ostatní náklady	3 000 Kč
Náklady celkem	123 975 Kč

Z tabulky jsou patrné některé náklady, které organizaci vzniknou při zahájení činnosti. Na pokrytí nákladů spojených s činností bude spolek potřebovat finanční prostředky. Dále v práci (kapitola 9.12) budou představeny možné zdroje financování. Jedním z těchto zdrojů je i Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Předpokládá se, že spolupráce spolku s UTB bude obdobná jako u jiných studentských organizací, které univerzita podporuje přinejmenším bezplatným propůjčením prostor a vybavení.

Následující tabulka (Tab. 9) tak ukazuje o kolik se spolku sníží náklady a také potřebné finanční prostředky na jejich pokrytí.

*Tab. 9. Předpokládané náklady na první rok činnosti spolku s podporou UTB
(Zdroj: vlastní zpracování)*

Náklady na zajištění činnosti organizace	Částka
Pronájem prostor	0
IT vybavení prostor	0
Kancelářský materiál	4 000 Kč
Propagační předměty	5 000 Kč
Bannery organizace	1 200 Kč
Studijní pomůcky – knihy a brožury	3 450 Kč
Licence účetního software	3 019 Kč
Ostatní náklady	3 000 Kč
Náklady celkem	19 669 Kč

Nejjednodušším způsobem, jak obstarat tyto prostředky, může být získání daru prostřednictvím fundraisingu. Některé položky lze tak získat i jako materiální dar. V případě, že by se spolku nepodařilo tento obnos získat, doporučuji zorganizovat několik menších zpoplatněných akcí s minimálními náklady. Například přednášku zero waste domácnosti a workshop s možností ušít si pytlíků na potraviny nebo tašky na nákup. Potřebné finanční prostředky lze získat i za pomoci činnosti jednotlivých členů spolku. Vhodným způsobem, je prodej vlastních výrobků na místních jednodenních jarmarcích například Restaurant Day Zlín. Členové tak na vlastní náklady pořídí potřebný materiál, který si po skončení akce proplatí z tržby za prodej výrobků. Případný zisk z prodeje pak věnují organizaci formou individuálního daru. Účast členů spolku na takových akcích zajistí organizaci také značnou míru propagace v místní komunitě.

9.10 Propagace a způsoby komunikace

Povědomí veřejnosti o nově vznikajícím spolku je důležité zejména kvůli získání dostatečné členské základny pro jeho plynulé fungování. Protože bude spolek cílit především na studenty a zaměstnance UTB, bude jeho propagace směřována na univerzitní půdu. Nejdůležitější je propagace činností a účelu, za kterým se spolek zakládá, aby veřejnost pochopila jeho samotnou podstatu. Především u environmentální osvěty, vzdělávací činnosti

a pořádání akcí mimo univerzitu, je nezbytné také cílit na širokou veřejnost města Zlína a dalšího okolí. Jelikož se jedná o spolek zaměřený na environmentální problematiku a ochranu životního prostředí, i forma propagace je volena ekologickým způsobem. Spolek bude ke komunikaci využívat nejvíce formu online propagace. A to z toho důvodu, aby šetřil přírodu od zbytečného odpadu ve formě tištěného materiálu.

V dnešní době je nejúčinnější online propagace na sociálních sítích. Již fungující neformální iniciativa pod názvem „UTB za klima“ má svou facebookovou stránku, kterou v tuto chvíli sleduje pouze 147 lidí. Z provedeného dotazníkového šetření (viz příloha P I) vyplývá, že o iniciativě UTB za klima nikdy ani neslyšelo téměř 77 % respondentů z řad lidí pohybujících se na univerzitě. Aby spolek zvýšil okruh oslovených uživatelů na své stránce, může své příspěvky finančně sponzorovat, avšak důležitějším faktorem je kvalita zveřejňovaného obsahu. Kromě příspěvků informačního charakteru jsou důležité recenze a zkušenosti lidí, které dané téma zajímá. Jimi mohou být laici, ale i odborníci z praxe. Facebook je dobré prostředí pro zveřejňování aktuálních informací o konaných akcích, místo vhodné pro diskusi a šíření environmentální osvěty. Toto tvrzení potvrzuje současná profilace Facebooku směrem ke komerčním společnostem a organizacím.

Naopak na Instagramu se objevuje více osobního obsahu, který si lidé vzájemně sdílejí nejen pomocí příspěvků, ale prostřednictvím dnes velmi moderních stories. Pokud bude nově založená stránka spolku produkovat zajímavý, vtipný a neformální obsah s environmentální tematikou, lidé jej budou dále mezi sebou sdílet. Určitá forma „call to action“ ve tvořeném obsahu podnítl zmiňované sdílení.

Vhodné je také využít kanály UTB v podobě informačních televizí, které jsou umístěny na rektorátu univerzity, popřípadě na ostatních fakultách, nebo obrazovky na jednotlivých PC v knihovně. Další formou propagace může být moderní formát v podobě nového univerzitního podcastu.

Pro získání důvěryhodnosti a transparentnosti je zapotřebí, aby spolek vytvořil i reprezentativní webové stránky organizace. Internetová stránka tak bude obsahovat nejen zakladatelské dokumenty a přehled o činnosti spolku, ale také pozvánku ke členství v organizaci.

Výhodou spolku může být také to, že jeho členy budou tvořit studenti napříč obory s různými vědomostmi a zkušenostmi. Díky členům z Fakulty multimediálních komunikací tak bude

mít spolek kvalifikované lidi, kteří se mohou starat o propagaci. Členové z Fakulty aplikované informatiky zase poskytnou potřebné vědomosti pro tvorbu webových stránek.

9.11 Spolupráce s jinými organizacemi

Jak již bylo zmíněno, nejdůležitější bude pro spolek spolupráce s univerzitou a všemi jejími součástmi, na jejichž kooperaci bude činnost spolku z větší části závislá.

V kapitole 8.3 byly popsány studentské organizace působící na UTB. Spolkové aktivity těchto organizací jsou většinou rozdílné, ale jejich primární cílová skupina (studenti) je stejná. V rámci činností těchto organizací nedochází k hlubší kooperaci, organizace navzájem spolupracují pouze při ročním plánování svých akcí. Díky sdílenému kalendáři tak předcházejí možnému překrývání dvou akcí a vzniku konkurence. Nově vznikající spolek má za cíl propojit všechny studentské organizace v zájmu rozšíření environmentální osvěty. Zmíněné organizace je tak vhodné oslovit a domluvit s nimi individuální spolupráci.

Vedle spolupráce s místními studentskými organizacemi je vhodné zapojit se i do mezinárodních programů, jako je například Students Organizing For Sustainability International. Tato organizace zapojuje a mobilizuje studentské a mládežnické skupiny, které chtějí vést své kampusy a komunity k udržitelnější budoucnosti. Cílem této organizace je zajistit, že vzdělávání pro udržitelný rozvoj bude součástí každé výuky a učení. Toho se snaží dosáhnout pomocí realizovaných programů udržitelnosti a kampaní speciálně určených pro vzdělávací instituce. Tyto cenné zkušenosti a spolupráce s nadnárodními organizacemi mohou být pro nově vznikající spolek se stejným záměrem velice nápomocné.

Spolek může navázat spolupráci i s dalšími organizacemi, ať už na lokální, národními nebo nadnárodními úrovní. Pro lepší a rychlejší rozvinutí činnosti spolku je vhodné oslovit podobně zaměřené spolky a požádat je o sdílení informací a zkušeností v realizovaných projektech. Jelikož jsou tyto organizace často regionálního rozsahu, není zde riziko neochoty spolupráce kvůli vzniku konkurence. Tyto organizace také většinou sdílí stejné poslání, a to zlepšovat životní prostředí napříč naší krajinou a zvyšovat proenvironmentální chování obyvatel, proto je i v jejich zájmu pomáhat vzniku dalších environmentálních platform. Mezi tyto organizace patří například Pavučina – Síť středisek ekologické výchovy, Platforma pro udržitelný rozvoj a etiku, Lipka (školské zařízení pro environmentální vzdělávání), Uklid'me Česko, Udržitelný Palacký, NaZemi apod.

Pokud by zvolený spolek chtěl například uspořádat veřejnou sbírku, může se obrátit na Ekologickou servisní organizaci, která zajišťuje servis pro neregistrované i registrované environmentální projekty, spolky, platformy a jiné iniciativy, které se zabývají ochranou přírody a životního prostředí nebo harmonizací vztahu člověka k přírodě. Tato organizace tak za malý poplatek zprostředkovává formální zázemí, veřejné sbírky, zjednodušení administrativy nebo online prezentace.

Spolek chce navázat spolupráci i s místními ekologickými organizacemi jako je Hnutí Brontosaurus, Junák – český skaut, Ekocentrum Čtyřlístek, Spolek pro ekologii Kostelec apod. Dále také s podnikateli, kulturními institucemi a skupinami se stejným zájmem v ochraně životního prostředí a environmentálního vzdělávání a osvěty.

9.12 Vhodné zdroje financování činnosti spolku

Každá organizace potřebuje získávat určité finanční prostředky k uskutečňování svých aktivit. Příjmy u neziskových organizací by měly být vyváženy vzhledem k neziskovému charakteru organizace, tzn. měly by pocházet z více zdrojů. Za hlavní zdroje příjmů jsou považovány příspěvky od donátorů, dotace z veřejných rozpočtů a příjmy z vlastní činnosti organizace.

Protože se jedná o začínající organizaci, nebude snadné získat vhodné finanční zdroje. Avšak zvolená organizace bude menšího charakteru, působící pouze na místní úrovni a její činnosti zpočátku nebudou více finančně náročné.

9.12.1 Samofinancování

Příjmy z vlastních aktivit jsou základním zdrojem umožňujícím organizaci získat jistou míru nezávislosti. Je však třeba dbát na naplňování poslání organizace. Spolek nemůže mít generování příjmů jako primární cíl a neměl by zavádět aktivity, které mohou ohrozit jeho poslání nebo jsou v rozporu s účelem organizace. Pro vznikající spolek může hlavní příjem představovat zpoplatnění některých služeb. Finance na fungování organizace tak lze získávat z pořádání odborných přednášek, seminářů a workshopů nebo z organizování osvětových a zábavných akcí. Tyto akce mohou být buď jednoznačně zpoplatněny nebo může být zavedeno dobrovolné vstupné. V rámci organizovaných akcí mohou být také prodávány vlastní výrobky organizace (například propagační materiály z recyklovaného materiálu). Organizace však musí zvážit, jestli k některé z jejich výdělečných činností nepotřebuje živnostenské oprávnění. V případě, že ano, musí se registrovat na živnostenském úřadě.

9.12.2 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Větší část činnosti spolku bude zaměřena na prostředí UTB a participaci univerzity na projektech spolku. Po vzoru spolupráce univerzity se stávajícími spolky, včetně již fungující neformální iniciativy UTB za klima, jsou uvedeny předpokládané způsoby finanční podpory. Univerzita bude zastávat roli hlavního finančního donátora, přesto že organizaci fyzicky nebude dávat téměř žádné peněžní prostředky. Její podpora bude směřována především na poskytnutí prostoru a vybavení pro fungování spolku.

Tab. 10. Předpokládané náklady na zázemí spolku za rok (Zdroj: UTB ve Zlíně, vlastní zpracování)

Náklady na provoz zázemí	Cena	Počet	Celkem
Nájemné za kancelář na Upper (měsíčně)	3 200 Kč	12	38 400 Kč
Nájemné za prostor pro Plenární schůze (na hodinu)	600 Kč	36	21 600 Kč
Nájemné za prostor pro pracovní skupiny (na hodinu)	300 Kč	24	7 200 Kč
Pořízení PC	16 379 Kč	1	16 379 Kč
Tiskárna	9 690 Kč	1	9 690 Kč
Tonery do tiskárny	2 749 Kč	3	8 247 Kč
Projektor	2 790 Kč	1	2 790 Kč
Celkem			104 306 Kč

Z tabulky (Tab. 10) je patrné, že bezplatné využívání kanceláře a prostorů pro spolkovou činnost organizaci ročně ušetří kolem 67 200 Kč. Předpokládá se, že univerzita bude ochotna poskytnout i technické vybavení v podobě počítače, tiskárny nebo projektoru. Ročně se tak ušetření náklady za provoz zázemí spolku v celkové výši 104 306 Kč. Nejen za bezprostřední využívání kanceláře, ale také za pronájem ostatních místností a přednáškových sálů v prostorách univerzity nebude muset spolek platit. Nájemné Auly v budově U18 na půl dne činí 12 100 Kč. V případě, že spolek bude zajišťovat projekty pro univerzitu, většinu nákladů projektu hradí také univerzita. Při organizování jednodenní akce například v podobě odborné přednášky tak budou náklady na tuto akci pouze v podobě potřebné propagace (tisk plakátů a sponzorované příspěvky na sociálních sítích). Tyto náklady tak ponese spolek nebo budou hrazeny prostředky z dotačních titulů jednotlivých projektů.

9.12.3 Fundraising a sponzoring

Pro opatření potřebných prostředků na realizaci poslání organizace může být klíčový také fundraising. Prostřednictvím fundraisingu může spolek získat vnější finanční i nefinanční zdroje. Organizace si musí vybudovat síť dárců, sponzorů a dalších podporovatelů, kteří jí budou přispívat jak na jednotlivé projekty, tak dlouhodobě na její fungování. U vznikajícího spolku může být zpočátku obtížné získat dáorce, který by chtěl přispět na jeho činnost. Vhodné je tak oslovovat potenciální partnery při realizaci nějakého projektu.

Roli fundraiserů budou zastávat členové organizace, je proto důležité seznámit je se základními pravidly fundraisingu a zvolit vhodný okruh potenciálních dárců. Cílení na správný okruh dárců je stěžejní, ať už se jedná o dáorce individuální nebo o firemní dárcovství. Spolek s environmentální povahou by tak neměl brát v potaz dáorce, kteří svou činností znehodnocují životní prostředí. Při tvorbě fundraisingového plánu se může spolek obrátit na České centrum fundraisingu, které formou klubu fundraiserů v tomto ohledu poskytuje konzultace a školení pro neziskové organizace.

Přesto, že spolek nevybírání členské příspěvky, může získávat individuální dary i od svých členů. Individuální dary budou pravděpodobně vybírány jako hotovostní vklad do pokladny spolku, nebo jednorázový bankovní převod. U firemního dárcovství je pak třeba sepsat darovací smlouvu. Potencionálními dárci finančních prostředků i materiálových darů pro spolek zaměřený na environmentální aktivity mohou být například firmy nabízející ekoprodukty.

Avšak v rámci společenské odpovědnosti firem může spolek oslovit jakoukoliv společnost k navázání sponzorství. Na rozdíl od darování je u sponzorství možné nabídnout příspěvateli marketingový přínos v podobě propagačních služeb např. umístění loga společnosti a uvedení jeho názvu mezi partnery na webových stránkách organizace, prezentace a instalace loga společnosti ve formě transparentů a plachet na akcích pořádaných spolkem nebo umístění loga na propagačních předmětech. V těchto případech se však jedná o reklamní činnost, která podléhá zdanění.

9.12.4 Nadační fondy

K získání finančních prostředků na projekty spolku je také vhodné oslovit nadace a nadační fondy, které se zaměřují na podporu neziskových organizací, nebo na podporu ochrany životního prostředí. V České republice je takových nadací mnoho, některé však poskytují granty jen na místní úrovni.

Nadace Veronica je největší moravská nadace zaměřená na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí. Tato nadace každoročně podporuje desítky environmentálně zaměřených projektů po celé ČR. Aktuálně nabízí grantové řízení „Společně pro přírodu 2020“, jehož cílem je zvyšování sounáležitosti lidí s místy, kde žijí, také povzbuzení k jejich vlastní aktivitě a zájmu o okolní prostředí, zvyšování kvality životního prostředí a rozvoj komunitního života. Žádat o grant mohou neziskové organizace, studentské a občanské iniciativy, školy, obce i fyzické osoby. Maximální výše grantu na jeden projekt je zde 50 000 Kč. (Nadace Veronica, 2020)

Největší českou environmentální nadací je **Nadace Partnerství**, která pomáhá lidem pečovat o životní prostředí a mění hodnoty české populace k větší odpovědnosti za budoucnost. Nadace působí také na mezinárodní úrovni a spolupracuje s dalšími evropskými asociacemi. Oblastmi, na které se nadace zaměřuje jsou vzdělávání, šetrná turistika a cykloturistika, veřejný prostor a doprava a program Adapterra. Tento program zastřešuje projekty, které pomáhají obcím, organizacím i krajině přizpůsobit se probíhajícím změnám klimatu. V rámci projektu jsou nyní vypsány granty na výsadbu stromů „Sázíme budoucnost“. Oprávněnými žadateli jsou mimo jiné i spolky. Minimální výše grantu je 10 000 Kč a maximální výše grantu je 40 000 Kč. (Nadace Partnerství, 2020)

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody se zaměřuje především na ochranu přírody v okolí Jizerských hor, ale poskytuje také základní grantový program, tzv. průběžné grantování, u kterého probíhá příjem žádostí o nadační příspěvek po celý rok. Určen je pro subjekty i fyzické osoby bez ohledu na to, odkud pochází. Prostřednictvím tohoto programu podporuje například výzkumné projekty, obnovu hodnot přírodního a krajinného prostředí a ekologickou výchovu a osvětu. (Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody, 2020)

Mimo tyto a další ekologicky zaměřené nadace je vhodné oslovit i místní **Nadaci Tomáše Bati ve Zlíně**, která podporuje veřejně prospěšné aktivity, výchovu a vzdělávání mládeže, rozvíjí kulturní a společenské hodnoty s cílem posílení etiky života a podnikání. Tato nadace dlouhodobě podporuje i studentské projekty na UTB a ve Zlíně.

9.12.5 Veřejné rozpočty

Aby mohl spolek žádat o podporu z veřejných rozpočtů, musí bedlivě sledovat vyhlašované výzvy jednotlivých institucí nebo webové stránky krajů a měst. Mimo webové stránky individuálních institucí lze vyhlašované granty sledovat na webových stránkách, kde jsou vedeny databáze grantů pro neziskové organizace, jako například na stránce informačního

servisu pro NNO Econnetu (<https://nno.ecn.cz/>) nebo grantový diář na Neziskovky.cz (<https://grantovydiar.cz/>). Kromě těchto databází grantů lze sledovat přímo samotné organizace, které rozdělují finanční prostředky.

Pro vznikající spolek může získání finančních zdrojů z veřejných rozpočtů znamenat pomalou a náročnou cestu k potřebným prostředkům. Spolek musí nejprve sledovat vyhlášené výzvy a čekat na nějakou, která pro něj bude vhodná. Poté musí podat žádost se všemi vyžadovanými náležitostmi a dále čekat, zda mu finanční podpora bude schválena, což může u velkých dotačních programů trvat řadu týdnů i měsíců.

Spolku tak doporučuji zaměřit se na regionální dotační programy, tzn. dotační programy vyhlášené Zlínským krajem a statutárním městem Zlín. Ve Zlíně je na podporu environmentálních aktivit určen účelový fond – Ekofond, v rámci kterého, lze získat finanční prostředky například na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu nebo na realizované projekty zaměřené ke zlepšení stavu životního prostředí ve Zlíně. Pro rok 2020 jsou všechny příjmy žádostí o dotace již ukončeny a rozhoduje se o přidělení podpory.

I když získání finančních prostředků z veřejných rozpočtů představuje náročnou cestu, jsou tyto příjmy pro NNO jedny z nejpřirozenějších. Organizace tak nemusí vkládat spoustu energie do budování vztahů se svými donátory a přijaté peněžní prostředky nemusí danit.

10 ZHODNOCENÍ PROJEKTU A DOPORUČENÍ

Tato část se zabývá zhodnocením navrhovaného projektu založení UTB za klima, z.s. a analyzováním možných rizik. Dále budou formulována závěrečná doporučení vyplývající z této práce.

10.1 Analýza rizik

Při zakládání spolku je třeba znát rizika, která mohou danou organizaci ovlivnit. Jejich vymezením a snahou o jejich eliminaci může spolek předejít řadě problémů. Existují také rizika, která organizace může ovlivnit jen stěží. To mohou být například legislativní změny dotýkající se neziskových organizací. Budou tak zde uvedeny pouze rizika, kterým může spolek předcházet.

- **Nedostatečná členská základna pro naplňování poslání organizace**

Členská základna spolku je tvořena převážně studenty univerzity, jejichž členství bude trvat většinou pouze po dobu studia. Tito studenti se na činnosti organizace podílí dobrovolně, ve svém volném čase a bez nároku na honorář. Je nutné počítat s fluktuací členů a s rizikem nedostatku lidských zdrojů k naplňování cílů organizace. Nezbytné je tak členům nabízet benefity, které budou plynout z působení ve spolku a dělat každoroční náборы nových členů z řad studentů prvních ročníků bakalářského studia. Benefitem pro členy mohou být cenné zkušenosti, dovednosti a informace z pořádaných akcí a cílově zaměřených workshopů, bez nutnosti platby za účast na dané akci. Zapojením se do spolkové činnosti pomůže členům rozvíjet svou osobnost a aktivní účast na projektech si mohou zařadit jako další schopnosti do svého pracovního životopisu. Důležitým faktorem je i vytváření přátelské atmosféry v kolektivu prostřednictvím teambuldingu.

- **Konflikt mezi spolkem a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně**

Většina činností spolku je zaměřena na úzkou spolupráci s univerzitou. Je zde velké riziko vzniku konfliktu při spolupráci na některém z projektů a odmítnutí další spolupráce ze strany univerzity. Taková situace by pro spolek a jeho cíle činností mohla znamenat značnou komplikaci, až ohrožení poslání či existence organizace. Tomuto riziku lze předcházet plynulou komunikací mezi oběma stranami. Pro zajištění vhodné komunikace s univerzitou je nejlepší, aby za spolek vystupoval omezený počet osob. V případě zvolené organizace budou za spolek vystupovat členové Rady v čele s Předsedou.

- **Vysoký podíl příjmů z jednoho zdroje**

Každá nezisková organizace, která má větší část příjmů z jednoho zdroje, podstupuje vysoké riziko. Pokud by se finance z tohoto zdroje snížily, musela by organizace pokrýt chybějící finance z ostatních zdrojů nebo omezit svou činnost. Zvolený spolek velkou mírou spoléhá na podporu ze strany UTB. Ať se jedná o finanční a materiální podporu nebo bezplatné propůjčení prostor, jestliže tak univerzita nebude disponovat potřebnými prostředky, které by mohla spolku nabídnout, bude spolek muset hledat alternativní řešení. Pokud by spolek přišel o propůjčení prostor a musel tak hledat pronájem kanceláře, znamenalo by to pro něj velkou finanční komplikaci.

- **Neúspěšné získávání vnějších finančních zdrojů**

V kapitole 9.12 byly popsány vhodné zdroje pro financování zvoleného spolku. Z počátku vzniku organizace, bude důležité získávat zdroje nejen z vlastní činnosti formou zpoplatnění pořádaných akcí, ale převážně také z externích zdrojů v podobě grantů a dotací. Riziko neúspěchu v žádostech o poskytnutí dotací a grantů má zde vysokou pravděpodobnost, a to kvůli obtížnosti zpracování žádosti a náročnosti další administrativy. Pokud žádost zpracovává člověk, který v tomto ohledu nemá žádné zkušenosti, musí nasbírat informace a prostudovat postupy pro zpracování žádosti. Tomuto riziku lze předcházet zadáním žádosti někomu, kdo se v dané problematice pohybuje. Výhodou tak může být mít v řadách členů i studenty Veřejné správy, kteří se postup pro podávání žádostí o dotace učí v rámci svého studia.

- **Nezájem cílové skupiny o služby spolku**

Alarmující zprávy o změně klimatu jsou často podávány s útočným a vyčítavým tónem, mnoho lidí tak k neziskovým organizacím v oblasti ochrany životního prostředí a environmentální osvěty chová negativní postoj. Aby spolek vzbudil zájem cílové skupiny, je potřeba zvolit vhodnou formu propagace. Správně cílená včasná masivní propagace, provedena zajímavou a viditelnou formou pomocí sociálních sítí a vývěsních míst v prostorech univerzity, zajistí spolu s offline propagací spolku správní a kvalitní oslovení cílové skupiny a vzbuzení zájmu o danou problematiku.

10.2 Shrnutí a závěrečná doporučení

Na půdě Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně funguje několik studentských spolků. Nedávno zde vznikla i neformální iniciativa studentů „UTB za klima“, jako prostor pro sdílení informací a nápadů, snahu o budování udržitelnějšího prostředí na univerzitě a environmentální vzdělávání studentů, zaměstnanců UTB i široké veřejnosti.

Aby tato iniciativa mohla dále rozvíjet své činnosti a předávat tak poslání dalším generacím studentů UTB, zvažuje založení právnické osoby. Tato práce se zaměřovala na návrh postupu a vytvoření potřebných náležitostí k založení zapsaného spolku UTB za klima z.s.

Analytická část práce začíná analýzou prostředí PESTE, kde jsou formulovány politicko-právní, ekonomické, sociálně-kulturní, technologické a environmentální faktory, které mohou vznikající organizaci ovlivnit. Dále byly rozebrány studentské organizace, které v prostředí UTB již působí a vymezen důvod pro potřebu založení právnické osoby. Pro zjištění, zda by na univerzitní půdě byl zájem o vznik daného spolku, bylo provedeno online dotazníkové šetření na téma Environmentální uvědomělost studentů a zaměstnanců UTB. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 320 respondentů, avšak zaměstnanci byli z důvodu nízkého počtu odpovědí z dalších výzkumů vyloučeni. Další studie se tak věnovaly studentům, kterých bylo celkově 304 napříč fakult univerzity. Byly definovány výzkumné otázky a k nim odpovídající hypotézy. Dotazníky byly vyhodnocovány za pomoci programu MS Excel 2016, XLStatistics a SPSS prostřednictvím statistických metod. Z průzkumu vyplynulo, že studenti mají zájem být více informováni o problematice, jak se chovat udržitelně a jsou ochotni změnit své chování tak, aby vedlo ke zlepšení životního prostředí. Výzkum dále poukázal na nedostatek, kdy se mnoho studentů nemá možnost v rámci svého studia vzdělávat v environmentálních otázkách. Zjištění, že 71,7 % dotazovaných studentů by ocenilo vznik environmentální vzdělávací platformy potvrdilo, že založení spolku by pro studenty UTB bylo přínosné.

Hlavní oblast práce se tak dále zabývala projektem založení zapsaného spolku jako právnické osoby zaměřené na environmentální aktivity v prostředí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Nejprve byly vytvořeny stanovy spolku, které tvoří přílohu této práce. Bylo definováno poslání spolu s cíli a zásadami, které chce spolek zastávat. Dále byla charakterizována cílová skupina a popsána plánovaná činnost spolku i konkrétní dlouhodobé vize. Bylo navrženo složení jednotlivých orgánů a popsány jejich práva a povinnosti, definovány pracovní skupiny a členství ve spolku. Také byly vytvořeny vzorové dokumenty

potřebné k založení právnické osoby spolku, a to stanovy spolku, zápis z ustanovující schůze, listina přítomných, jmenovací listina volených orgánů, čestné prohlášení a souhlas členů rady o zapsání do spolkového rejstříku, souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla a návrh na zápis zapsaných údajů do spolkového rejstříku. Veškeré dokumenty jsou jako výstup této práce obsaženy v přílohách. V projektové části je demonstrativně vylíčen průběh ustanovující schůze a jsou zde navrženy nezbytné kroky a náležitosti k zápisu spolku do spolkového rejstříku, včetně nákladů spojených se založením spolku. Dále bylo v této části formulováno účetní a daňové hledisko založení zapsaného spolku. Organizaci jsem doporučila založení bankovního účtu u Fio banky, kde nemusí hradit žádné poplatky za vedení účtu. Z důvodu lepší přehlednosti a orientace v účetnictví jsem organizaci doporučila vedení účetnictví v plném rozsahu pomocí účetního softwaru Money S3. V těchto kapitolách byly vykalkulovány předpokládané náklady na první rok činnosti spolku a navrženy vhodné zdroje jejich pokrytí. V další části práce jsou doporučeny vhodné způsoby propagace, komunikace spolku směrem k veřejnosti a možnosti spolupráce s ostatními subjekty. V neposlední řadě jsou uvedeny vhodné způsoby financování, mezi které patří samofinancování, fundraising a sponzoring, granty od nadačních fondů a dotace z veřejných rozpočtů. Hlavním zdrojem na pokrytí nákladů spojených se zajištěním zázemí organizace zde představuje samotná UTB. Spolku doporučuji využít kombinaci popsanych zdrojů financování tak, aby nebyl z velké míry závislý pouze na jednom z nich.

ZÁVĚR

Díky působení nestátních neziskových organizací je možné zabezpečit veřejné služby a potřeby občanů České republiky v nejrůznějších oblastech. Touto oblastí je i ochrana životního prostředí, která je nedílnou součástí života každého z nás.

Cílem diplomové práce bylo zpracovat projekt založení studentského zapsaného spolku zaměřeného na environmentální aktivity v prostředí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Teoretická část práce se zabývá definováním pojmů v kontextu s environmentální problematikou a udržitelným rozvojem a popisuje roli neziskového sektoru v oblasti ochrany životního prostředí a tvorby environmentální politiky a osvěty. Byly zpracovány teoretické poznatky související s vymezením neziskových organizací v ČR se zaměřením na zapsaný spolek. Dále byly diskutovány souvislosti se založením právnické osoby ve formě zapsaného spolku a možné způsoby financování.

Cílem analytické části bylo analyzovat prostředí UTB pro nově vznikající spolek a zhodnotit potřebnost organizace zaměřené na environmentální vzdělávání a osvětu. Bylo provedeno dotazníkové šetření, z něhož vyplynul zájem studentů o vznik organizace, která by se zaměřovala na environmentální vzdělávání na UTB. Na základě získaných poznatků teoretické a analytické části byl vypracován projekt založení zapsaného spolku. Byly vytvořeny stanovy spolku, definováno poslání, cíle a předmět činnosti. Dále byla navržena vnitřní organizační struktura a typy členství. Podstatná část práce pojednává o právních krocích založení spolku, v rámci které, byly vypracovány jednotlivé dokumenty potřebné k zápisu spolku do spolkového rejstříku. Byly definovány účetní a daňové aspekty související se založením spolku a doporučeny vhodné zdroje financování daného spolku. V závěru práce byla vypracována stručná analýza rizik a celkové zhodnocení projektu včetně doporučení.

Z výsledků této práce lze konstatovat, že plánované založení právnické osoby v podobě vzdělávací environmentální platformy se jeví jako přínosné a může nejen studentům, ale i univerzitě nabídnout služby, které v tomto prostředí nejsou jinak dostupné. Věřím, že zpracovaná diplomová práce by mohla být užitečná nejen pro zakladatele budoucího spolku, ale i pro univerzitu. Měla bych velkou radost, kdyby alespoň některé doporučené návrhy byly reálně uskutečněny. Doufám, že tak poslání neformální iniciativy UTB za klima, kterou jsme založili, nebude zapomenuto spolu s odchodem aktivních členů z univerzity a že motivace měnit svět k lepšímu se bude šířit dál i mezi budoucí studenty naší alma mater.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEČVÁŘOVÁ, Ivana a Irina Alexandrovna SOLOSHYCH, 2012. *Metodologie environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 116 s. ISBN 978-80-87472-45-3.

BLEWITT, John, 2018. *Understanding sustainable development*. 3. edition. New York: Routledge, 418 p. ISBN 978-13-154-6583-8.

BOUKAL, Petr, 2009. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Praha: Oeconomica, 303 s. ISBN 978-80-2451-650-9.

ČINČERA, Jan, 2007. *Environmentální výchova: od cílů k prostředkům*. Brno: Paido, 116 s. ISBN 978-80-7315-147-8.

ČINČERA, Jan, Kateřina JANČAŘÍKOVÁ, Tomáš MATĚJČEK a kol, 2016. *Environmentální výchova z pohledu učitelů*. Brno: Masarykova univerzita, 207 s. ISBN 978-80-210-8440-7.

DALY, Herman and COBB, John, 1989. *For the Common Good*. Boston: Beacon Press, 492 p. ISBN 978-08-070-4705-7.

DAMOHOŘSKÝ, Milan, 2010. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 629 s. ISBN 978-80-7400-338-7.

ELLIOTT, Jennifer A., 2013. *An introduction to sustainable development*. 4. edition. London: Routledge, 361 p. ISBN 978-04-155-9073-0.

HÁK, Tomáš, Hana KOLÁŘOVÁ a Bedřich MOLDAN, 2002. *Teoretická východiska, souvislosti, instituce. K udržitelnému rozvoji České republiky: vytváření podmínek*. Praha: Centrum Univerzity Karlovy pro otázky životního prostředí, 386 s. ISBN 80-238-8378-X.

HERČÍK, Miloslav, 2004. *111 otázek a odpovědí o životním prostředí: chytrá kniha pro studenty, odborné pracovníky a širokou veřejnost*. Ostrava: Montane, 150 s. ISBN 807-22-5123-6.

HEYWOOD, Andrew, 2008. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 362 s. ISBN 978-80-7380-137-3.

JONES, Van, 2011. *Zelená ekonomika: jedno řešení pro dva nejpálčivější problémy naší doby*. Praha: Vyšehrad, 219 s. ISBN 978-80-7429-032-9.

- KADRNOŽKA, Jaroslav, 2008. *Globální oteplování Země: příčiny, průběh, důsledky, řešení*. Brno: VUTIUM, 467 s. ISBN 978-80-2143-498-1.
- KRAJHANZL, Jan, 2011. Environmentální a proenvironmentální chování. In: ŘEHULKA, Evžen, ed. *Škola a zdraví pro 21. století, 2010: výchova ke zdraví: mezinárodní zkušenosti*. Brno: Masarykova univerzita, s. 243-264. ISBN 9788021054516.
- KRAJHANZL, Jan, 2014. *Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí: pět charakteristik, ve kterých se lidé liší*. Brno: Lipka, 198 s. ISBN 978-80-876-0467-0.
- KOHÁK, Erazim, 2000. *Zelená svatozář: kapitoly z ekologické etiky*. 2. přepracované vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 204 s. ISBN 808-58-5086-9.
- MAIER, Karel, 2012. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 253 s. ISBN 978-80-2474-198-7.
- MEZŘICKÝ, Václav, 2005. *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha: Portál, 207 s. ISBN 807-36-7003-8.
- MOLDAN, Bedřich, 2015. *Podmaněná planeta*. 2. vydání. Praha: Karolinum, 511 s. ISBN 978-80-246-2999-5.
- NOVÁČEK, Pavel, 2011. *Udržitelný rozvoj*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 430 s. ISBN 978-80-244-2795-9.
- PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada, 319 s. ISBN 978-80-2475-699-8.
- STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ, 2012. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
- STERN, Paul C., 2000. New Environmental Theories: Toward a Coherent Theory of Environmentally Significant Behavior. *Journal of Social Issues* [online]. 56(3), 407-424 [cit. 2020-05-11]. DOI: 10.1111/0022-4537.00175. ISSN 0022-4537. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1111/0022-4537.00175>
- ŠMAJS, Josef, Bohuslav BINKA a Ivo ROLNÝ, 2012. *Etika, ekonomika, příroda*. Praha: Grada, 192 s. ISBN 978-80-2474-293-9.
- TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ, 2006. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. 2. vydání. Praha: Portál, 149 s. ISBN 807-36-7178-6.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, 2016. *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015-2020*, 2016 Praha: Úřad vlády České republiky, Sekretariát Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. ISBN 978-80-7440-148-0.

WAISOVÁ, Šárka, Nikola KLÍMOVÁ a Lenka KUDLÁČOVÁ, 2016. *Environmentální spolupráce jako nástroj řešení konfliktů: aktéři, podmínky vzniku a fungování*. Praha: Libri, 192 s. ISBN 978-80-7277-551-4.

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ:

BRUNDTLAND, Gro Harlem, 1987. Our Common Future—Call for Action. *Environmental Conservation* [online]. 14(4), 291-294 [cit. 2020-05-11]. DOI: 10.1017/S0376892900016805. ISSN 0376-8929. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/product/identifier/S0376892900016805/type/journal_article

CARBON BRIEF, © 2019. *COP25: Key outcomes agreed at the UN climate talks in Madrid* [online]. London: Carbon Brief [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.carbonbrief.org/cop25-key-outcomes-agreed-at-the-un-climate-talks-in-madrid>

CENIA, ČESKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ©2020. *EMAS* [online]. Praha: CENIA [cit. 2020-02-11]. Dostupné z: <https://www.cenia.cz/spolecenska-odpovednost/emas/>

ČESKÁ REPUBLIKA, Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, částka 4, s. 81-89. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2527>

ČESKÁ REPUBLIKA, Zákon č. 198 ze dne 24. května 2002, o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 82, s. 4835-4839. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3901>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘED, © 2020. *Satelitní účet neziskových institucí* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat

EVROPSKÁ UNIE, © 2020. *Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí – Prohlášení* [online]. Lucemburk: Publications Office of the European Union, [cit.2020-05-12]. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:22005A0517\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:22005A0517(01))

EUROSKOP.CZ, ©2005-2020. *O komunitárních programech* [online]. Praha: Euroskop.cz [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8643/sekce/o-komunitarnich-programech/>

FACEBOOK, © 2020. *UTB za klima – Události* [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/UTBzaklima/events/?ref=page_internal

FINPARADA.CZ, © 2020. *Podnikatelské účty* [online]. Praha: Finparada.cz [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <https://www.finparada.cz/Bankovni-Ucty-Kalkulacka-Podnikatelskych-Uctu.aspx>

KOLLMUSS, Anja a Julian AGYEMAN, © 2010. *Mind the Gap: Why do people act environmentally and what are the barriers to pro-environmental behavior? Environmental Education Research* [online]. 8(3), 239-260 [cit. 2020-05-11]. DOI: 10.1080/13504620220145401. ISSN 1350-4622. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13504620220145401>

MINISTERTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, © 2020 *Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/>

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2019. *Akční plán EVVO na léta 2019-2021* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/akcni_plan_evvo_2019_2021/\\$FILE/OFDN-AP_EVVO_2019_2021-22022019.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/akcni_plan_evvo_2019_2021/$FILE/OFDN-AP_EVVO_2019_2021-22022019.pdf)

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2020. *Dobrovolné dohody* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-02-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/dobrovolne_dohody

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2020. *Dobrovolné nástroje* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-02-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/dobrovolne_nastroje

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2020. *Environmentální vzdělávání a poradenství* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-02-19]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/environmentalni_vzdelavani_poradenstvi

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2020. *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/>

MINISTERTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2019. *Výzva Programu na podporu projektů NNO pro rok 2020* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-05-

12]. Dostupné z [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/projekty_nno2020/\\$FILE/ofdn01-vyzvapodprogramA202020190923.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/projekty_nno2020/$FILE/ofdn01-vyzvapodprogramA202020190923.pdf)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2020. *Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, [cit. 2020-05-12]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotního_prostredi/\\$FILE/SOPSZP-Aktualizace_SPZP_2012-2020-20161123.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotního_prostredi/$FILE/SOPSZP-Aktualizace_SPZP_2012-2020-20161123.pdf)

NADACE IVANA DEJMALA PRO OCHRANU PŘÍRODY, © 2020. *Základní grantový program* [online]. Liberec: Nadace Ivana Dejmal pro ochranu přírody [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.nadaceivanadejmala.cz/granty-zakladni-grantovy-program>

NADACE PARTNERSTVÍ, © 2020. *Granty na výsadby stromů 2020 | Sážíme budoucnost* [online]. Brno: Nadace Partnerství [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://www.nadacepartnerstvi.cz/Vysadby-stromu-2020-Sazime-budoucnost>

NADACE VERONICA, © 2020. *Grantové řízení Společně pro přírodu 2020* [online]. Brno: Nadace Veronica [cit. 2020-06-06]. Dostupné z: <https://nadace.veronica.cz/page/ziskej-grant/aktualni-uzaverky.php>

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY, © 1992. *Ústava České republiky*. [online]. Praha: Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN, © 2020. *Ekofond* [online]. Zlín: Statutární město Zlín [cit. 2020-05-04]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/ekofond-cl-890.html>

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN, © 2020. *Strategie rozvoje Statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020* [online]. Zlín: Statutární město Zlín [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2800/05e7fb05-0-strategie-zlin-2020-navrhovacast-1-0.pdf>

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN, © 2020. *Univerzitní město* [online]. Zlín: Statutární město Zlín [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/univerzitni-mesto-cl-7.html>

UI GREENMETRIC, ©2019. *Overall Rankings 2019* [online]. Depok: University of Indonesia [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <http://greenmetric.ui.ac.id/overall-rankings-2019/>

UNITED NATIONS, © 2019. *Cíle udržitelného rozvoje* [obrázek]. In: United Nations. *Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)* [online]. [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>

UNITED NATIONS, © 2020. *The Sustainable Development Agenda* [online]. New York: United Nations [cit. 2020-05-13]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, © 2017. *Strategický rámec Česká republika 2030* [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor pro udržitelný rozvoj [cit. 2020-04-28]. ISBN 978-80-7440-188-6. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/ceska_republika_2030/\\$FILE/OUR_Strategicky_ramec_20181015.pdf.002.002.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/ceska_republika_2030/$FILE/OUR_Strategicky_ramec_20181015.pdf.002.002.pdf)

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, © 2019. *Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2020* [online]. Praha: Úřad vlády České republiky [cit.2020-05-12]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/Hlavni_oblasti_statni_dotacni_politiky_NNO_2020.pdf

VOŠTOVÁ, Zdeňka, ©2018. Environmentální žal a ekologická úzkost. *Zdeňka Voštová - Terapeutka, mediátorka, lektorka* [online]. Praha: Mgr. Zdeňka Voštová [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.vostova.cz/environmentalni-zal/>

VYSOKE ŠKOLY.CZ, © 2020. *Ekologie a ochrana prostředí* [online]. Praha: EDUroute [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/v/prirodni-vedy/ekologie-a-ochrana-prostredi/>

ZELENÝ KRUH, © 2020. *Etický kodex: Principy posilování transparentnosti NNO na poli ekologického sektoru* [online]. Praha: Zelený kruh [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <http://zelenykruh.cz/clenstvi/transparentnost-nno/eticky-kodex/>

ZLÍSNKÝ KRAJ, © 2020. *Analýza a prognóza demografického vývoje Zlínského kraje a jeho obcí* [online]. Zlín: Krajský úřad Zlínského kraje [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/12109/prognoza-zlin-ver03042017.pdf>

ZLÍSNKÝ KRAJ, © 2020. *Podpora ekologických aktivit v kraji* [online]. Zlín: Krajský úřad Zlínského kraje [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/clanky/aktuality/15977/rp04-20-program.docx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ARES – Administrativní registr ekonomických subjektů

CENIA – Česká informační agentura životního prostředí (Czech Environmental Information Agency)

CO₂ – Oxid uhličitý

COPNI – Klasifikace služeb neziskových institucí sloužících domácnostem (Classification of the Purposes of Non-Profit Institutions)

ČSÚ – Český statistický úřad

DPH – Daň z přidané hodnoty

EMAS – Systém ekologického řízení a auditu (Eco-Management and Audit Scheme)

ESF – Evropský strukturální fond

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

EU – Evropská unie

EVVO – Environmentální vzdělání, výchova a osvěta

FAI – Fakulta aplikované informatiky

FAME – Fakulta managementu a ekonomiky

FHS – Fakulta humanitních studií

FLKŘ – Fakulta krizového řízení

FMK – Fakulta multimediálních komunikací

FT – Fakulta technologická

FS – Fond soudržnosti

FÚ – Finanční úřad

ICNPO – Mezinárodní klasifikace neziskových organizací (The International Classification of Non-profit Organizations)

IPCC – Mezinárodní panel pro změny klimatu (Intergovernmental Panel on Climate Change)

IUCN – Mezinárodní svaz ochrany přírody (International Union for Conservation of Nature's)

MDGs – Rozvojové tisíciletí (Millennium Development Goals)

MŽP – Ministerstvo Životního prostředí

NASA – Národní úřad pro letectví a vesmír (National Aeronautics and Space Administration)

NNO – Nestátní nezisková organizace

NOZ – Nový občanský zákoník

NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

OP – Operační program

OR – Obchodní rejstřík

OSN – Organizace spojených národů (United Nations)

PO – Právnícká osoba

UNESCO – Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

WWF – Světový fond na ochranu přírody (World Wildlife Fund)

UNEP – Program OSN pro životní prostředí (United Nation Environment Programme)

WCED – Světová komise Organizace spojených národů pro životní prostředí a rozvoj (United Nations World Commission on Environment and Development)

WMO – Světová meteorologická organizace (World Meteorological Organization)

USA – Spojené státy americké (United States of America)

UTB – Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Z.S. – Zapsaný spolek

ŽP – Životní prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Model environmentálního chování (Zdroj: Kullmuss a Ahyeman, 2002)</i>	<i>19</i>
<i>Obr. 2. Oblasti udržitelného rozvoje – pilířové zobrazení (Zdroj: Elliott, 2013; vlastní zpracování)</i>	<i>21</i>
<i>Obr. 3. Oblasti udržitelného rozvoje – kruhové zobrazení (Zdroj: Elliott, 2013; vlastní zpracování)</i>	<i>22</i>
<i>Obr. 4. Cíle udržitelného rozvoje (Zdroj: United Nations, © 2019)</i>	<i>23</i>
<i>Obr. 5. Logo UTB za klima (Zdroj: UTB za klima, 2020)</i>	<i>64</i>
<i>Obr. 7. Schéma organizační struktury UTB za klima z.s. (Zdroj: vlastní zpracování).....</i>	<i>69</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle pohlaví. (Zdroj: vlastní zpracování).....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 2. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle fakult (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 3. Zájem studentů UTB o problematiku životního prostředí podle oborů (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	<i>59</i>
<i>Tab. 4. Ochota studentů změnit své návyky vedoucí ke zlepšení životního prostředí podle pohlaví. (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	<i>59</i>
<i>Tab. 5. Možnost studentů environmentálně se vzdělávat v rámci svého studia podle oborů a fakult (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	<i>60</i>
<i>Tab. 6. Zájem studentů o vznik environmentální platformy na UTB podle pohlaví (Zdroj: vlastní zpracování).....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 7. Správní poplatky (Zdroj: Zákon o správních poplatcích; vlastní zpracování).....</i>	<i>75</i>
<i>Tab. 8. Předpokládané náklady na první rok činnosti spolku (Zdroj: vlastní zpracování) .</i>	<i>79</i>
<i>Tab. 9. Předpokládané náklady na první rok činnosti spolku s podporou UTB (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	<i>80</i>
<i>Tab. 10. Předpokládané náklady na zázemí spolku za rok (Zdroj: UTB ve Zlíně, vlastní zpracování)</i>	<i>84</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výstupy dotazníkového šetření

Příloha P II: Návrh stanov spolku

Příloha P III: Návrh zápisu z ustanovující schůze

Příloha P IV: Vzor listiny přítomných

Příloha P V: Návrh jmenovací listiny volených orgánů

Příloha P VI: Návrh čestného prohlášení a souhlasu členů rady o zapsání do spolkového rejstříku

Příloha P VII: Návrh souhlasu vlastníka nemovitostí

Příloha P VIII: Vzor návrhu na zápis do spolkového rejstříku

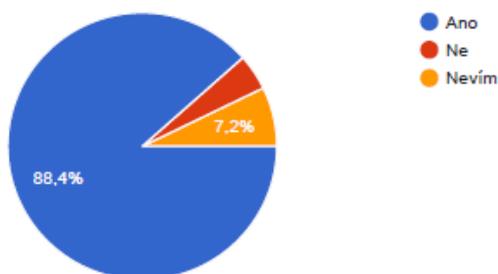
PŘÍLOHA P I: VÝSTUPY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Environmentální uvědomělost studentů a zaměstnanců UTB

320 odpovědí

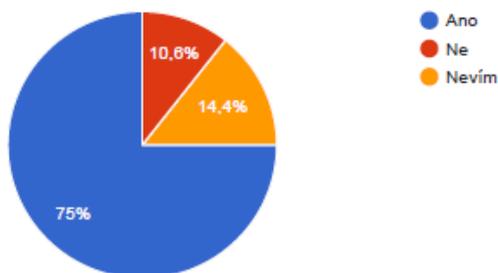
Má globální změna klimatu vliv na situaci životního prostředí v ČR?

320 odpovědí

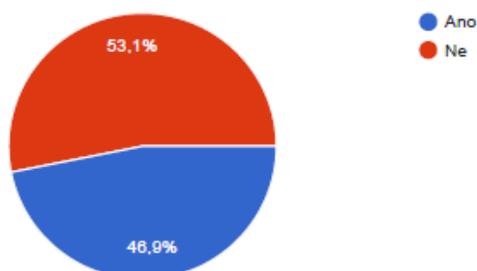
Může změna klimatu dopadnout na Váš život v následujících 5 letech?

320 odpovědí

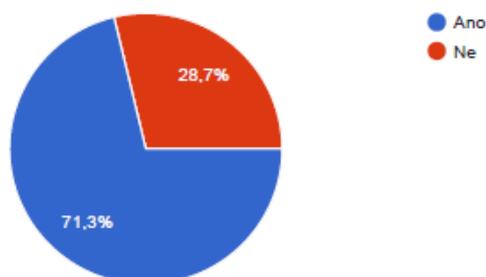
Zajímáte se aktivně o stav životního prostředí? (Zjišťujete informace o aktuálním stavu životního prostředí prostřednictvím odborných článků, dokumentárních filmů, vědeckých studií, sledováním organizací zaměřujících se na ochranu životního prostředí apod.)

320 odpovědí

Víte, co znamená udržitelný rozvoj?

320 odpovědí

Napište svými slovy, co podle Vás pojem udržitelný rozvoj znamená.

202 odpovědí

Žít dle možností, jaké nám Země nabízí, a ne na úkor našich dětí či jiných států

Takový rozvoj, který neomezí zdroje pro budoucí generace.

Dochází k rozvoji společnosti, kdy je zároveň zachovááno životní prostředí

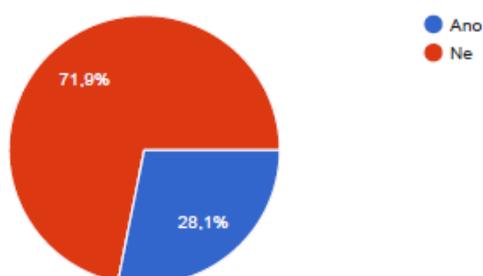
Dělat věci tak zde na této planetě mohli žít i další generace lidí.

Tak aby, my (společnost) jsme se rozvíjely takovým způsobem, abychom co nejméně zatěžovaly přírodu (životní prostředí)(v zjednodušeném pojetí).

Rozvoj, produkce (čehokolí) a obecně nějaké běžné "fungování" z hlediska materiální stránky, které nebude mít negativní dopad na planetu. Využívání (ideálně) více lokální zdrojů a především takových, které méně zatěžují planetu (např. látky z materiálů /rostlin/ které nevyžadují tak velkou spotřebu vody jako jiné atd.), zároveň omezení používání chemikálií, nerecyklovatelných materiálů... A z mého pohledu k tomu patří i férové podmínky pro zaměstnance - bezpečné pracovní podmínky, férové mzdy, benefity apod.

Připadáte si nuceni osobně se zajímat o environmentální problematiku?

320 odpovědí

Proč se cítíte být nuceni se o tuto problematiku zajímat?

79 odpovědí

Změna životního prostředí se týká nás všech, všichni se musíme snažit dbát o životní prostředí jak jen můžeme

Nutí nás k tomu okolí a společnost. Ale já osobně to považuji za správné vzhledem k tomu jak se spousta lidí k dané problematice staví.

Cítím se špatně, když to nedělám

Tlačí na mě okolí

Kvůli našim dětem a v podstatě i kvůli našemu spokojenému stáří

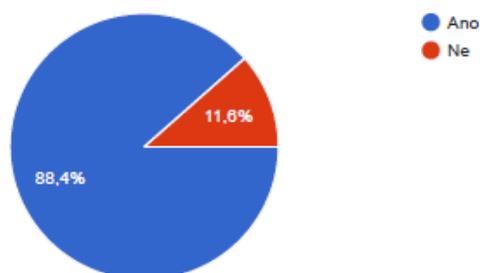
musím

Jelikož chci aby mé děti měli vůbec kde žít, aby existovaly pralesy a byla pořádná zima

Kvůli tomu, abychom měli další generacím co předat, než to všechno zničíme

Cítíte vlastní potřebu chovat se udržitelně ve vztahu k životnímu prostředí?

320 odpovědí

Děláte běžně nějakou činnost, kterou považujete za udržitelné chování? Pokud ano, napište prosím jakou.

283 odpovědí

Nakupuji potraviny bezobalové, maso jím jednou v týdnu, cestuji vlakem, nevlastním auto.

Recyklace, neplytvám vodou, potravinami, máme zahradu a v době sklizně jíme to, co máme převážně na zahradě, jinak se snažím kupovat potraviny z okolí, aby nebyly z daleka dovezené.

Klasické třídění, neznečišťovat, apod.

Třídím odpad

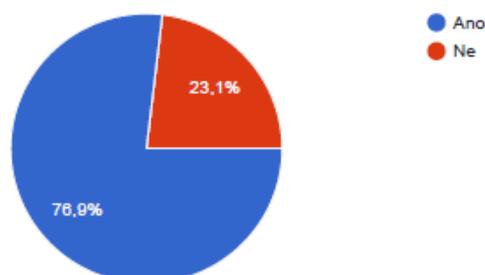
Třídění, darování použitých věcí

Chodím pěšky, třídím odpad, nakupuji zero waste

Třídít odpad, omezovat plasty

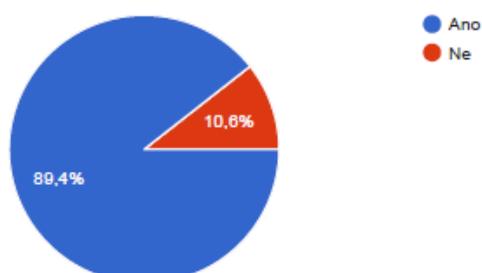
Chtěli byste více informací o tom, jak se chovat udržitelně?

320 odpovědí

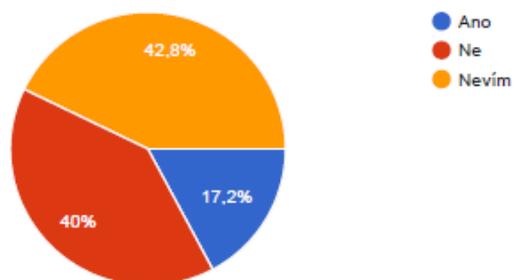
Byli byste ochotni změnit své návyky tak, aby vedly ke zlepšení životního prostředí?

320 odpovědí

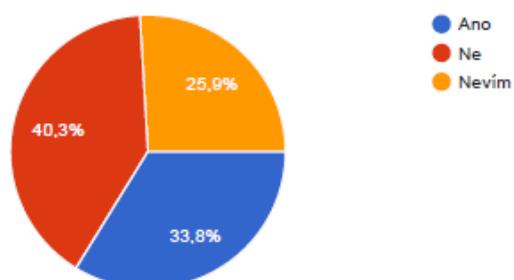
Domníváte se, že se UTB dostatečně věnuje udržitelnému rozvoji?

320 odpovědí

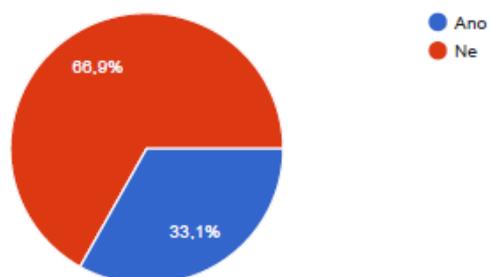
Máte v rámci svého studia/zaměstnání na UTB možnost se environmentálně vzdělávat?

320 odpovědí

Motivuje UTB své studenty/zaměstnance k udržitelnému chování?

320 odpovědí

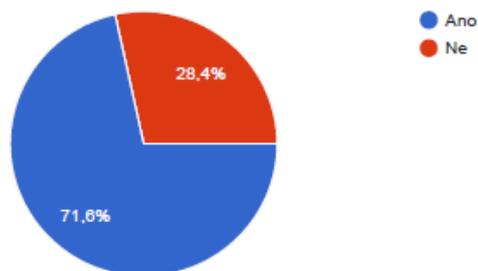
Jak UTB motivuje své studenty/zaměstnance k udržitelnému chování?

99 odpovědí

- Na chodbách jsou koše na tříděný odpad
- Na FMK např. tématicky zaměřené soutěže a výstavy. Konference
- Koše na tříděný odpad
- Košmi na separovanie odpadu
- Zařazení přednášek na toto tema, enviromentalni vychova
- vyučující s námi o tomto problému mluví
- třídte odpad
- Třídění odpadu v prostorách UTB
- Všade máme smetné koše na triedenie odpadu

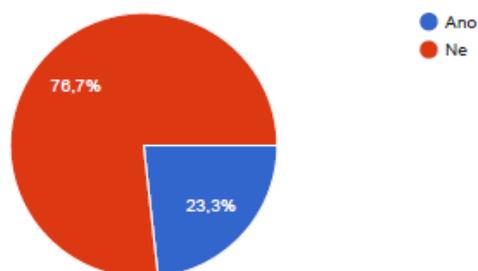
Ocenili byste existenci environmentální platformy na UTB, která by poskytovala vzdělávací a poradenské služby pro své studenty a zaměstnance?

320 odpovědí

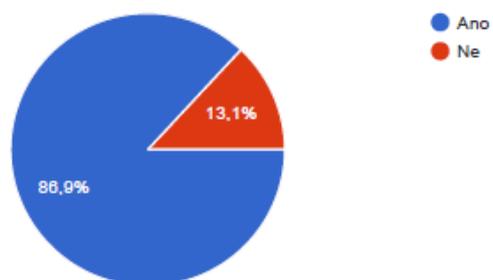
Slyšeli jste o neformálním spolku UTB za klima?

318 odpovědí

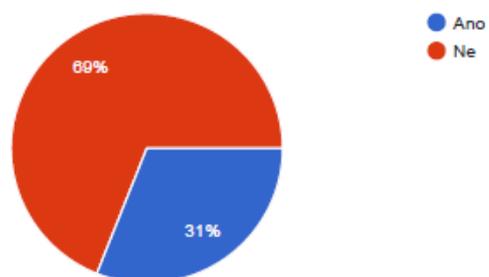
Účastnili byste se přednášek a akcí organizovaných takovým spolkem?

229 odpovědí

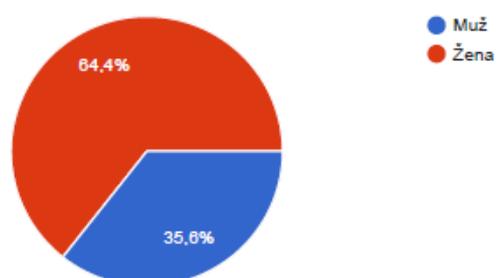
Měli byste zájem se osobně podílet na fungování spolku?

229 odpovědí

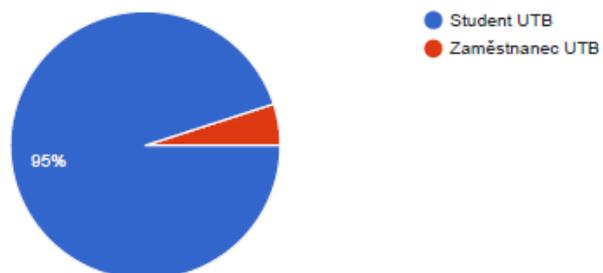
Jsem

320 odpovědí

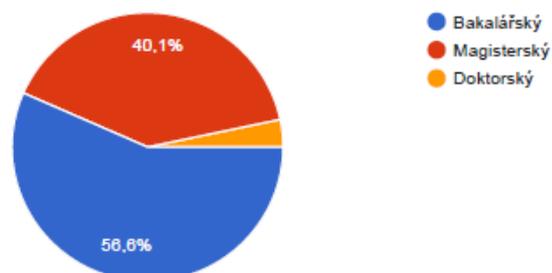
Jsem

320 odpovědí

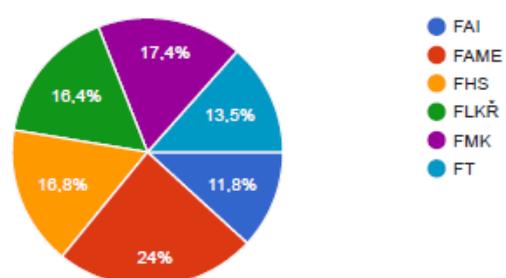
Typ studijního programu

304 odpovědí

Fakulta

304 odpovědí

PŘÍLOHA P II: NÁVRH STANOV SPOLKU

STANOVY SPOLKU - UTB ZA KLIMA -

I.

Název, forma a sídlo

- (1) Název spolku je **UTB za klima, z.s.** (dále jen „spolek“).
- (2) Sídlo spolku je Zlín.
- (3) UTB za klima, z.s. je spolek ve smyslu §214 a násl. Zákona č. 89/2012 Sb., a jako takový je právnickou osobou způsobilou k právním jednáním.

II.

Statut Spolku

- (1) UTB za klima, z.s. je dobrovolným, nestátním, neziskovým a nepolitickým spolkem, sdružující studenty, akademické pracovníky i zaměstnance Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně s aktivním zájmem budování udržitelného prostředí na této univerzitě.

III.

Účel spolku

- (1) Spolek se zaměřuje na poskytování informací, neformální výchovu a vzdělávání ve snaze napomáhat k všestrannému udržitelnému rozvoji společnosti. Spolek sdružuje studenty i akademické pracovníky a zaměstnance UTB, kteří společně hledají způsoby, jak pozitivně pomoci k udržitelnému chodu UTB a vzdělávají sebe i své okolí v environmentálních otázkách.
- (2) **Základními cíli jsou zejména:**
 - a. Snažit se o rozvoj prostředí a života studentů a zaměstnanců Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v souladu s udržitelným rozvojem.
 - b. Posílit společenskou odpovědnost a environmentálně příznivé chování na UTB.
 - c. Informovat veřejnost o stavu životního prostředí, zdůrazňovat urgentnost řešení klimatické krize, jejich příčinách i důsledcích.
 - d. Spolupracovat s vedením UTB na vytváření strategických opatření a navrhovat dlouhodobé koncepce udržitelného chodu UTB, které budou mít pozitivní vliv na klima a životní prostředí.
 - e. Spolupracovat a postupovat společně v záležitostech, které se dotýkají všech organizací zastupující studenty UTB.
 - f. Prosazovat dobré jméno UTB a propagovat jeho kroky k udržitelnému rozvoji.

- g. Hledat a prosazovat lidské hodnoty a způsoby života umožňujících udržitelný rozvoj.
 - h. V rámci činnosti dbát na zásady ekologického chování a být tak vzorem pro ostatní.
- (3) Za tímto účelem spolek poskytuje svým členům prostor pro seberealizaci, navazuje vztahy s veřejností a spolupracuje s vedením UTB, podnikatelským sektorem, organizacemi veřejného sektoru a dalšími neziskovými organizacemi a jinými podobně zaměřenými subjekty v České republice i zahraničí.

IV.

Hlavní činnost spolku

- (1) Hlavní činnost spolku směřuje k ochraně a uspokojení společných zájmů a naplňování poslání, tak jak jsou stanoveny ve článku III, a to je prováděno zvláště prostřednictvím:
- a. Organizování vzdělávacích akcí (přednášek, seminářů, workshopů, informačních stánků, setkávání odborníků s veřejností apod.).
 - b. Pořádání osvětových a zábavných akcí na mezinárodní dny významné pro životní prostředí (Den Země, Světový den lesů, Světový den vody, Světový den zdraví apod.).
 - c. Organizování kampaní a petičních aktivit, jež cíleně usilují o prosazení environmentálně příznivých řešení.
 - d. Informační a osvětová činnost, prostřednictvím vyhledávání a shromažďování informací, vytváření odborných textů, správy informačních systémů a provozování zpravodajských kanálů.
 - e. Praktická činnost a participace na projektech, zaměřených na environmentální problematiku, ve spolupráci s vedením UTB, jednotlivými fakultami a organizacemi zde působícími.
 - f. Propagační činnost o vývoji UTB v environmentálních otázkách.
 - g. Ochrana přírodních a kulturních hodnot a zdravého životního prostředí nenásilnými a demokratickými prostředky.

V.

Členství ve spolku

- (1) Řádným členem spolku se může stát každý jednotlivec, který splňuje podmínky pro přijetí do spolku dle těchto stanov. Členství vzniká v momentě, kdy Plenární schůze rozhodne o přijetí nového člena na základě jeho žádosti. Plenární schůze může odmítnout přijetí žádosti o členství, pokud dojde k většinovému názoru, že přijetím žadatele za člena by mohlo být ohroženo řádné plnění poslání spolku.
- (2) Členství trvá po dobu, kdy člen splňuje podmínky pro členství, není-li ukončeno způsoby uvedenými v těchto stanovách.
- (3) **Členem spolku se může stát každá fyzická osoba, která:**
 - a. projeví zájem o členství ve spolku a souhlasí s účelem spolku,
 - b. je řádným studentem UTB a je zapsána do jakékoli formy studia na UTB, nebo je v pracovněprávním vztahu k UTB,
 - c. souhlasí se stanovami a cíli spolku a zavazuje se plnit uvedené povinnosti člena spolku.
- (4) **Každý člen spolku má právo zejména:**
 - a. Hlasovat v rámci Plenární schůze o všech projednávaných náležitostech.
 - b. Volit a být volen do všech funkcí spolku.
 - c. Jednat jménem spolku v mezích pověření Radou spolku.
 - d. Podílet se na plnění cílů spolku a účastnit se akcí pořádaných spolkem.
 - e. Být informován o všech rozhodnutích orgánů spolku a o všech jeho činnostech.
 - f. Obracet se na orgány spolku s návrhy a protinávrhy, podněty a stížnostmi a žádat o jejich vyjádření.
 - g. Zažádat Radu spolku o udělení čestného členství ve spolku.
- (5) **Každý člen spolku je povinen zejména:**
 - a. Dodržovat stanovy a přijatá usnesení a rozhodnutí spolku.
 - b. Účastnit se zasedání Plenární schůze spolku.
 - c. Akceptovat a implementovat rozhodnutí Rady spolku.
 - d. Chovat se podle dobrých mravů a zákonů, nepoškozovat dobré jméno organizace a univerzity.
 - e. Svými vědomostmi a zručnostmi se podílet na činnosti a aktivitách spolku.

(6) Čestné členství:

- a. Čestným členem se automaticky stává každý člen Rady spolku poté, co řádně ukončí svůj mandát.
- b. O čestném členství může také žádat řádný člen, který končí studium, nebo pracovní poměr na UTB a zanikne mu tak řádné členství. O udělení čestného členství rozhoduje Rada spolku.
- c. Rada spolku může dle svého uvážení udělit čestné členství každému členu spolku nebo jiné osobě za dlouhodobý nebo významný přínos pro spolek.
- d. Rada spolku může udělené čestné členství odejmout, pokud se čestný člen vůči spolku dopustí závažného porušení dobrých mravů, jedná proti stanovám a smyslu zřízení spolku a poškozují dobré jméno spolku nebo univerzity.
- e. Kromě práva volit a být volen má čestný člen všechna práva a povinnosti řádného člena.

(7) Členství zaniká:

- a. Oznámením o vystoupení člena ze spolku Plenární schůzi nebo Radě spolku.
 - b. V momentě, kdy člen ukončí své studium, nebo pracovní poměr na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a není mu přiděleno čestné členství.
 - c. Vznikem skutečnosti, která podle dobrých mravů, zákona nebo stanov spolku brání v jeho členství ve spolku.
 - d. Rozhodnutím Plenární schůze o vyloučení člena ze spolku.
 - e. Úmrtím člena spolku.
 - f. Zánikem spolku.
- (8) V případě zániku členství zaniká mandát v orgánech spolku.
- (9) Spolek nesmí jakéhokoli člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy. Členové spolku neručí za dluhy a jiné závazky spolku. Členství je dobrovolné a nevztahuje se na něj žádný členský poplatek. Členství se váže na osobu člena, je nepřevoditelné na jinou osobu a nepřechází na jeho právního nástupce.

VI.

Organizační uspořádání spolku

(1) Organizační strukturu spolku tvoří:

- a. Plenární schůze všech osob s hlasovacím právem – nejvyšší orgán spolku.
- b. Rada spolku (dále jen Rada) – statutární orgán spolku.

- c. Předseda – výkonný představitel spolku.
- (2) Práva a povinnosti jednotlivých orgánů, způsob vzniku a zániku jejich funkce a průběh jejich jednání je upraven dále ve stanovách.

VII.

Plenární schůze

- (1) Nejvyšším orgánem spolku je Plenární schůze všech jeho členů s hlasovacím právem. Plenární schůzi svolává Rada podle potřeby. Termín konání schůze musí oznámit alespoň pět kalendářních dní předem.
- (2) **Plenární schůze se schází podle potřeby, minimálně však dvakrát ročně, aby zejména:**
 - a. Zvolila nebo odvolala členy Rady (pro volby do Rady, nebo odvolání z ní, je zapotřebí min. 2/3 hlasů všech řádných přítomných členů).
 - b. Schválila stanovy spolku a změny těchto stanov.
 - c. Schválila koncepci činnosti spolku a jeho cíle na příští rok.
 - d. Rozhodla o přijetí a vyloučení člena ze spolku, nebo rozhodla o udělení čestného členství.
- (3) Aby byla Plenární schůze usnášeníschopná, musí být přítomno alespoň 2/3 všech řádných členů. Plenární schůze rozhoduje na základě hlasování, přičemž každý člen má jeden hlas a hlasy všech členů spolku jsou si rovny. Rozhodnutí přijímá nadpoloviční většina všech přítomných řádných členů.
- (4) Není-li Plenární schůze usnášeníschopná, koná se nejdříve 30 minut po původním termínu náhradní Plenární schůze, která je usnášeníschopná vždy (to neplatí pro volby a odvolání členů Rady).
- (5) O všech personálních změnách hlasuje Plenární schůze tajným hlasováním, ostatní hlasování jsou veřejná.
- (6) O průběhu Plenární schůze je nutné vést zápis, který musí být zpracován Radou a odeslán na e-mailovou adresu všech členů spolku nejpozději do 7 pracovních dnů od jejího ukončení.

VIII.

Rada spolku

- (1) Rada je druhým nejvyšším orgánem spolku, řídí jeho činnost v souladu se stanovami a interními dokumenty spolku po celé své funkční období.

- (2) Rada je statutárním orgánem a je složena ze tří členů – Předsedy, Místopředsedy a Tajemníka. Členství v Radě vzniká podpisem jmenovací listiny na základě řádné volby Plenární schůzí. V čele Rady stojí a jeho činnost řídí Předseda.
- (3) Jednat jménem spolku může vždy jen předseda společně s dalším členem Rady. Tyto osoby mají právo vydávat stanoviska, prohlášení a podepisovat smlouvy.
- (4) Členové Rady jsou voleni na období 2 let.
- (5) Rada se schází minimálně jednou za šest měsíců, aby kontrolovala a spravovala spolek. Zasedání Rady svolává kterýkoliv její člen a primárně ji řídí Předseda spolku. Rada je usnášeníschopná pouze za účasti všech jejích členů.
- (6) **Rada má zejména tyto práva a povinnosti:**
 - a. Svolává Plenární schůzi.
 - b. Vypracovává koncepci činností spolku a jeho cíle na období 1 roku.
 - c. Řídí činnost organizace, činí strategická rozhodnutí a schvaluje dokumenty závazné pro všechny členy a orgány, kromě stanov spolku.
 - d. Pečuje o spolek tak, aby i v budoucnu mohl úspěšně naplňovat své poslání.
 - e. Nese zodpovědnost za finanční zajištění činnosti organizace a hospodaření s těmito prostředky a schvaluje výsledek hospodaření.
 - f. Rada předkládá návrhy na čestné členství a odpovídá za evidenci členů spolku.
 - g. Rada je povinna se řídit rozhodnutím Plenární schůze.
- (7) Členství v Radě může zaniknout:
 - a. Uplynutím funkčního období.
 - b. Skutečností, která brání členovi v řádném členství ve spolku.
 - c. Úmrtím.
 - d. Odstoupením.
 - e. Odvoláním.
- (8) Na uvolněné místo člena Rady musí zvolit Plenární schůze nového člena na nejbližším zasedání, maximálně však do 30 dnů.

IX. Předseda

- (1) Předseda je nejvyšším výkonným představitelem spolku tzn. zastupuje spolek navenek a jedná jménem organizace na veřejnosti i ve věci právních úkonů vždy společně s jedním z dalších členů Rady. Podepisování za spolek se děje tak, že k názvu spolku připojí svůj podpis vždy předseda a jeden další člen Rady.

- (2) Předseda je volen Plenární schůzí na funkční období 2 let. Jeho funkční období končí předáním funkce nastupujícímu předsedovi. Předání je nutné provést nejpozději do 14 dnů od zvolení nového předsedy.
- (3) K výlučným kompetencím předsedy patří zejména:**
- a. Svolávat a řídit Radu spolku.
 - b. Povinnost informovat Plenární schůzi o všech záležitostech, které se týkají organizace nebo ji nějak ovlivňují.
 - c. Předseda zodpovídá za řízení a chod organizace.
 - d. Předseda má povinnost nominovat kandidáty na post Místopředsedy a Tajemníka, svolat a uspořádat Plenární schůzi za účelem voleb do těchto funkcí, a to nejpozději do 30 dnů od momentu, kdy některý z těchto funkcí není obsazena.
- (4) Předseda má právo veta, předsedovo veto lze přehlasovat 2/3 hlasů Plenární schůze.
- (5) Předseda má právo rozhodnout při hlasování v případě rovnosti hlasů.
- (6) Předseda může na jednání nejvyššího orgánu spolku pozvat i jiné fyzické či právnické osoby, s ohledem na projednávanou záležitost.

X.

Místopředseda

- (1) Místopředseda je volen na funkční období 2 let ode dne zvolení.
- (2) Nominace do funkce Místopředsedy překládá Předseda Plenární schůzi, která hlasuje o jeho zvolení.
- (3) Místopředseda má právo jednat společně s Předsedou, nebo jej plně zastupovat, a to na základě Předsedova písemného svolení (postačí formou e-mailu).
- (4) Místopředseda automaticky přebírá práva a povinnosti Předsedy v případě, že Předseda není schopen vykonávat svou funkci nepřetržitě po dobu 60 dnů. V tomto případě má Místopředseda povinnost svolat Plenární schůzi v co nejkratším možném termínu (nejdéle však do 14 dnů) za účelem volby nového Předsedy.

XI.

Tajemník

- (1) Tajemník je volen na funkční období 2 let ode dne zvolení.
- (2) Nominace do funkce Tajemníka překládá Předseda Plenární schůzi, která hlasuje o jeho zvolení.
- (3) Tajemník má právo jednat společně s Předsedou, nebo jej plně zastupovat, a to na základě Předsedova svolení.

- (4) Tajemník má povinnost starat se o finanční záležitost organizace s péčí řádného hospodáře (vedení účetnictví, správa účetních dokladů, správa bankovních účtů organizace a rozpočetnictví, archivace dokumentů).

XII.

Hospodaření spolku

- (1) Spolek rozhoduje o svém financování a hospodaření samostatně v souladu s platnými právními předpisy, těmito Stanovami spolku a dalšími vnitřními předpisy.
- (2) Prostředky na svou činnost získává spolek zejména z darů fyzických a právnických osob, účelově zaměřených grantů a dotací a příjmů z neziskové činnosti v souladu s cíli spolku.
- (3) Finanční prostředky jsou uloženy v pokladně spolku, případně na účtech organizace a za jejich řádnou evidenci zodpovídá Tajemník spolku, který provádí výplaty prostředků a předkládá je ke schválení Radě.
- (4) Tajemník je povinen jednou ročně předkládat účetnictví a zprávu o hospodaření spolku ke kontrole Radě.
- (5) Výdaje spolku jsou zaměřeny na uskutečňování cílů spolku v souladu s formami hlavní činnosti uvedenými v těchto stanovách a případně též na jeho správu.
- (6) Spolek nakládá se svým jměním s péčí řádného hospodáře ve prospěch poslání spolku. Prostředky vynakládá výhradně na úkony spojené s předmětem činnosti spolku a tyto výdaje jsou řádně podloženy účetními doklady.

XIII.

Zánik spolku

- (1) V případě okolností, jež povedou k potřebě ukončit činnost spolku, může o tomto rozhodnout Plenární schůze. Spolek může zaniknout dobrovolným rozpuštěním na základě rozhodnutí nejvyššího orgánu nebo z jiného důvodu stanoveného zákonem.
- (2) Po zániku spolku budou jeho finanční prostředky použity na vypořádání pohledávek členů spolku, jež jim vznikly s činností spolku a na krytí vzniklých závazků vůči ostatním právnickým i fyzickým osobám a státu. Po vypořádání závazků a pohledávek bude zbylý majetek a finanční prostředky dle rozhodnutí Plenární schůze předány jiné právnické nebo fyzické osobě, jejíž cíle jsou blízké cílům spolku.

XIV.

Závěrečná ustanovení

- (1) Stanovy jsou závazné pro všechny členy spolku, mohou být měněny Plenární schůzí na návrh Rady spolku.
- (2) Není-li v těchto stanovách uvedeno jinak, řídí se organizace a činnost spolku ustanovením § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.
- (3) Stanovy byly schváleny na ustanovující schůzi dneÚčinností nabývají dnem zápisu do spolkového rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně.

PŘÍLOHA P III: NÁVRH ZÁPISU Z USTANOVUJÍCÍ SCHŮZE

Svolavatel:

[Jméno a příjmení svolavatelů]

Zápis z ustanovující schůze spolku UTB za klima, z.s.

Dne proběhla ustanovující schůze spolku **UTB za klima, z.s.** (dále jen „spolek“). Ustanovující schůze byla svolána svolavatelem na základě e-mailu ze dne „, který byl poslán všem zájemcům o členství ve spolku. Ustanovující schůze se zúčastnily osoby uvedené na přiložené listině přítomných.

Na programu ustanovující schůze (dále jen „schůze“) byly zařazeny tyto body:

1. Zahájení, vyplnění a ověření listiny přítomných.
2. Slovo svolavatele a určení pravidel pro jednání schůze.
3. Jednání o náležitostech stanov.
4. Schválení stanov spolku.
5. Volba orgánů spolku.
6. Pověření osoby oprávněné podat návrh na zápis do spolkového rejstříku.
7. Závěr.

Průběh schůze:

- I. V úvodu ustanovující schůze seznámili svolavatelé všechny přítomné s důvody vzniku spolku a jeho základními cíli činnosti. Svolavatelé navrhli pravidla pro jednání schůze a volbu orgánů spolku. Jako pověřená osoba za řízení průběhu schůze byl navrhnut jeden ze svolavatelů [Jméno a příjmení], všichni přítomní souhlasili.
- II. Všichni přítomní, kteří se dostavili na schůzi a splňují podmínky pro členství ve spolku, byli zapsáni do listiny přítomných a podepsali se k údajům o svém jméně a bydlišti a doplnili své kontaktní údaje. Listinu přítomných, která tvoří součást tohoto zápisu řádně zkontrolovali svolavatelé.
- III. Předsedající předložil návrh stanov a vyzval všechny přítomné k připomínkovému řízení.
- IV. Po projednání všech náležitostí stanov byly veškeré úpravy řádně zapsány do stanov spolku a předsedající vyzval přítomné k hlasování o přijetí stanov.

- V. Přítomní se usnesli, že schvalují stanovy ve znění, které tvoří přílohu tohoto zápisu. Stanovy byly usnesením schůze jednomyslně schváleny. Pro bylo [#] přítomných, proti [#], zdrželo se [#].
- VI. V souladu se schválenými stanovami proběhla volba Předsedy spolku, kterým byl zvolen [Jméno a příjmení]. Pro bylo [#] přítomných, proti [#], zdrželo se [#].
- VII. Nově zvolený Předseda nominoval [Jméno a příjmení] do funkce Místopředsedy a [Jméno a příjmení] do funkce Tajemníka spolku a vyzval všechny přítomné k jejich volbě.
- VIII. Volbou byla stvrzena nominace Tajemníka v počtu pro [#] přítomných, proti [#], zdrželo se [#], post tak obsadil [Jméno a příjmení]. Stvrzena byla i nominace Místopředsedy [Jméno a příjmení] v počtu pro [#] přítomných, proti [#], zdrželo se [#].
- IX. Ustanovující schůze pověřuje k podání návrhu na zápis do spolkového rejstříku Předsedu spolku: [Jméno a příjmení, bydliště].
- X. Závěrem svolavatelé poděkovali přítomným za účast a ustavující schůzi spolku ukončili.

Zápis pořídil:

.....

[Jméno a příjmení]

Zápis ověřil:

.....

[Jméno a příjmení]

Ve dne.....

Přílohy:

- I) Listina přítomných
- II) Stanovy spolku
- III) Jmenovací listiny

PŘÍLOHA P IV: VZOR LISTINY PŘÍTOMNÝCH

Listina přítomných ustavující schůze Spolku UTB za klima, z.s.

Datum a místo konání ustavující schůze:

[datum, místo]

Svolavatelé:

[Jméno a příjmení svolavatelů]

Poř. č.	Jméno a příjmení	Bydliště	Kontakt	Podpis
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				

List 1

Správnost a úplnost tohoto listu č. 1 ověřil svolavatel:..... [Jméno a příjmení svolavatele]

**PŘÍLOHA P V: NÁVRH JMENOVACÍ LISTINY VOLENÝCH
ORGÁNŮ**

Plenární schůze UTB za klima, z.s.

na základě
článku VII stanov organizace
a řádně proběhlých voleb
tímto jmenuje

[Jméno Příjmení]

Předsedou UTB za klima, z.s.

Svým podpisem dávám najevo svůj souhlas s přidělením všech pravomocí a povinností plynoucích z postu předsedy UTB za klima, z.s. blíže určených stanovami organizace.

Svým podpisem přijímám mandát předsedy organizace,
a to od 20. 10. 2020 na dobu 2 let.

Ve Zlíně dne 19. 10. 2017

.....
[Jméno Příjmení]
Předseda UTB za klima, z.s.

Za řádný průběh voleb odpovídají:

.....
[Jméno Příjmení]

.....
[Jméno Příjmení]

PŘÍLOHA P VI: NÁVRH ČESTNÉHO PROHLÁŠENÍ A SOUHLASU ČLENŮ RADY O ZAPSÁNÍ DO SPOLKOVÉHO REJSTŘÍKU

Zapisovaná osoba:

[Jméno a příjmení]

[Ulice a číslo popisné]

[PSČ a obec]

Datum narození: [##.##.####]

Spolek:

[Název spolku]

[Sídlo spolku]

[IČ spolku]

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ A SOUHLAS ČLENA ORGÁNU SPOLKU SE ZÁPÍSEM DO SPOLKOVÉHO REJSTŘÍKU

Čestně prohlašuji, že jsem plně svéprávný i jinak způsobilý vykonávat funkci člena statutárního orgánu spolku dle podmínek příslušných ustanovení zákona č. 89/ 2012 Sb., občanského zákoníku.

Funkci člena statutárního orgánu přijímám a v plném rozsahu přebírám práva a povinnosti spojené s výkonem této funkce. Souhlasím s návrhem na zapsání mé osoby jakožto [Předsedy/Místopředsedy/Tajemníka] spolku do spolkového rejstříku.

Tento souhlas slouží zároveň jako podpisový vzor, neboť jako člen Rady se budu podepisovat tak, že k napsanému nebo vytištěnému jménu a příjmení a označení [Předseda/Místopředseda/Tajemník] připojím svůj vlastnoruční podpis, jak dále následuje. Jsem si plně vědom, že v případě uvedení nepravdivých údajů se vystavuji nebezpečí trestního stíhání.

Vdne

.....

[Jméno a příjmení]

Podpis na této listině musí být úředně ověřen

PŘÍLOHA P VII: NÁVRH SOUHLASU VLASTNÍKA NEMOVITOSTI

Souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

se sídlem nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín

IČ: 70883521

veřejná vysoká škola zřízená zákonem č. 404/2000 Sb., o zřízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

zastoupená prof. Ing. Vladimírem Sedlaříkem, Ph. D., rektorem

(dále jen „vlastník“)

prohlašuje, že je mimo jiné výlučným vlastníkem budovy č. p. 3685, která se nachází na pozemku parc. č. st. 4194 o výměře 2320 m² – zastavěná plocha a nádvoří (dále jen „budova“). Výše uvedená budova se nachází v kat. území a obci Zlín a je zapsána u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, katastrální pracoviště Zlín, na listu vlastnictví č. 1584.

Vlastník výše uvedené budovy tímto

souhlasí,

aby v budově specifikované výše, bylo umístěno sídlo spolku:

UTB za klima z. s.

a současně potvrzuje, že tento souhlas lze považovat za právní důvod užívání výše uvedené budovy, do níž je umístěno sídlo tohoto spolku.

Ve Zlíně dne

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

prof. Ing. Vladimír Sedlařík, Ph. D.

rektor

PŘÍLOHA P VIII: VZOR NÁVRHU NA ZÁPIS DO SPOLKOVÉHO REJSTŘÍKU

[REDACTED]
GYA9-HRN-[REDACTED]

Návrh na zápis zapsaných údajů do spolkového rejstříku

I. REJSTŘÍKOVÝ SOUD, KTERÉMU JE NÁVRH URČEN

Soud	Krajský soud v Brně
Ulice	Husova
Číslo domu	353/15
PSČ	60195

Místo pro nalepení kolkových známek

II. NAVRHOVATEL

Jméno a příjmení nebo obchodní firma či název + IČ	Adresa navrhovatele
[REDACTED]	[REDACTED] 760 01 Zlín

III-1. ÚDAJE O SUBJEKTU, KTERÝ JE PŘEDMĚTEM NÁVRHU

Obchodní firma nebo název	UTB za klima z. s.
Adresa sídla	nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín
Identifikační číslo	
Právní forma	Spolek
Rejstříkový soud	Krajský soud v Brně
Požadovaná akce	Prvozápis

III-2. PŘEDMĚT NÁVRHU NA ZÁPIS SPOLKU

Systém orgánů společnosti	
x	Kolektivní (Statutární orgán - výbor)
	Individuální (Statutární orgán - předseda)

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Název	Zapsat ke dni: Výchozí datum	
	UTB za klima z. s.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Adresa sídla	Zapsat ke dni: Výchozí datum	
Adresa	nám. T. G. Masaryka 5555 760 01 Zlín	
Doplňkový text adresy		
Doručovací číslo, bylo-li přiděleno		

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu	Zapsat ke dni: Výchozí datum	
	Snažit se o rozvoj prostředí a života studentů a zaměstnanců Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v souladu s udržitelným rozvojem.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu	Zapsat ke dni: Výchozí datum	
	Posílit společenskou odpovědnost a environmentálně příznivé chování na UTB.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu	Zapsat ke dni: Výchozí datum	
	Informovat veřejnost o stavu životního prostředí, zdůrazňovat urgentnost řešení klimatické krize, jejich příčinách i důsledcích.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Spolupracovat s vedením UTB na vytváření strategických opatření a navrhnout dlouhodobé koncepce udržitelného chodu UTB, které budou mít pozitivní vliv na klima a životní prostředí.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Spolupracovat a postupovat společně v záležitostech, které se dotýkají všech organizací zastupující studenty UTB.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Prosazovat dobré jméno UTB a propagovat jeho kroky k udržitelnému rozvoji.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Hledat a prosazovat lidské hodnoty a způsoby života umožňujících trvale udržitelný rozvoj.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Účel subjektu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	V rámci činnosti dbát na ekologické zásady a být tak vzorem pro ostatní.	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Název nejvyššího orgánu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Plenární schůze	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Název statutárního orgánu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
Název	Rada spolku	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Člen statutárního orgánu - fyzická osoba		Zapsat ke dni: Výchozí datum
Funkce	Tajemnice	
Titul	Bc.	
Jméno	██████████	
Příjmení	██████████	
Titul za jménem		
Datum narození	██████████	
Rodné číslo	██████████	
Adresa místa pobytu		
Adresa	██████████	
	760 01 Zlín	
Stát	Česká republika	
Den vzniku funkce	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku funkce		
Den vzniku členství	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku členství		
Doplňující text		
Údaje, které slouží výhradně k ověření bezúhonnosti		
Rodné příjmení	██████████	
Místo a okres narození	██████████	
Stát narození	Česká republika	
Státní občanství	Česká republika	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Člen statutárního orgánu - fyzická osoba		Zapsat ke dni: Výchozí datum
Funkce	Předseda	
Titul	Bc.	
Jméno	██████	
Příjmení	██████	
Titul za jménem		
Datum narození	██████	
Rodné číslo	██████	
Adresa místa pobytu		
Adresa	██████	
	760 01 Zlín	
Stát	Česká republika	
Den vzniku funkce	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku funkce		
Den vzniku členství	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku členství		
Doplňující text		
Údaje, které slouží výhradně k ověření bezúhonnosti		
Rodné příjmení	██████	
Místo a okres narození	██████████████	
Stát narození	Česká republika	
Státní občanství	Česká republika	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Člen statutárního orgánu - fyzická osoba		Zapsat ke dni: Výchozí datum
Funkce	Místopředseda	
Titul	Bc.	
Jméno	████████	
Příjmení	████████	
Titul za jménem		
Datum narození	████████	
Rodné číslo	████████	
Adresa místa pobytu		
Adresa	████████	
	760 01 Zlín	
Stát	Česká republika	
Den vzniku funkce	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku funkce		
Den vzniku členství	Dnem zápisu do rejstříku	
Den zániku členství		
Doplňující text		
Údaje, které slouží výhradně k ověření bezúhonnosti		
Rodné příjmení	████████	
Místo a okres narození	████████	
Stát narození	Česká republika	
Státní občanství	Česká republika	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Počet členů statutárního orgánu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	3	

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
Způsob jednání statutárního orgánu		Zapsat ke dni: Výchozí datum
	Kolektivní - za spolek jedná vždy Předseda s jedním z dalších členů Rady spolku.	

IV. PŘÍLOHY

Pořadové číslo	Předkládaná listina	Počet vyhotovení
1	Listina přítomných	1
2	Stanovy spolku	1
3	Zápis z ustanovující schůze	1
4	Souhlas a prohlášení Předsedy	1
5	Souhlas a prohlášení Místopředsedy	1
6	Souhlas a prohlášení Tajemnice	1
7	Souhlas vlastníka s umístěním sídla	1

V. DATUM PROVEDENÍ ZÁPISU

Žádám, aby všechny výše uvedené skutečnosti byly zapsány do rejstříku v zákonem stanovené lhůtě.

VI. ZÁVĚREČNÁ ČÁST

Jméno a příjmení osoby, jednající jménem navrhovatele a označení jejího oprávnění jednat jménem navrhovatele	Vlastnoruční podpis / podpisové pole	Úřední ověření pravosti podpisu
Bc. [REDACTED] - Usnesení ustanovující schůze		

Zlín dne 30. května 2020.